



ต่อสู้ให้โลกร้อนเร่าสักเท่าไหน
ตราบคนไทยมี 'ในหลวง' ทรงห่วงหา
อุปสรรคหนักเท่าใดไม่คณา
เราจะฝ่าข้ามผองภัยไม่ท้อเลย

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า นิตยสารดอกหญ้า

ฉบับเชิงลึก

พระราชดำรัส/ข้อคิดในการใช้ชีวิต.....	๔
สบายๆ วันปีใหม่.....	๗
สถานการณ์พุทธ-คริสต์ในเกาหลี.....	๑๕
ชื่ออะไรใช้กาลามสูตร.....	๔๐
บ้านสะอาด ทำให้ลูกประสบความสำเร็จ.....	๖๐
โรงเรียนความตาย.....	๗๑
บันทึกช่างโต๊ะทำงาน/ชีวิตก็เท่านี้.....	๘๒

ไฉไลทักคณ-ชีวิตคณ

บทวิจารณ์/อยู่ที่ปัจจุบัน.....	๑๐
ชาวอโศกในสายตานักวิชาการ	๒๗
รอบบ้านรอบตัว/ปฏิบัติธรรมต้องเข้าป่าหรือฯ.....	๓๔
คิดตามหนัง/ขงจื้อ.....	๔๔
บันทึก/สลัปรับเปลี่ยนแปลง.....	๕๖
ธรรมะกับการเกษตร.....	๖๓
ชาติกษัตริย์สมัยสมมติรูปภาพ.....	๗๕
ถ้อยคำสอนมงคล(เรื่องคิด)ในฐานะอะไร.....	๗๙
เรื่องสั้น-เรื่องยาว	
ปลูกฝันไว้ในแผ่นดิน.....	๘๕

ลัจคมดอกหญ้า

ปัจฉิมลิขิต.....	๙๕
------------------	----

วัตถุประสงค์โครงการจัดทำ “ดอกหญ้า”

- เพื่อสร้างความเข้าใจมาฆบูชา และส่งเสริมศรัทธาให้เกิดในหมู่สมาชิก
- เพื่อเสริมสร้างสติปัญญา และให้ตระหนักถึงคุณค่าของหลักธรรมในศาสนา ไนส่วนที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตและสังคม

สารบัญ

ปีที่ ๒๑ อันดับที่ ๑๒๒

พ.ย.-ธ.ค. ๒๕๔๘

www.asoke.info

e-mail : rindh_a@truemail.co.th

เจ้าของ

สมาคมผู้ปฏิบัติธรรม

๖๗/๓๐ ถ.นวมินทร์

คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม.๑๐๒๔๐

โทร.๐-๒๓๗๔-๕๖๓๑

E-mail : ppaniya@excite.com

บรรณาธิการ

วินธรรม อโศกตระกูล

กองบรรณาธิการ

น้อมคำ สมพงษ์ สุนัย พัชรินทร์

พ้านวล ธรรตาว พุทธพันชาติ

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์มฤตนิธิธรรมสันติ

๖๗/๑ ถ.นวมินทร์ คลองกุ่ม

บึงกุ่ม กทม.๑๐๒๔๐

E-mail : thatfah2520@yahoo.com

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

นายประสิทธิ์ พิณพวงค์

จำนวนพิมพ์ ๒๔,๐๐๐ เล่ม



ใบแรก

วันคืนผ่านไปไม่เคยหยุดนิ่ง
ฤดูกาลแปรเปลี่ยน ช้อน ฝน ทนหนาว
ไปไม่ยั้งแล้วช่วงหลังนี้โชยซา
ชีวิตใหม่อุบัติ..... ชีวิตเก่าสับส่ง
กงล้อแห่งกาลเวสายังหมุนอยู่มีผู้ขับตราบโลกนี้

แล้วเดือนสุดท้ายของปีก็เดินทางมาถึงอีกวาระหนึ่ง
ดวงตะวัน ดวงจันทร์ และดวงดาว ยังคงทำหน้าที่สม่ำเสมอ
ไม่เคยลาภิก ลาป่วย หรือลาพักร้อน ไม่เคยบ่น ไม่เคยเบื่อหน่าย
ชีวิตที่มีโอกาสสัมผัสแสงเงินแสงทองยามเช้าช่างยิ่งใหญ่
เรายังมีลมหายใจ มีโอกาสสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ให้สังคมและตนเอง
นี่ไง...ความหมายของการมีชีวิตอยู่

ในเล่มนี้...เราอัญเชิญพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน
มาเป็นพรส่งท้ายปี อันเป็นเวลาที่น่าจะทบทวนตัวเอง อะไรไม่ดีทิ้งไป อะไรดีรักษาไว้ และ
ทำให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ทั้งคนเขียนและคนทำหน้าที่หนังสือทุกคนก็ยิ่งตั้งใจสร้างสรรค์สิ่งดีๆ สู่สายตา
ผู้อ่านอย่างไม่เคยเบื่อหน่าย

ขอให้ทุกท่านมีวันคืนที่งดงาม



ท่านผู้อ่านที่ต้องการเข้าร่วมสมาชิกร่วมกัน
กรุณาส่งข้อมูลส่วนตัวและแจ้งความประสงค์ว่าจะเข้าสมาชิกร่วมกันในช่องทางใด
ผู้ที่เคยกรอกประวัติส่งไปให้ หากจะเข้าร่วมสมาชิกร่วมกัน
กรุณาแจ้งไปด้วงว่าจะเข้าสมาชิกร่วมกันในช่องทางใด



พระราชดำรัส...

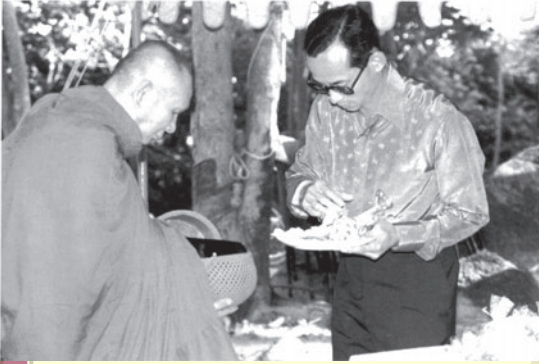
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ข้อคิดในการใช้ชีวิต

๑. อย่าทำลายความหวังของใคร เพราะเขาอาจเหลืออยู่แค่นั้น
๒. เมื่อมีคนเล่าว่า เขามีส่วนในเหตุการณ์สำคัญอะไรก็ตาม เราไม่ต้องไปคุยทับ ปล่อยเขาฟังไปตามสบาย
๓. รู้จักฟังให้ดี โอกาสทองบางทีมันก็มาถึงแบบแว่วๆ เหมือนกัน
๔. หยุดอ่านคำอธิบายสถานที่ทางประวัติศาสตร์ซึ่งอยู่ตามริมทางเสียบ้าง
๕. จะคิดการโต จงคิดการให้ใหญ่ๆ เข้าไว้ แต่เติมความสุข สนุกสนานลงไปด้วยเล็กน้อย
๖. หัดทำสิ่งดีๆ ให้คนอื่นจนเป็นนิสัย โดยไม่จำเป็นต้องให้เขารู้
๗. จำไว้ว่าข้าวทุกชนิดล้วนถูกบิดเบือนมาแล้วทั้งนั้น
๘. เวลาเล่นเกมกับเด็กๆ ก็ปล่อยให้เขาชนะไปเถอะ
๙. ใครจะวิจารณ์เราอย่างไรก็ช่าง ไม่ต้องไปเสียเวลาตอบโต้
๑๐. ให้ออกาสผู้อื่นเป็นครั้งที่ “สอง” แต่อย่าให้ถึง “สาม”
๑๑. อย่าวิจารณ์นายจ้าง ถ้าทำงานกับเขาแล้วไม่มีความสุข ก็ลาออกซะ
๑๒. ทำตัวให้สบาย อย่าคิดมาก ถ้าไม่ใช่เรื่องคอขาดบาดตายแล้ว อะไรๆ มันก็ไม่สำคัญอย่างที่คิดไว้ทีแรกหรอก



๑๓. ใช้เวลาน้อยๆ ในการคิดว่า “ใคร” เป็นคนถูก แต่ใช้เวลาให้มาก ในการคิดว่า “อะไร” คือสิ่งที่ถูก
๑๔. เราไม่ได้ต่อสู้กับ “คนโหดร้าย” แต่เราต่อสู้กับ “ความโหดร้าย” ในตัวคน
๑๕. คิดให้รอบคอบก่อนจะให้เพื่อนต้องมีภาระในการรักษาความลับ
๑๖. เมื่อมีใครสวมกอดคุณ ให้เขาเป็นฝ่ายปล่อยก่อน
๑๗. ยอมที่จะแพ้ในสงครามย่อยๆ เมื่อการแพ้นั้นจะทำให้เราชนะสงครามใหญ่
๑๘. เป็นคนถ่อมตน คนเขาทำอะไรต่ออะไรสำเร็จกันมามากมายแล้ว ตั้งแต่เรายังไม่เกิด
๑๙. ไม่ว่าจะตกอยู่ในสถานการณ์อันเลวร้ายเพียงใด... สุขุมเยือกเย็นเข้าไว้
๒๐. อย่าไปหวังเลยว่าชีวิตนี้จะมีความยุติธรรม
๒๑. อย่าให้ปัญหาของเราทำให้คนอื่นเขาเบื่อหน่าย ถ้ามีใครมาถามเราว่า “เป็นอย่างไรบ้างตอนนี้” ก็ตอบเขาไปเลยว่า “สบายมาก”
๒๒. อย่าพูดว่ามีเวลาไม่พอ เพราะเวลาที่คุณมีมันก็วันละ ๒๔ ชั่วโมงเท่ากับ หลุยส์ ปาสเตอร์, ไมเคิล แอนเจโล, แมซีเทเรซา, ลีโอนาร์โด ดา วินชี, ทอมัส เจฟเฟอร์สัน หรือ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ที่เขามีนั่นเอง

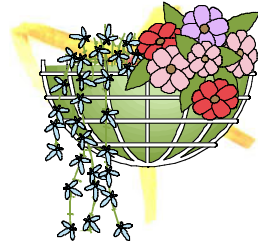


๒๓. เป็นคนใจกล้าและเด็ดเดี่ยว เมื่อเหลียวกลับไปดูอดีต เราจะเสียใจ
ในสิ่งที่อยากทำแล้วไม่ได้ทำ มากกว่าเสียใจในสิ่งที่ทำไปแล้ว
๒๔. ประเมินตนเองด้วยมาตรฐานของตัวเอง ไม่ใช่ด้วยมาตรฐานของคนอื่น
๒๕. จริงจังและเคียวเซ็ญตนเอง แต่อ่อนโยนและผ่อนปรนต่อผู้อื่น
๒๖. อย่าระดมสมอง เพราะไอเดียดีๆ ใหม่ๆ และยิ่งใหญ่จนสามารถ
เปลี่ยนแปลงโลกได้ ล้วนมาจากบุคคลที่คิดค้นอยู่แต่เพียงผู้เดียวทั้งสิ้น
๒๗. คงไว้ซึ่งความเป็นคนเปิดเผย อ่อนโยน และอยากรู้ อยากเห็น (มีใช้
สอดรู้สอดเห็น)
๒๘. ให้ความนับถือแก่ทุกคนที่ทำงานเพื่อเลี้ยงชีพ ไม่ว่างานนั้นจะกระจอก
งอกง่อยสักปานใด
๒๙. คำหนึ่งถึงการมีชีวิตให้ “กว้างขวาง” มากกว่าการมีชีวิตให้ “ยืนยาว”
๓๐. มีมารยาทและอดทนกับคนที่สูงวัยกว่าเสมอ

(จากชมรมศึกษารธรรมโรงพยาบาลชุมแพ)



สบายๆ วันปีใหม่



กาลเวลาผ่านไปรวดเร็วเหลือเกิน นี่ก็ใกล้จะถึงวันปีใหม่แล้ว แต่ในสภาพที่เศรษฐกิจยังไม่กระเตื้องอย่างนี้ การจะจัดงานฉลองกันใหญ่โตและฟุ่มเฟือยอย่างอดีตคงทำไม่ได้ หรือได้ก็คงไม่ดีนัก ผิดหลักการรู้จักอยู่อย่างพอดี ดังนั้น จึงอยากชักชวนให้เรามาหาความสุขในวันขึ้นปีใหม่ด้วยวิธีเรียบง่ายกันดีกว่าค่ะ

ถ้าใครยังไม่ได้วาดแผนการว่าจะทำอะไรในช่วงหยุดปีใหม่ ก็ลองพิจารณาวิธีการเหล่านี้ดูนะคะ เพื่อจะตรงใจกันมั่ง

เริ่มด้วยการทำอะไรที่ย้อนศรจากคนส่วนใหญ่ เช่น ถ้าจะเที่ยวก็เลือกสถานที่ที่ไม่มีคนพลุกพล่าน หรือนิยมไปกัน ซึ่งในเทศกาลสำคัญๆ อย่างนี้ เที่ยวในตัวเมืองน่าจะสบายกว่านะคะ เพราะคนอื่นๆ มุ่งเดินทางออกต่างจังหวัด หรือไปเที่ยวในที่ไกลๆ ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เราก็เที่ยวอยู่ใกล้ๆ บ้าน จะสงบ สบาย และสะดวกกว่าแน่นอนค่ะ

กิจกรรมต่อมาคือ **พัฒนาบ้านให้น่าอยู่**
วันหยุดหลายวันทำให้เรามีเวลาจัดบ้าน ซ่อมแซม
สิ่งของเครื่องใช้ แต่งสวน ดูแลสิ่งแวดล้อม
รอบๆ บ้าน ซึ่งตามปกติถูกหน้าที่การงานแย่งเวลา
ไปหมด เมื่อมีโอกาสก็น่าจะทำนะคะ



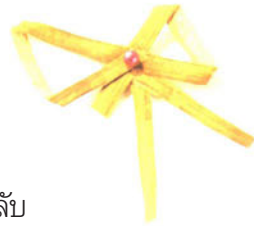
ถ้ารอบๆ บ้านเสื่อมโทรมนัก ก็อาจจะชักชวนเพื่อนบ้านใกล้
เรือนเคียงที่มีแนวคิดเดียวกัน มาร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมแถวๆ
บ้านให้ดูดีขึ้น เสร็จแล้วก็ทำอาหารเลี้ยงกัน ถือโอกาสสังสรรค์กันไป
ในตัว ได้ประโยชน์กันทุกฝ่าย

ประการถัดมา อย่าลืมนึกถึง **ฟื้นฟูสุขภาพ** ของตัวเองด้วยคะ ช่วง
วันหยุดควรนอนให้เต็มอิ่ม และหาเวลาออกกำลังกายบ้าง จะได้มี
เรี่ยวแรงไว้สู้ต่อไปในปีหน้า

ข้อสุดท้ายก็คือ **การraubความทุกข์** ขจัดความขัดแย้ง ความ
คับข้องใจที่เคยค้างคาสมอกออกไปเสีย จดจำไว้แต่สิ่งดีๆ
ประสบการณ์ที่ไม่ดีทั้งหลายให้ถือว่าเป็นบทเรียนที่มีค่าแก่การเรียนรู้
แต่ไม่ใช่นำมาตอกย้ำให้ใจหดหู่

ถ้าเรารู้จักมองสิ่งต่างๆ ในแง่ดี ไม่ว่าจะเรื่องนั้นจะผ่าน
มาแล้ว กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน และมีความหวังกับอนาคต
ก็จะทำให้เรารู้สึกสบายใจ มีความทุกข์น้อยลง และ
เป็นดัชนีชี้วัดว่าเราไม่ได้มีอาการซึมเศร้าแน่นอน

เพราะคนที่ เป็นโรคซึมเศร้าจะมองและคิดทุกอย่าง
ในแง่ลบหมด เช่น อดีตก็เศร้า ปัจจุบันก็ทุกข์
อนาคตก็มีตมม



ยิ่งถ้ามีอาการเหล่านี้ร่วมด้วย คือ นอนหลับ
ยาก หลับแล้วตื่นตอนตีสองตีสามแล้วหลับไม่ลงอีกเลย กินไม่ลง เก็บตัว
อยากอยู่คนเดียว มีอารมณ์ความรู้สึกโหวงเหวงแคว้งคว้าง ก็ต้องรีบ
ไปพบจิตแพทย์โดยเร็ว เนื่องจากเข้าข่ายอาการซึมเศร้าแล้ว เพราะ
ปรากฏอาการครบทั้งสี่ด้าน ได้แก่ อารมณ์ (Affective) สังคม (Social)
ความคิด (Cognitive) และการกินอยู่หลับนอน แต่ถ้ามีแค่สาม
ประการหลัง ก็จัดเป็นพวกที่มีอารมณ์ซึมเศร้าแบบหน้าขึ้นอกตรม
หรือ Mask depression จำเป็นต้องไปหาจิตแพทย์เหมือนกันค่ะ

ก็ว่าไปไกลเลยนะคะ แต่ก็อยากย้ำค่ะว่า ถ้าเราจะกำราบความทุกข์
ให้ได้ เราต้องรู้จักคิดทางบวก มองโลกในแง่ดี แล้วจิตใจของเราจะ
แจ่มใสผ่องแผ้วค่ะ

ขอฝากไว้ด้วยนะคะ ใครกำลังมองหากิจกรรมที่เรียบง่ายและมี
ประโยชน์ซึ่งจะทำในช่วงปีใหม่ ก็อย่าลืม **เลือกพาครอบครัวไป
ในที่ที่ไม่มีคนพลุกพล่าน พัฒนab้านให้น่าอยู่ ฟื้นฟูสุขภาพ
พร้อมทั้งกำราบความทุกข์ในใจของตัวเองด้วยค่ะ**

๑ อมรากุล อินโชนานท์
(สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต)



เซ้าๆ ดำๆ

ใต้แสงดาวสลบแสงอรุณ

คือคืนวันที่หมุนเวียนเปลี่ยนไป

จากต้นกำเนิดอันไม่สิ้นสุด

สู่จุดหมายที่ไร้ขอบเขต

ทำงานถึงดีอหุบเนวลิ้งของอดีต

มีดมีดวางแปลกไม่เห็นกัน

ทำงานดีคือฝันฟ้าแห่งอนาคตที่ไพศาล

วิ่งวิ่งไร้จุดหมาย

ฉันเอะใจ

ว่ากำลังอยู่ ณ ตำแหน่งไหน

ของห้องจักรวาล

บทรวิจารย์
ฟ้าเมือง ชาวหินฟ้า

อยู่ที่ปัจจุบัน



ปีใหม่มาถึงอีกแล้ว เป็นหลักบอก
เวลาว่า เวลาผ่านพ้นไป ๑ ปี พร้อม
กับอายุขัยของชีวิตที่หดหายไปอีก ๑ ปี

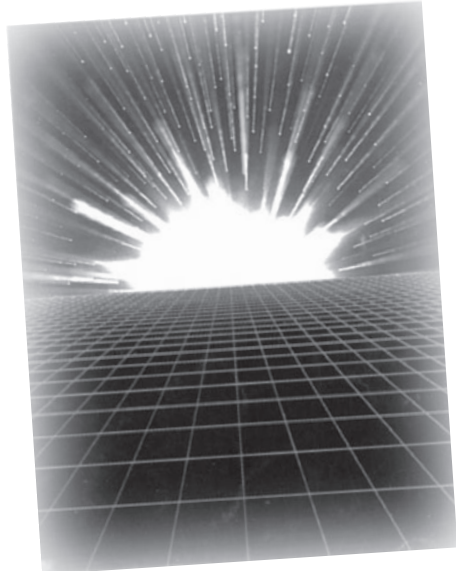
มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีสติปัญญา
มนุษย์ทุกคนจึงรู้อยู่แก่ใจว่าเวลาในชีวิต
ของแต่ละคนนั้นมีจำกัด ลักวันหนึ่งทุก
คนจะต้องตายจากโลกนี้ไปอย่างแน่นอน

คนที่เรารักเราผูกพัน จะต้องตาย
จากเราไป หรือไม่เราก็ต้องตายจากคน
เหล่านั้นไป สุดแต่ใครจะจากโลกนี้ไปก่อน

แม้แต่คนที่เราเกลียดชังอาฆาต
พยาบาทก็เช่นเดียวกัน จะต้องตายจาก
เราไป อยู่ที่เวลาก่อนหลังที่ใครจะตาย
ก่อนใครเท่านั้น

อายุขัยเฉลี่ยของมนุษย์ทุกวันนี้
อยู่ที่ประมาณ ๖๕-๗๕ ปี อาจจะดูเหมือน
ยาวนานสำหรับคนที่มีชีวิตอยู่อย่างทุก
ขุขุขุขุ แต่เป็นช่วงเวลาเพียงไม่นานนัก
สำหรับคนที่มีชีวิตอยู่กับการทำงานอย่าง
สร้างสรรค์ ด้วยจิตใจที่รู้ ตื่น เบิกบาน

และยังเป็นเพียงเสี้ยวเวลาอันน้อย
นิด เมื่อเทียบกับอายุของอวกาศและเวลา
ในมหากาลป์นี้ ที่อุบัติขึ้นพร้อมกับการ



ระเบิดของมวลสารและพลังงาน ที่อัด
แน่นเป็นเนื้อเดียวกันจุดเล็กๆ จนมีค่า
เป็นอนันต์ แล้วกำเนิดเป็นเอกภพที่
กว้างใหญ่ไพศาล เมื่อกว่า ๒๐,๐๐๐
ล้านปีก่อน ตามทฤษฎีบิ๊กแบง (Big
Bang)

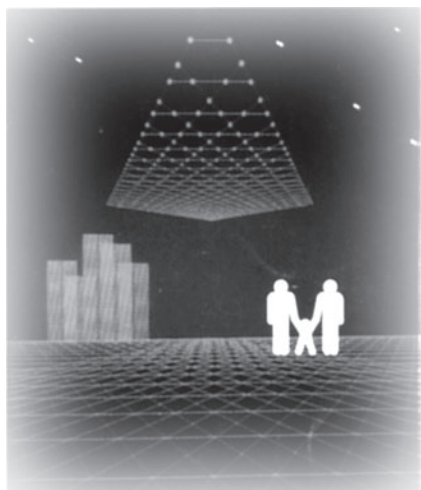
หรือเมื่อเทียบกับอายุของดาว
เคราะห์สีน้ำเงินที่ชื่อว่าโลกดวงนี้ซึ่งกำเนิด
ขึ้นเมื่อประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านปีก่อน

หรือเทียบกับอายุของสิ่งมีชีวิตชนิด
แรกที่เกิดขึ้นในทะเลบนโลกนี้ เมื่อ
ประมาณ ๕๐๐ ล้านปีก่อน

หรือเทียบกับอายุของบรรพบุรุษมนุษย์คนแรก ที่มีชีวิตอยู่เมื่อประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ ปีก่อนในทวีปแอฟริกา แล้วขยายเผ่าพันธุ์กระจายไปสู่ทวีปอื่นๆ ของโลกเมื่อประมาณ ๘๐,๐๐๐ ปีก่อนในเวลาต่อมา

หรือเทียบกับอายุของอารยธรรมมนุษย์ที่เริ่มก่อตัวสร้างบ้านแปงเมืองตามลุ่มน้ำลำค้ำัญต่างๆ เมื่อราว ๑๐,๐๐๐ ปีก่อน

หรือเทียบกับอายุของพระพุทธศาสนาที่กำเนิดขึ้นในโลกนี้เมื่อประมาณ ๒,๕๐๐ ปีก่อน



หรือเทียบกับอายุของคริสตศาสนา ที่ถือกำเนิดมาในโลกเมื่อ ๒,๐๐๐ ปีก่อน

หรือเทียบกับอายุของศาสนาอิสลาม ที่กำเนิดขึ้นเมื่อประมาณ ๑,๕๐๐ ปีก่อน

หรือเทียบกับอายุของสงครามคูเซด ที่เป็นการรบพุ่งระหว่างชาวคริสต์กับชาวมุสลิม เพื่อแย่งชิงกรุงเยรูซาเลมซึ่งเป็นเมืองศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนาของทั้งสองศาสนา ที่สิ้นสุดสงครามอันยืดเยื้อยาวนานไปเมื่อประมาณกว่า ๑,๐๐๐ ปีก่อน

เวลาที่เราจะต้องตายจากกัน เร็วช้าก่อนหลังต่างกันเพียง ๑๐-๒๐ ปีนั้น เป็นห้วงเวลาที่สั้นนิดเดียว เมื่อเทียบกับหลักบอกเวลาดังที่กล่าวมา

แล้วทำไมเราต้องมาแข่งกันให้เสียเวลา ยิ่งไงๆ ก็ต้องตายจากกันไปอยู่แล้ว ทำไมมนุษย์ไม่เอาเวลาที่จำกัดของชีวิต มาใช้ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อแก่นสารของความเป็นมนุษย์ ที่มีโอกาสอุบัติมาใช้ชีวิตเพียงช่วงเวลาสั้นๆ ในโลกนี้ ให้เกิดความเจริญงอกงามยิ่งๆ ขึ้นในแก่นสาร

คุณค่าของความเป็น มนุษย์
ที่แต่ละคนเป็นอยู่

ความยาวสั้นของห้วง
เวลานั้นขึ้น อยู่กับการเปรียบเทียบ
เทียบ ถ้าเทียบกับห้วงเวลา
ที่สั้นกว่า เวลาแต่ละปีที่
ผ่านไปก็นับเป็นระยะเวลาที่
นานพอสมควร แต่ถ้าหาก
เปรียบเทียบกับกรอบอ้างอิง
ของห้วงเวลาที่ยาวกว่า เวลา
แต่ละปีก็สั้นนิดเดียว

ถ้าใช้อายุกลับปีของ
มนุษย์หรือค่าเฉลี่ยอายุของ
มนุษย์ทุกวันนี้เป็นกรอบการ
อ้างอิงเปรียบเทียบ เวลาในแต่ละปีที่
ผ่านพ้นไปนั้น นับได้ว่าเป็นห้วงเวลาที่
ไม่ยาวนานมากนัก

ลองถามตัวเองดูซิ เรามีเวลา
เหลือที่จะอยู่ในโลกนี้ต่อไปอีกกี่ปี และ
จะมีโอกาสได้ฉลองปีใหม่อีกสักกี่ครั้ง
จะเห็นได้ว่าเวลาแต่ละปีไม่ยาวนานนักเลยจริงๆ

แต่โดยปรกตคติคนเรามักจะไม่ค่อย
ได้คิดถึงเรื่องเวลาที่เหลือของชีวิต เพราะ



เราไม่ยอกนึกถึงความ
ตาย และไม่ยอก คิด
ถึงความจริงที่จะต้อง
เผชิญกับการพลัดพราก
จากสิ่งอันเป็นที่รักที่
พอใจ ฉะนั้นกลไก
ป้องกันตัวเองทางจิต
(Defence mechanism)
ประการหนึ่งที่จิตไร้สำนึก
(unconscious) ของ
มนุษย์ออกแบบมาเพื่อ
ขจัดความทุกข์กังวลใน
เรื่องนี้ ก็คือการลืม
และการกลบเกลื่อน

การนอนหลับและลืมปัญหาต่างๆ ไป
ชั่วคราว คือตัวอย่างหนึ่งในการทำหน้าที่
ของกลไกป้องกันตัวเองทางจิตแบบนี้
เมื่อตื่นขึ้นเราจึงรู้สึกสดชื่น เพราะปัญหา
ความทุกข์กังวลในรายละเอียดบางส่วน ได้
ถูกกลไกทางจิตทำให้ลืมเลือนไปภายหลัง
การนอนหลับ

การลืมความหลัง หรือทิ้งความหลัง
ในบางเรื่อง จึงเป็นกลไกป้องกันตัวเอง

ทางจิตอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้ผู้คนมีสุขภาพจิตเป็นปกติ แต่ขณะเดียวกันก็อาจเป็นกลไกที่ไปกลบเกลื่อนบดบัง ทำให้เราละเลยต่อแก่นสารความจริงบางอย่างของชีวิต ที่ไม่ควรลืมเลือนหรือมองข้าม

มองในแง่มุมมองนี้ งานเฉลิมฉลองปีใหม่ที่มีมนุษย์จัดขึ้น ก็คือผลแห่งการทำงานของกลไกป้องกันตัวเองทางจิต ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อกลบเกลื่อนบดบัง ให้ลืมลืงจะความจริงเกี่ยวกับวันเวลาที่เหลือน้อยลง และกำลังจะเข้าไปใกล้ความตายมากขึ้นๆ ของชีวิต

เพราะเวลาที่ผ่านพ้นไปหนึ่งปี ย่อมหมายถึงการใกล้ความตายเข้าไปอีกหนึ่งปี และเวลาของชีวิตที่หดสั้นลงน้อยลงหนึ่งปีนั้น อันที่จริงเป็นเรื่องที่พึงสลัดสังเวช แต่เพื่อกลบเกลื่อนความจริงอันไม่น่าอภิรมย์นี้ กลไกป้องกันตัวเองทางจิต ก็เลยผลักดันให้มนุษย์ในแต่ละอารยธรรม สร้างวัฒนธรรมแห่งงานรื่นเริงเฉลิมฉลองปีใหม่ขึ้นมา เพื่อบดบังห้วงเวลาอันน่าสลด และชวนให้นึกถึงความตายที่ใกล้เข้ามาดังกล่าว

ด้วยเหตุนี้ สำหรับผู้มีปัญญาเข้าใจแก่นสารความจริงของเวลาตามที่เป็นจริง โดยไม่ถูกกลไกป้องกันตัวเองทางจิตกลบเกลื่อนบดบัง ห้วงเวลาแห่งการส่งท้ายปีเก่าและต้อนรับปีใหม่ที่จะมาถึง จึงควรจะเป็นห้วงเวลาแห่งการนึกทบทวนตำแหน่งแห่งที่ของชีวิตในช่วงเวลาที่เหลือ

ถ้าสมมติเวลาในชีวิตของเราลดน้อยลงเหลือ ๑๐ ปี ๕ ปี หรือ ๑ ปี เราควรจะใช้เวลาที่เหลือของชีวิตดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อแก่นสารคุณค่าของชีวิตอย่างไร

มีปณิธานอะไรที่เรายังทำไม่สำเร็จ และตั้งใจจะทำให้สำเร็จภายในเวลา ๑ ปี ๕ ปี หรือ ๑๐ ปี ของระยะเวลาในชีวิตที่เหลือนั้นๆ บ้างหรือไม่

ปีใหม่มาถึงอีกแล้ว ทำไมเวลาผ่านไปเร็วจัง

หวังว่าเราคงจะได้มีโอกาสพบกันใหม่...ในปีใหม่นี้หน้า





รับเชิญ

● นักร้อง จักรอุดม



สถานการณ์ พุทธ - คริสต์ ในเกาหลี



▷ สภาพทั่วไป

๑๐ ปีก่อน ประเทศเกาหลีมีชาวคริสเตียนประมาณ ๖๐% วันนี้ (คศ.๒๐๐๕) คาดว่าน่าจะถึง ๕๐% เป็นอย่างน้อย

แทบทุกหมู่บ้านมีโบสถ์ที่มีสัญลักษณ์ไม้กางเขนตั้งตระหง่าน สงบ ส่วนในเมืองใหญ่จะมีตึก คริสตจักรใหญ่โตที่มีกิจกรรมเพื่อสังคมหลากหลาย



เกาหลีใต้ นับเป็นศูนย์กลางคริสเตียนที่ใหญ่ที่สุดในทวีปเอเชีย ทั้งๆ ที่สมัยก่อนนั้น ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

หลักฐานที่บ่งบอก ก็คือสถูปเจดีย์ พระพุทธรูป วัด และพระ

ในบางเมือง มีหลักฐานแสดงความยิ่งใหญ่ของศาสนาพุทธ ซึ่งปัจจุบันได้กลายเป็นโบราณสถานและโบราณวัตถุ



ชาวคริสเตียนมากมายในอดีตก็เป็นชาวพุทธมาก่อน

วันนี้หากไปกราบไหว้พระพุทธรูป ก็จะมีเจ้าหน้าที่มาคอยเก็บเงินเป็น “ค่าไหว้พระ?”

กิจกรรมชาวคริสต์มีมากมายที่มารับใช้สังคม ดูแลเพื่อนมนุษย์

คริสตจักรบางแห่งมีมหาวิทยาลัย ชายหญิงวัยซามาคีศึกษา มาเข้าร่วมกิจกรรม แต่ละครึ่งนับเป็นพันๆ คน





มีห้องดูแลเด็กเล็ก มีที่พักผ่อนให้
คุณแม่ มีห้องให้แม่ลูกอยู่ด้วยกัน

เงินเดือนบางส่วนอุทิศจะให้กับศาสนา
เด็กหนุ่มสาวที่สนใจพระธรรม
สมัครใจเป็นมิชชันนารี โดยมีคริสตจักร
ให้เงินเลี้ยงชีพ ไม่ต้องกังวลเรื่องทำมา
หากิน มีชีวิตบำเพ็ญประโยชน์ ช่วยงาน
ด้านศาสนา

บางคนก็ขอลาออก กลับไปทำงาน
หาประสบการณ์ทางโลกอีกพักใหญ่ แต่ง
งานสร้างครอบครัว แล้วย้อนกลับมา
สมัครเป็นมิชชันนารีอีกครั้ง

บุคลากรทางศาสนาเป็นผู้มีความรู้
เป็นมือเป็นไม้ หมุนเวียนเปลี่ยนไปมาได้

มิชชันนารีระดับผู้ใหญ่ จะถูกส่งไป
ช่วยเพื่อนมนุษย์ในประเทศต่างๆ ถือว่าไป
ให้พระธรรม ไปประกาศพระวจนะ ไปให้
เขาศรัทธาในพระเจ้า

บางทีก็ไปหังครอบครัว อยู่ชุมชนไหน
ก็พยายามสร้างกิจกรรม ทั้งทางด้านเผยแพร่
คำสอนและกิจกรรมสังคมสงเคราะห์

มิชชันนารีหนุ่มสาวก็จะเวียนกันมา
ช่วยเหลือ



และทั้งหมดนี้ก็จะมีการเรียนภาษา
เตรียมความพร้อมไว้ก่อน

ในบางประเทศ ก็อาจจะต้องมา
เรียนภาษาและทำงานศาสนาพร้อมกันไปเลย
เนื่องจากในเกาหลีไม่มีสอน

ทุกวันอาทิตย์ คือวันที่ชาวคริสต์
ทุกคนย่ำว่า “ทุกคน” จะพากันมาเข้าโบสถ์

บางแห่งต้องจัด “รอบ” ให้ เนื่องจาก
มีเป็นหมื่นๆ คน

บทบาทชาวคริสต์จากชนกลุ่มน้อย
ค่อยๆ กลายเป็นชนกลุ่มใหญ่ของประเทศ

นานๆ จึงจะเจอชาวพุทธสักคน
นักธุรกิจระดับผู้ใหญ่คนหนึ่ง เมื่อรู้ว่าเรา
เป็นคนไทย ก็จะเข้ามากระซิบโดยไม่กล้า
พูดเสียงดัง “ผมเป็นชาวพุทธ”

สังคมคริสเตียน นับวันจะเกาะกลุ่ม
กันแน่นแฟ้น จนอดที่จะคิดถึงพวกโรตารี
หรือไล่ออนส์ในเมืองไทย ที่มีการนัดพบ
ทำกิจกรรมสม่ำเสมอไม่ได้

จากชนกลุ่มน้อย บัดนี้คือชนกลุ่ม
ใหญ่ของประเทศ

ผู้นำของประเทศเป็นคริสเตียนแทบ
ทั้งหมด

จนมีชาวคริสเตียนที่รู้จักกันส่วนตัว
วิจารณ์ว่า เป็นเพราะหลักธรรมของคริสต์
จึงทำให้ก้าวหน้าพัฒนามาได้ถึงขนาดนี้

หากเป็นศาสนาพุทธหรือ ก็คงจะ
ยากจน ลำบากยากแค้นเหมือนในอดีต

► คิดถึงเมืองไทย

เพื่อนชาวพุทธบางคนทำใจไม่ได้ แต่เราก็คงต้องใจกว้างในการฟังเขาวิพากษ์วิจารณ์

หากเป็นการรบ นี่ก็คือยุทธศาสตร์ “เชิงรุก” แต่ถ้าย้อนดูสังคมไทย ศาสนาพุทธของเราอยู่ในลักษณะ “เชิงรับ”

นับวันมีแต่จะเสียด้าน

ที่บอกว่า “ใจกว้าง” ก็เพราะว่า คนที่มาเข้ารีต เขาไม่ได้ถูกบังคับกดขี่ข่มเหง เป็นความสมัครใจของเขา

เมื่อเลี้ยงดูให้เขามีความสุขไม่ได้ เราก็อย่าเป็นคน “หวงก้าง” ไม่เคยช่วยเหลืออะไรเขาเลย แต่กลับจะบังคับให้อยู่กับเรา

จะไม่ใจดำไปหน่อยหรือ?

ถามหนุ่มสาวคนไทยรุ่นใหม่ดูก็ได้ว่านับถือศาสนาอะไร เขาเป็นพุทธแต่ในทะเบียนเท่านั้น แต่จิตใจกลับเฉยเมยและออกจะ “ติดลบ” เสียด้วยซ้ำ



สถานการณ์ประเทศไทย หากชาวพุทธ ทั้งผู้ใหญ่ ผู้น้อย ยังดูตาย ยังละเลยในการปฏิบัติตน

เราก็จะมีสภาพไม่ต่างไปจากเกาหลี

► มองใบแฉ่ด้

การมีหลายศาสนาเข้ามามีบทบาทในสังคมไม่ใช่เรื่องเสียหาย

ในเชิงธุรกิจ หากมีร้านค้าหลายแห่งเราจะเห็นการแข่งขันเชิงคุณภาพ



เมืองไทยของเรามีรากแก้วเป็นศาสนาพุทธ แต่ถ้ายิ่งประมาท ยังไม่เคร่งครัดในหลักธรรม ก็อย่าคิดว่าจะพ้นจากสภาพนี้ไปได้

ไม่อยากจะให้เราหลงยึดติดแค่รูปแบบแค่กรอกลงในเอกสารว่านับถือ “ศาสนาพุทธ”

เราควรจะมี “เนื้อหา” มากกว่านั้น การแข่งขัน ไม่ว่าจะ เป็น “ทางโลก” หรือ “ทางธรรม” ผลประโยชน์ย่อมตก

อยู่กับประชาชนตลอดเวลา

ธุรกิจใดหรือกิจการใดไม่เห็นลูกค้าเป็นหลัก ธุรกิจนั้น กิจการนั้นก็ จะค่อยๆ ตกต่ำ เสื่อมศรัทธา และจบลงที่ “ความพินาศ”

ท่านผู้อ่านเห็นด้วยหรือไม่?”

► คุยกินแบบคนรู้น้อย

มิชชันนารีหลายท่านที่มีน้ำใจ พยายามจะให้ชาวพุทธอย่างเราเปิดใจยอมรับใน

ความมี “พระเจ้า” มีหลายๆ ประเด็นที่
หยิบยกมาวิจัยวิจารณ์ ถกเถียงกันพอ
หอมปากหอมคอ

ความจริงผู้ใหญ่วิธาคนท่านทักษิณ
เสมอว่า การสนทนานั้น ห้ามคุย ๒ เรื่อง
คือ การเมืองกับศาสนา คุยที่ไร มีโอกาส
ทะเลาะกันง่ายมาก

เรามาดูกระจกเงาสะท้อนภาพชาว
พุทธว่าเขาคิดอย่างไร

๑. ฟุ้งตนแสนลำบาก พุทธธรรม
เน้น **อัตตา หิ อัตโน นาโถ** ตนเป็นที่พึ่ง
แห่งตน นับเป็นความยากลำบากเหลือเกิน
อะไรๆ ก็ต้องทำเอง

แต่หากมีพระเจ้า พระองค์จะ
จัดการทุกอย่างให้เราแทน



๒. มีชีวิตเพื่อสวรรค์ในวันข้างหน้า
ทำอะไรก็ตาม เพราะมีแต่หวังสวรรค์
หลังความตาย เราจึงแก้ปัญหาในโลก
ปัจจุบันไม่ได้ บ้านเมืองจึงไม่พัฒนา

๓. จงเชื่อในพระเจ้า หากยังไม่เชื่อ
ไม่ศรัทธาในความมีอยู่ของพระองค์ จะทำ
ความดีอย่างไรก็เหมือน**อาหารดิบ** ยังใช้
ไม่ได้ ยังไม่ผ่านการรับรอง





“สรวรค์”
เป็นชีวิตหลัง
ความตาย
การทำบุญหวัง
สรวรค์ ก็ยัง
ถือเป็นกิเลส
ตัณหา

ความจริง
แล้ว เราต้อง
การฝึกเสียสละ
สรวรค์นั้นเป็น

▶ พุทธวิธี

มีหลายๆ เรื่องที่ได้ถก อธิบาย
บางทีความศรัทธาในศาสนาของตัวเอง ก็ยาก
ที่จะไปด้วยกัน

แต่ที่แน่ๆ โลกนั้นต้องการให้มนุษย์
ทุกคนทำความดี

๑. ความเชื่อ (ทิฏฐิ) ความเชื่อนั้น
เปรียบประดุจหางเสือ แม้จะไปทิศทาง
เดียวกัน แต่ก็อาจแตกต่างกันเป้าหมาย

ชาวพุทธเชื่อในกฎแห่งกรรม และรับ
ผลกรรมไม่ช้าก็เร็ว “กรรม” จะเป็นตัวตัดสิน
ไม่ต้องรอให้ใครมาชี้ขาด

เพียงผลพลอยได้

สรวรค์ของชาวพุทธ จะแตกต่างกับ
สรวรค์ของพระเจ้ามากน้อยแค่ไหน เป็น
อีกประเด็นหนึ่ง

เป็นไปได้ไหม ที่อย่าเพิ่งพูดถึงความ
มีอยู่ของพระเจ้า แต่ขอให้ถามว่า มนุษย์
นั้นควรจะมีหน้าที่อย่างไร

หากไม่เชื่อในพระเจ้า แต่มีชีวิตอยู่กับการ
เสียสละ การทำความดี ช่วยเหลือผู้อื่น
ชีวิตเช่นนี้จะใช้ได้ไหม?

เพื่อนมิชชันนารียื่นยันจะให้มีจุดยืน
บนความเชื่อในพระเจ้าก่อน

แต่เรายืนยันในการรับใช้เพื่อนมนุษย์!
การทำความดีเพื่อพระเจ้า กับ การ
ทำความดีเพื่อมนุษย์ด้วยกัน จะแตกต่างกัน
อย่างไร?

การนับถือพระเจ้า แต่ไม่มีพฤติกรรม
เสียสละเพื่อโลก เขาจะเป็นคนเช่นไร?

ประสานจุดร่วม สงวนจุดต่าง ความ
จริงถ้าเราต่างเดินทางด้วยการรับใช้ผู้อื่น
ก็น่าจะชื่นชมซึ่งกันและกันได้

ภานิตจินกล่าวว่ เคารพมิฐูปฏิบัติ
ตามคำสั่ง

อย่างทีช่าวพุทธหลายๆ คนเคารพ
กราบไหว้พระพุทธรูป แต่กลับละเมิดศีล ๕
อยู่เนืองนิตย์

จะเป็นได้ก็แค่ช่าวพุทธในกระดาด
เท่านั้นเอง

▶ คุณค่าแท้ของชีวิต

อาจจะเป็นเพราะเราไม่ได้มีวิสัยทัศน์
ในเรื่องของพระเจ้า จึงไม่มีความคิดในการ
“ถูกยอมรับ” โดยพระองค์ท่าน

แต่ความคิดทีจะช่วยสังคม ช่วย
คนอ่อนแอกลับมีอยู่

อุดมการณ์โพธิสัตว์ คือการช่วยผู้อื่น
การเสียสละเพื่อคนอื่น เป็นอุดมการณ์
ของพุทธมหายานก็จริง แต่เถรวาทมิได้
พูดถึง จึงอาจจะเป็นข้อโจมตีของฝ่ายอื่นๆ
ก็เป็นได้

ความจริงแล้ว แม้เป็นเถรวาท
หลักไตรสิกขา ทาน-ศีล-ภาวนา ก็ยังเน้น
เรื่องของท่าน คือการให้

พระเกจิอาจารย์ที่มีชื่อเสียงในสมัย
ก่อนๆ ท่านก็ต่างก็ลั่นบาเพ็ญตนเพื่อ
สังคมตลอดมา





ความมีน้ำใจ-เอื้ออาทรต่อกันใน
แผ่นดินไทย ก็ยังเป็นเสน่ห์ของคนไทยอยู่
ทหารญี่ปุ่นที่เมืองกาญจน์ก็คงจะ
ซาบซึ้ง
คนไทยมีน้ำใจ มีอภัย มีเมตตากรุณา



มิใช่ไปแจกข้าวของ แต่ท่านผลักดันให้ลูกศิษย์ไปทำ ขณะเดียวกันก็มีวิถีชีวิตเรียบง่าย เป็นตัวอย่างของสังคม (Social Value)

มีการกิน - การอยู่ มักน้อยสันโดษ
เข้าทำนอง High Thinking - Low Living

พุทธธรรมมีฆราวาสธรรม มีพรหมวิหาร มีทศ ๖ ฯลฯ หลักธรรมเน้นการบำเพ็ญประโยชน์ก็มีในแทบทุกหมวด

▷ กิลสคืออะไร

หากจะพิจารณาลงรายละเอียดในคำสอน เราจะพบแนวทางปฏิบัติทิศทางเดียวกัน แต่มีหลายหมวดหมู่

ปรากฏการณ์ทางจิต มีมากทฤษฎีแล้วแต่จะดูมุมไหน ศัพท์เทคนิคเพื่ออธิบายสภาวะโลกะ โทสะ โมหะ มีเต็มแน่นในพระไตรปิฎก

พุทธธรรมกำมือเดียว แต่มีรายละเอียดมากมาย หลักคำสอนจึงมีหลายร้อยหลายพันเล่มที่พระพุทธองค์ตรัสโดยผ่านการบอกกล่าวท่องจำจากสาวก ยิ่งในมหายานยังมีมากกว่าหลายเท่านี้

หากเราไม่มีความคิดที่จะรับใช้พระเจ้า แต่มีความคิดรับใช้เพื่อนร่วมทุกข์

ไม่ทราบเพื่อนมิชชันนารีจะรู้สึกอย่างไร

การได้อยู่กับพระเจ้าเพื่ออะไร ถ้ามีใช้ความสุขนิรันดร์

แต่ชาวพุทธบอกเพื่อหมดตัวหมดตน



สองแนวทางนี้เป็นหนึ่งเดียว หรือเดินเป็นเส้นขนาน?

▷ ||สงจูงใจ

ในเมืองไทย ชาวพุทธที่เปลี่ยนมานับถือศาสนาคริสต์นั้น จะมี ๒ กรณีคือ

- ๑) ได้รับการสังคมสงเคราะห์
- ๒) เห็นความเลื่อมล้ำในวงการศาสนา บุคคลประเภทที่ ๒ ต้องถือว่าเป็นผู้มีปัญญา

เมื่อเขาเห็นองค์กรใดทำงานเพื่อสังคม เขาย่อมมีสิทธิสมัครเป็นสมาชิก

ในความเป็นชาวพุทธ ในเรื่องช่วยเหลือ อาจจะถูกเป็นเรื่องปกติไปแล้ว หากจะทำในเชิงประชาสัมพันธ์ อาจจะต้องติดป้ายติดยี่ห้ออีกครั้ง เพื่อให้กุลบุตรกุลธิดารุ่นใหม่ได้ชัดเจนว่า ชาวพุทธเขาก็ทำกันอยู่เป็นประจำ

นี่แหละเรียก “ประชาสัมพันธ์เชิงรุก!”

▷ unสรุป

อย่างไรก็ตาม เรื่องของศาสนา เป็นเรื่องละเอียดอ่อน หลายปีก่อนท่าน มหาระเบบเคยปลุกระดมชาวพุทธให้ตื่นตัว

แต่ต้องระวังผลข้างเคียง ที่จะกลายเป็นสงครามศาสนาขึ้นมา

คนไทยคงจะต้องใจกว้างกว่านี้ ถูก เป็นถูก ผิดเป็นผิด

เขามาทำประโยชน์ให้สังคม ก็ต้อง ยอมรับ แล้ว “แข่งขัน”

มีใช้กระทำแบบกรณีสันติอโศก คือ นอกจากจะไม่เคลื่อนไหว ยังคอยคิด ทำลายสกัดกันชาวพุทธรุ่นใหม่ที่ยากจะ ให้ศาสนาพุทธมีบทบาทรับผิดชอบต่อ สังคมมากขึ้น

ความผิดเช่นนี้ ผิดได้ครั้งเดียวเท่านั้น ไม่ควรมีครั้งที่ ๒ ไม่ว่าจะกรณีใดๆ

สงครามแย่งชิงมวลชน ฟังดูอาจ จะน่ากลัว แต่วันนี้ เราต่างก็ใช้วิธีนี้

เชิงธุรกิจ เชิงการเมือง เขาทำอยู่แล้ว เชิงศาสนาก็ควรปรับประยุกต์ใช้บ้าง เพื่อตื่นตัวกว่านี้

หากรอकिनบุญเก่า ลักวันก็จะหมด บุญ

การแสดงความจงรักภักดี ความ ศรัทธาต่อศาสนา จึงมีใช่การโจมตี

แต่คือการทำประโยชน์ต่อสังคม ให้ประจักษ์

พหูชนะ หิตายะ พหูชนะ สุขายะ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาเพื่อประโยชน์ แก่ชนเป็นอันมาก

มีใช่เพื่อเอาตัวรอดไปวันๆ

โปรดสำแดงให้ปรากฏ ณ บัดนี้ !





ชาวอโศก ในสายตานักวิชาการ

• กอง บก.

☞ ชาวอโศกในสายตานักวิชาการ

เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๘ ชาวอโศกซึ่งถือกำเนิดมาตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๑๓ ได้ประกาศ ตนมเป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติธรรมที่มีวัตรปฏิบัติตรงตามพระธรรมวินัยที่พระพุทธเจ้า ทรงบัญญัติไว้ ชาวอโศกนั้นจนถึงวันนี้ เป็นเวลา ๓๐ ปี ชาวอโศกเจริญเติบโตขึ้น ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ สังคมชั้นผู้รู้ซึ่งชวามมาภมายของชาวอโศก ผ่านสื่อต่างๆ บ้าง ด้วยตนเองบ้าง เพื่อให้ชาวอโศกได้มีโอกาสนับพันครั้งความเห็น ของสังคมต่อตนเอง กองบรรณาธิการได้ออกหนังสือชื่อ **อชาตขรย์ ตช.สุตา ซึ่งกฤษณ์ธุ์** แห่งภาควิชาภาษาศาสนาธรรม สังคมและนักวิชาการผู้รอบรู้สังคมพุทธ ศาสตร์ของไทยสองท่าน คือ **พศ.ตช.บวรชบ บวรชบรุจิ** อชาตขรย์ประจำภาควิชา ภาษาตะวันออก และ **พศ.ตช.สมภาส พชมภา** อชาตขรย์ประจำภาควิชาปรัชญา ทั้งสามท่านสอนหนังสืออยู่ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ‘ตอทแก้ว’ ภาวามขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความความคิดเห็นอันมีค่าอย่างยิ่ง

• อาจารย์บวรชบ บวรชบรุจิ

เมื่อประมาณสัก ๓๐ ปีที่แล้ว ชาวอโศกซึ่งหมายถึงทั้งพระและฆราวาสที่มีท่าน โภทริภักย์เป็นผู้นำ ก็ถือว่าเป็นปรากฏการณ์ใหม่ในสังคม เมื่อปรากฏขึ้นมาแล้วก็มี ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ที่ว่าเชิงบวกและเชิงลบก็เอาสายตาของสังคมเป็นตัวตัดสิน ในเชิงลบก็มองว่าชาวอโศกนอกกรีนนกรอย แต่ว่าในเชิงบวกก็มองว่าชาวอโศก เป็นชาวพุทธที่พยายามกลับเข้าไปหาวิถีชีวิตดั้งเดิมตามแบบอย่างพระพุทธเจ้าให้ มากที่สุด โดยเน้นไปที่การกินน้อย ใช้น้อย แต่ทำงานให้มาก และนี่เป็นหัวใจของ ชาวอโศกที่ถือสืบทอดกันมานาน

๘๘ ชาวอโศกในสายตานักวิชาการ

ในตอนนั้นเห็นชัดเจนว่า ชาวอโศกได้ดำเนินรอยตามคำพูดนี้ที่ถือว่า *กินน้อย ใช้น้อย แล้วยังทำงานให้มาก* การที่ชาวอโศกยึดมั่นในแนวคิดนี้เป็นพื้นฐาน ทำให้ชาวอโศกได้เติบโตขึ้นมา แล้วยังมีสาขาขยายออกไปน่าจะเกือบทุกภาคของประเทศไทย จึงเป็นตัวพิสูจน์ได้แล้วว่า อโศกยืนอยู่ได้ด้วยแนวความคิดนี้ ซึ่งพัฒนามาจากหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา จนกระทั่งกลายมาเป็นวิถีชีวิตของชาวอโศก

แต่เราก็ต้องยอมรับกันว่า แม้ชาวอโศกจะมีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายอย่างไร หรือว่าพยายามปฏิบัติตัวตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างไร แต่โดยเหตุที่ชาวอโศกก็มีมาจากปุถุชน จึงอาจจะมีบุคคลที่เดินไปตามแนวทางนั้นได้ตลอดบ้าง หรือบางคนก็อาจจะสะดุดบ้าง แต่ก็ยังลุกเดินต่อไป หรือว่าบางคนก็อาจจะสะดุดล้มลงเลย แล้วก็ไม่ได้ตามทางนี้อีก ก็อาจจะม่ี่ ซึ่งผมเองก็ไม่ได้ถือว่าเป็นข้อบกพร่องของชาวอโศก แต่ถือนั่นเป็นหลักความจริงอันหนึ่งที่ชาวอโศกจะต้องรับ แล้วยังแก้ไขแนวทางของตนเองว่าดีหรือห่วยเกินไปอย่างไร

เรื่องนี้พระพุทธศาสนาก็ได้ให้แนวทางสำหรับปฏิบัติแล้ว คือ มัชฌิมาปฏิปทา หมายถึง ข้อปฏิบัติสายกลาง ซึ่งได้แก่มรรคมีองค์ ๘ มัชฌิมาปฏิปทาไม่ได้หมายความว่าไม่ตั้งไม่หย่อน แต่หมายความว่า เป็นทางสายกลางที่อยู่ระหว่างการทำตัวเองให้ลำบาก กับปล่อยตัวเองให้มีความสุข อยู่กับความสุขแบบโลกมากเกินไป หรือเปล่า การทำตัวเองให้ลำบากเกินไป ถ้าศีลไม่เกิด สมาธิไม่เกิด ปัญญาไม่เกิด ก็ไม่มีประโยชน์ แต่ว่าถ้าทำตัวเองให้ลำบากแล้วศีลเกิด สมาธิเกิด ปัญญาเกิด ก็ถือว่าความลำบากนั้นควรจะมึระดับแค่นี้สำหรับบุคคลแต่ละคน ซึ่งอาจจะไม่เหมือนกันนะครับ

๘ ชาอโศกในสายตานักวิชาการ

ผมอยากให้วิถีชีวิตแบบชาอโศกเป็นทางเลือกหนึ่งของชาวพุทธ ที่ประสงค์จะดำเนินและใช้ชีวิตแบบนั้น แต่ว่าในขณะที่เดียวกันสิ่งที่สำคัญก็คือ ขอให้อโศกต้องอยู่ร่วมกับสังคมให้ได้ การอยู่ร่วมกับสังคมได้ หมายถึงว่า อยู่เพื่อจะได้เป็นหลัก เป็นแนวทาง ซึ่งให้สังคมได้ตระหนักถึงว่าการใช้ชีวิตแบบไม่หรูหรา ไม่ฟุ่มเฟือย ก็สามารถอยู่ได้และอยู่อย่างมีความสุขด้วย

ชาอโศกได้ทำประโยชน์ในแง่การใช้ชีวิตที่เน้นความเป็นธรรมชาติมากที่สุดก็ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี ผมก็เคยพูดเสมอๆ ว่า ถ้าใช้ชีวิตแบบชาอโศก สังคมไทยอยู่ได้สบาย เราจะไม่วุ่นวายกับการกินมาก ใช้น้ำมาก ประเทศเราเป็นประเทศเกษตรกรรม รายได้ของประชากรส่วนใหญ่ไม่พอที่ให้อาศัยแบบกินมาก ใช้น้ำมาก ซึ่งจะทำให้ลำบาก เพราะฉะนั้นจึงอยากให้วิถีชีวิตแบบชาอโศกแพร่หลาย แต่ต้องไม่ขัดแย้งกับสังคมจนเกินเหตุ จนทำให้ถูกกล่าวหาว่าขัดขวางการพัฒนาประเทศ

• อาจารย์สมภาร พรหมทา

ผมคิดว่าชาอโศกก็เหมือนเดิม ผมเคยรู้สึกอย่างไร ผมก็ยังรู้สึกอย่างนั้นอยู่ รู้สึกว่าชาอโศกเป็นคนดี ถึงเวลานี้สถานะทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับส่วนที่ท่านเป็นสมณะ จะไม่ถือว่าท่านเป็นพระตามหลักศาสนาพุทธ แต่ความรู้สึกของผมก็เห็นว่าท่านยังเป็นพระอยู่เหมือนเดิม ผมก็ยังรู้สึกอย่างนั้น ชาอโศกก็ยังเป็นชาวพุทธที่น่ารัก เป็นชาวพุทธที่ดี และเป็นชาวพุทธที่สมควรจะมีแบบนี้ต่อไปในประเทศไทย ถึงจะไม่เติบโตเป็นชุมชนใหญ่โต แต่ผมคิดว่าการมีชุมชนพุทธแบบนี้ เป็นสิ่งแสดงให้เห็นความเข้มแข็งบางแบบของศาสนาพุทธในประเทศไทย

ชาวโศกในสายตานักวิชาการ

ถ้าเราเทียบกับต่างประเทศ แบบนี้เห็นชัด เอาญี่ปุ่นเป็นตัวอย่าง ผมคิดว่าศาสนาพุทธในญี่ปุ่นเวลานี้ ถ้าจะพูดว่าหมดไปแล้ว ในแง่หนึ่งอาจจะพูดได้ว่าหมด เนื่องจากศาสนาพุทธในญี่ปุ่นถูกระบบสังคมนิยมใหม่ สังคมทุนนิยมกลืนให้มีลักษณะเป็นพุทธแบบทุนนิยม พุทธแบบทุนนิยม หมายถึง พุทธที่รับใช้จุดประสงค์ของคนที่อยู่ในสังคมนั้น โดยไม่ได้ตั้งคำถามว่า การรับใช้นั้นควรจะมีขีดจำกัดแค่ไหนอย่างไร แล้วศาสนาพุทธก็ถูกใช้ไปอย่าง ใช้คำว่าอย่างเสียหายก็ได้ เยอะ ใช้คำว่ายอดเยอะก็ได้

ที่นี้บ้านเราไม่ได้เป็นสังคมนิยมแบบญี่ปุ่นอย่างเต็มที่ แต่ว่าในอนาคตรดับความเข้มข้นในการเป็นทุนนิยมก็จะใกล้เคียงกับญี่ปุ่น หรือประเทศตะวันตกอย่างอเมริกา คราวนี้สิ่งที่เป็นผลตามมาจากสังคมนิยมนี้ก็คือว่า ระบบคุณค่าดั้งเดิมที่มีอยู่ในสังคมจะถูกแปรรูปให้มารับใช้ความเปลี่ยนแปลงของสังคม ที่นี้พระในประเทศญี่ปุ่นหรือศาสนาพุทธในประเทศญี่ปุ่น ที่ผมคิดว่าถูกใช้จนเสียหายมากก็เพราะว่า บางครั้งความต้องการของคนในสังคมนิยมญี่ปุ่น เช่น ต้องการความเข้าใจศาสนาพุทธที่จะเอาไปใช้ทำให้ตัวเองสบายใจในการทำธุรกิจบางอย่าง ซึ่งลึกลับแล้ว คนเหล่านี้คิดว่าการทำธุรกิจแบบนี้มันเอาเปรียบคนอื่น แต่ว่าศาสนาถูกใช้เพื่อให้ออกว่าไม่ใช่การเอาเปรียบหรอก มันเป็นเรื่องธรรมดา เพราะฉะนั้นศาสนาพุทธก็จะถูกใช้แบบนี้ มันก็จะไม่เหลือรากของศาสนาพุทธ

ที่นี้ถ้าเทียบกันแล้ว ชาวโศกจะไม่ตีความศาสนาไปตามใจสังคมนิยม ผมเข้าใจว่าอย่างนั้น ถือเป็นจุดดีก็คือว่าเป็นตัวช่วยรั้งด้วยว่า ศาสนาพุทธควรจะมีขอบเขตในการตอบสนองความต้องการของคนในสังคม

ชาวโศกในสภาพนักวิชาการ

การตอบสนองความต้องการของคนนั้นเป็นสิ่งที่ถูกแล้ว แต่เราก็ควรจะมีจุดยืนบางอย่าง ผมคิดว่าคณะสงฆ์อื่นๆ ในสังคมเราจะไม่ค่อยได้ตั้งคำถามนี้ พอไม่ได้ตั้งคำถามนี้ เวลาที่เอาศาสนาไปตีความ ไปปรับใช้ความต้องการของคนศาสนาหรือการตีความนั้นก็จะแปรไปตามความต้องการของคนได้ แต่ว่าบังเอิญในบ้านเรา ความต้องการของคนไทยอาจจะยังไม่พิสดารมากเท่ากับคนญี่ปุ่น เพราะฉะนั้นโลกคำสอนของศาสนาพุทธ ที่ได้รับการตีความให้ตอบสนองความต้องการต่างๆ มันก็เลยยังไม่ห่างไกลจากจุดตั้งต้นมากนัก แต่ถ้าเราไม่เตือนสติตัวเองว่าเราควรจะมีขีดค้นแค่ไหน ผมก็เกรงว่าการตีความในอนาคตมันก็จะไปเรื่อยๆ

อย่างเช่นคนญี่ปุ่นอยากจะรวย เพราะฉะนั้นพุทธศาสนาในญี่ปุ่นก็จะชูประเด็นว่าจะทำยังไงเข้าหาศาสนาพุทธแล้วจึงจะรวย ก็จะเน้นไปที่การศึกษา คำสอนศาสนาเพื่อที่จะเอาไปใช้ชีวิตให้ตัวเองร่ำรวย ซึ่งโดยตัวมันเองก็ไม่ถือว่าเป็นเรื่องผิด แต่ผมคิดว่าจุดประสงค์ดั้งเดิมของศาสนาพุทธ ความร่ำรวยคงไม่ได้ถูกจัดอันดับไว้ในอันดับต้นๆ อันนี้ก็เป็นลักษณะซึ่งค่อนข้างจะต่างจากชาวโศก ชาวโศกไม่ได้คิดว่า ความร่ำรวยเป็นเรื่องซึ่งชาวพุทธจะต้องถามหาเป็นอันดับที่หนึ่ง เราอาจจะถามเรื่องอื่นก่อน เรื่องรวยอาจถามทีหลังก็ได้ เป็นผลซึ่งมันพ่วงมา ทีนี้ถ้าเราคิดว่าสิ่งที่ชาวโศกทำอยู่เวลานี้ ในแง่หนึ่งมันเป็นการช่วยดึงกระแสการเข้าใจศาสนาพุทธให้ติดอยู่กับรากเดิมที่มีอยู่ในสมัยพระพุทธเจ้านั้น ชาวโศกก็สำคัญ

ผมคิดว่าสิ่งที่ชาวโศกทำก็คือ เน้นเรื่องการใช้ชีวิตที่ท่านบอกว่า ทำงานหลายๆ แต่ทำให้กินให้ใช้น้อยๆ เข้าไว้ นี่ก็เป็นการเข้าใจศาสนาพุทธบางแบบ แล้วแบบนี้ก็เป็นแบบที่ชาวโศกนิยมใช้ ทำงานมากก็คือการทำงานเพื่อคนอื่น แล้วการกินให้น้อยหรือกินแต่พอเหมาะ ก็คือการรบกวนทรัพยากรธรรมชาติให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

☞ ชาวโศกในสายตาทนทิวชากร

ในแง่วิธีคิดไม่ค่อยต่างจากมหายานหรือก เป็นแต่เพียงว่ามหายานเขามีบางอย่างพุ่งเข้ามา เราก็เลยมีความรู้สึว่าเขาต่างไป สิ่งที่พุ่งมากก็คือว่า มหายนค่อนข้างจะถืออิสรเสรีในการจะปรับวินัยเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติบางอย่างของพระ แต่ผมเข้าใจว่า ชาวโศกไม่ไปถึงขั้นที่จะปรับอะไรเพื่อความสะดวก อาจจะปรับบ้างก็ได้ ยกตัวอย่างเช่นปรับวิธีสวดมนต์ วิธีทำสังฆกรรมโดยใช้ภาษาไทย การปรับแบบนี้ไม่ใช่ปรับเพื่อความสะดวกของตัวเอง แต่ปรับเพื่อเป็นประโยชน์ส่วนรวม วิธีปรับของชาวโศกก็ไม่ได้ปรับเพื่อให้ตัวเองสะดวก แต่ว่ามหายาน ผมคิดว่าในแง่หนึ่งเขาปรับเพื่อให้ตัวเองสะดวก ตอนแรกๆ น้ำหนักการคิดถึงความสะดวกของตัวเองอาจจะไม่มาก แต่ว่าพอรุ่นหลังๆ การคิดถึงความสะดวกมากก็เลยทำให้มหายานค่อนข้างจะไม่เคร่งวินัย แต่ผมคิดว่าชาวโศกเป็นพวกเคร่งวินัย บางอย่างของชาวโศกกับมหายานนี้เหมือนกัน การฉันทหรือการบริโภคมังสวิรัตินี้เหมือนกัน การทำงานเพื่อคนอื่น หรือเข้าใจว่าตัวเองกำลังทำหน้าที่เป็นพระโพธิสัตว์ คล้ายๆ กับมหายาน เพราะฉะนั้นวิธีคิดในแง่หนึ่ง ผมคิดว่าชาวโศกก็โน้มไปในทางฝ่ายมหายาน มหายนก็พยายามพูดถึงกินน้อย ใช้น้อย แต่ทำงานให้มาก เป็นแต่เพียงมหายานรุ่นหลังไม่ค่อยเหมือนกับมหายานรุ่นก่อน

ผมก็ฝากความยินดีชื่นชมที่ยืนหยัดอยู่ได้ แล้วค่อนข้างจะมั่นคง แต่ผมมีเรื่องห่วงอยู่เรื่องหนึ่ง อยากรู้ว่าชาวโศก คือ ท่านโพธิรักษ์ท่านคงไม่ได้อยู่กับเรานานเพราะท่านก็อายุมากแล้ว ผมไม่อยากจะให้เหมือนสวนโมกข์ที่พอท่านพุทธทาสไม่อยู่แล้ว อะไรมันเปลี่ยนไปเยอะทีเดียว ก็อาจจะคิดการณ์ล่วงหน้าไว้ก็ดีเหมือนกัน จะทำอย่างไรตอนท่านโพธิรักษ์ไม่อยู่ โศกถึงไม่เหมือนเดิม ก็ใกล้เคียงของเดิมในแง่ความเข้มแข็ง ผมอยากจะให้ชาวโศกอยู่นานๆ





ปฏิบัติธรรม

ต้องเข้าป่าหรืออยู่ เมืองกันแน่?



เรามักจะตั้งมั่นไว้ก่อนว่า ถ้า
ธรรมะแล้วจะต้องปลื้กวิเวก ไม่ยุ่งกับใคร
หากยังอยู่กับสังคม แสดงว่า
“ธรรมะยังไม่ถึงขั้น”

ครับ ทฤษฎีนี้ถ้าเปรียบเทียบกับ
เหมือนความเชื่อที่ยังเชื่อว่า “โลกแบน”
หรือ “ดวงอาทิตย์หมุนรอบโลก”

แล้วมีหลักฐานอะไรที่จะพิสูจน์ว่า
“ไม่ใช่เช่นนั้น”?

มองรอบตัว ประวัติของพระผู้ใหญ่
ล้วนฝึกบำเพ็ญอยู่กลางป่าเขาตลอด แล้ว
จะให้เชื่อได้อย่างไรว่า ไม่ต้องไปป่าเขาก็
ปฏิบัติธรรมได้?

ความจริงแล้ว ถ้าใช้ทฤษฎีมอง
นอกกรอบมาเป็นตัวตั้ง เราจะได้วิธีการ
ปฏิบัติที่คิดไม่ถึง และข้อสำคัญก็คือ จะ
ได้ไม่ต้องแก้ตัวว่า ปฏิบัติธรรมยังไม่ได้
เพราะยังอยู่ในบ้าน หรือยังเป็นฆราวาส!

อยากจะทำให้ลองนึกถึงการรบฟุ้ง
สมัยก่อนเขาใช้อาวุธ เห็นเลือดสดๆ หลัง
ไหลจะจจะ

แต่พอยุคโลกกาวิวัตน์ การรบฟุ้ง
เขาใช้อำนาจทางเศรษฐกิจเป็นอาวุธแทน

การบีบคั้นประเทศอ่อนแอ เขาไม่
ใช้อาวุธมาจี้คอหอยกันแล้ว และไม่ต้อง
ทำเป็นยึดดินแดนส่วนนั้นส่วนนี้ ง่ายกว่า
นั้นก็คือ รวมกันตั้งองค์กร และใช้มิติใน
ที่ประชุม ใช้กฎระเบียบมาบังคับ ตั้งกฎ
เกณฑ์ต่างๆ ให้ปฏิบัติ เช่น ต้องมีการค้า
เสรี ต้องมี ISO หรือมีกองทุนยักษ์คอย
ไล่ต้อนซื้อขายหุ้น



เมื่อโลกเปลี่ยน สิ่งแวดล้อมเปลี่ยน
คำสอนก็ต้องปรับตาม

เมื่ออยู่ตามป่าเขา เราก็ต้องเอา
กิจกรรมในป่าเขามาสั่งสอน

และเมื่ออยู่ในป่าคอนกรีต เราก็
ต้องเอากิจกรรมในป่าคอนกรีตมาสั่งสอน
เช่นเดียวกัน

นี่แหละ ธรรมะจึงเป็นอภาลิโก!

“สิทธิการละ” แต่งโดย **เซอร์แมน**
เฮสเสะ หลังจากตัวเอกของเรื่องผ่าน
ประสบการณ์ชีวิตมามากมาย และจบลง
ที่พบความสุขในการพายเรือข้ามฟาก มี
ชีวิตสันโดษ

“ความลับทะเลทราย” เป็นหนังสือ
แปล ตัวเอกเป็นหนุ่มเลี้ยงแกะ ภายหลัง
การผจญภัยหลากหลาย เขาก็เข้าถึงแก่น
แท้ของชีวิต หลุดพ้น ปล่อยวาง และมีความสุข

หนังสือทั้งสองเล่ม สร้างแรงบันดาลใจให้แกผู้อ่านมากมายว่า หากจะเข้าถึงสัจ-
ธรรมของชีวิตต้อง Back To The Nature
กลับสู่ชีวิตเรียบง่าย ไม่วุ่นวาย ไม่ต้อง
เกี่ยวข้องกับผู้คน

วิธีคิดนี้ก็ยังเป็นเชิงเข้าป่า อยู่ในป่า
ในแบบของชาวพุทธอยู่ดี

หากจะคิดนอกกรอบ ดีความใหม่
ก็จะต้องมีความหมายว่า ในทุกสถานการณ์
เราจะต้องค้นหาแก่นแท้ของชีวิต

อยู่แห่งหนใด ต้องค้นหาเพชร ณ
แห่งนั้น



เมื่ออยู่ชนบทก็จึงค้นหาการหลุด
พ้นในชนบท

เมื่ออยู่ในเมืองก็จึงค้นหารูปแบบ
การหลุดพ้นในสังคมเมือง

นี่แหละครับ เขาเรียกว่าบูรณาการ
การปฏิบัติธรรม มีใช้บูรณาการแต่การ
ศึกษาด้านเดียว

พระพุทธองค์ตรัสว่า อาหารของ
มนุษย์คือ กวฬิงการาหาร ผัสสาหาร
มโนสัญเจตนาหาร

กวฬิงการาหาร ถ้าไม่มีก็ตายทาง
กายเนื้อ



จึงมีแต่ผัสสะ
เท่านั้นที่จะช่วยทำให้มัน
กระโดดออกมาเป็น
เป้าหมายให้เราเช่นหมา!

ขณะเดียวกัน
จิตใจก็จะค่อยๆ สร้าง
ภูมิคุ้มกันให้แข็งแกร่ง
ขึ้น ผัสสะจึงสร้างวัคซีน
ด้วยประการฉะนี้

เมื่อไม่เข้าใจ
“ผัสสะ” คนผู้นั้นก็
มักจะพยายามหลบ

ผัสสะ ไม่มีก็ตายจากการหลุดพ้น
“ผัสสะ” จะเป็นตัวกระตุ้นกิเลสให้
ตื่น ให้คำราม เพื่อเราจะได้รู้ทิศทาง รู้
แหล่งหลบซ่อน จะได้หายุทธวิธีกักขัง-จองจำ
และเช่นหมาต่อไป!

“ผัสสะ” นั้นย่อมาจากการทำงาน
ร่วมกัน

การทำงานจะให้รางวัลแก่เราก็คือ
“ผัสสะ” นั้นเอง

หากเติมจิตแท้ประภัสสร แต่แขกจร
มาแล้วไม่ยอมไปไหน กลับลิ่งสู้อยู่ในตัว
เราจนเป็นหนึ่งเดียว

เลี้ยง ไม่พบปะผู้คน ไม่สร้างกิจกรรมให้
ชีวิต

เปล่งง่าย ๆ ก็คือ ไม่มีโอกาสเจริญ
ก้าวหน้าในทางธรรม!

ความจริงแล้ว**สมณะ**ต้องคู่กับ**วิปัสสนา**
แต่เมื่อไม่เข้าใจในความหมาย ก็จะเข้า
ทำนองที่ว่า ปรียติก็อาพาธ ปฏิบัติก็อาพาธ
ปฏิเวธก็อาภัพ!

“สมณะ” ก็คือการตั้งรับ การสงบนิ่ง
การเฉยไว้

ถ้าใจหยาบแรง เราอาจจะหลบด้วยกาย
หรือหยุดไม่คิด ไม่พูดถึงสักพัก

“วิปัสสนา” มี ๒ ระดับคือ พิจารณา
เทียบกับพิจารณาแท้

พิจารณาเทียบก็คือธรรมวิชัย โดย
ที่ยังไม่มีอารมณ์โลภะ หรือโทสะเกิดตอน
นั้น

อาจจะต้องซ้อมรบไว้ก่อน จะได้
ชำนาญ

พิจารณาแท้ก็คือ การประจัญหน้า
ระหว่างเรากับกิเลส คู่กันเดี๋ยวนั้น แพ้-
ชนะเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ชั่วโม่งบินก็จะทำให้เราเก่งขึ้น จิต
จะมีกำลังมากขึ้น

หากเปรียบเทียบกิเลส-ตัณหา-
อุปาทาน จะเป็นดังนี้

กิเลสเป็นตัวหยาบใหญ่ คือ ข้าว
ของสมบัติสารพัด

เมื่อกิเลสถูกโค่น ถูกพรากจากก็จะ
เกิดอาการโหยหา อยากได้-อยากมี-
อยากเป็น



ตัณหาจึงคืออารมณ์ที่เรียกร้อง

เมื่อไม่สนองตอบ ตัณหา ก็จะค่อยๆ
อ่อนแรงจนหายไป นานๆ ก็จะไม่กลับมา
คร่ำครวญ

จากโวยวายสู่คร่ำครวญและคราง
หึ่งๆ!

“อุปาทาน” ก็คือเชื้อที่ยังหลงอยู่
คอยจับอาการคร่ำครวญที่แผ่เล็ดละเอียด
ให้ทัน อุปาทานก็จะค่อยๆ จางลงๆ ๆ ๆ



เรื่องของกิเลส นั้น สรุปลงนี้
มีบางตัวที่ต้องเลิกคบเด็ดขาด
มีบางตัวที่ยังต้องคบหา เป็นความ
จำเป็นอยู่ กรณีนี้ต้องฝึกสติให้รู้เท่าทัน
ส่วนการปลีกวิเวกนั้นมีหลายรูปแบบ
รูปแบบที่ ๑ การไปห่างๆ ผู้คนนานๆ
รูปแบบที่ ๒ การห่างผู้คนในบางขณะ
ใน**รูปแบบที่ ๑** ก็มีเซ่ห่างแล้วห่างเลย
แต่เป็นการห่างสักระยะหนึ่ง แล้วก็กลับ
มาทดสอบ แต่วิธีการนี้มีผลเสียก็คือ
เสียงานและเติบโตทางธรรมช้าเพราะขาด
ตัวผัสสะ!

รูปแบบที่ ๒ เราอาจใช้ช่วงเวลาหลัง
พระอาทิตย์ตกดินเพื่อเรียนรู้

การปลีกวิเวก การอยู่คนเดียว
การคุยกับตัวเอง สามารถใช้เวลาช่วงนี้ได้

ความจริงแล้ว สำหรับผู้เข้าใจใน
“ผัสสาหาร” ก็จะไม่ค่อยใช้รูปแบบที่ ๑
เท่าใดนัก

เพราะประโยชน์ตน-ประโยชน์ท่าน
จะเดินไปด้วยกันอยู่แล้ว

นี่คือระบบ Two in One!

บทความชิ้นนี้ หวังว่าจะทำให้ท่าน
ผู้อ่านบางท่านที่ยึดมั่นในการปฏิบัติธรรม
ที่ไม่ยุ่งกับผู้คนได้เปลี่ยนทัศนคติ หันมา
ช่วยสังคมมากขึ้น

ท่านสมณะโพธิรักษ์ เทศน์ไว้ว่า
อรหันต์กับโพธิสัตว์คือจิตตัวเดียวกัน

นี่กรรมฆนอ จึงทำให้ชาวโศก
ทำงานเพื่อสังคมมากขึ้น



ชื่ออะไร ใช้กาลามสูตร

เก็บมาฝาก



นายแพทย์สันต์ ทัศธีรัตน์

สินค้าสุขภาพที่มีออกมามากมายหลายรูปแบบ นัยว่า
เพื่อสนองตอบคนรักสุขภาพทั้งหลาย จนมีมูลค่าการตลาด
หลายหมื่นล้านบาทเข้าไปแล้ว กำลังสร้างปัญหาให้แก่
ผู้บริโภคอย่างมาก ทั้งใช้ไม่ได้ผล มีผลข้างเคียงต่อสุขภาพ
และราคาที่แพงแสนแพง การมีหลักในการซื้อหาสินค้าต่าง ๆ
เหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน

คนที่ชอบซื้อ (บางคนเดาะภาษาอังกฤษว่า “ซื้อมั้ง”) ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดซื้อเพราะ “ตัณหา” (ความทะยานอยาก) มากกว่า “ความจำเป็น”

ความทะยานอยากคือความอยากที่เกินจะระงับหรืออดกลั้น มักเกิดจากการถูกโฆษณาอมมเมมา กระตุ้นกิเลสและตัณหาให้เกิดขึ้น หรือถูกล่อ (หลอก) ให้ซื้อด้วยการลดแลกแจกแถมสารพัดจน “ติดเบ็ด” เขาจนได้ ไม่ว่าจะด้วยการ “ขายตรง” หรือ “ขายสะพัด”

ในปัจจุบัน การโฆษณามอมเมาทวีความรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะที่ผ่านทางสื่อโทรทัศน์ เป้าหมายสำคัญคือลูกเล็กเด็กแดง และวัยรุ่น ซึ่งกลายเป็นตลาดใหญ่สำหรับ “สินค้าที่ไม่จำเป็น” แก่การดำรงชีวิต

พ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ในปัจจุบันมักจะทนการรบเร้าของลูกหลานไม่ได้ และมักจะตามใจลูกหลานเกินกว่าเหตุจนทำให้ “เสียเด็ก” และเสีย “สุขภาพ” เช่น การซื้อ “ขนม” (ของขบเคี้ยว ของหวาน น้ำอัดลม ฯลฯ) และอาหาร “แตกตัวน” (ตามศัพท์ของคุณชายถนัดศรี) ที่มีการโฆษณากันอย่าง



ครีโกโครม จนเด็กอิมและไม่กินอาหารให้ครบ ๕ หมู่ ไม่กินอาหารเป็นมื้อๆ (แต่กินจุบ กินจิบจนเป็นนิสัย) จน “สุขภาพ” เสื่อมโทรมลง กลายเป็นเด็ก “ซีโรค” “อ้วนผิดปกติ” “อ่อนแอ” “ไม่อดทนอดกลั้น” และอื่นๆ

การซื้อ “แมงกะไซ” (จักรยานยนต์) ให้ลูกหลานที่เล่นจนบาดเจ็บพิการและเสียชีวิตกันมากมายในแต่ละวัน แล้วยังทำให้คนอื่นต้องบาดเจ็บ พิการ เสียชีวิต และเสียสุขภาพจิตอีกด้วย (เพราะหน้าตา “แมงกะไซซิ่ง” ไม่ไหว) เป็นต้น

จะซื้ออะไรจึงต้องคิดถึง “ผลดี-ผลเสีย” ของการซื้อสิ่งนั้น และการมีสิ่งนั้นไว้ในครอบครองเสมอ

ถ้าซื้อแล้วทำให้เราเองหรือคนที่เรารักเสีย “สุขภาพ” บาดเจ็บ พิการหรือเสียชีวิต... ถ้ามีแล้ว ทำให้เราเองหรือคนที่เรารักต้องคอยห่วงใย ไม่เป็นอันเรียนหรือทำมาหากินหรือต้องกลายเป็น “ทาส” ของมัน (เช่น โทรศัพท์มือถือ)...อย่าซื้อมันจะดีกว่า สุขภาพกายสุขภาพจิตและใจจะได้สงบ และไม่ถูกรบกวน

ของอะไรที่ไม่จำเป็นจริงๆ หรือจำเป็นน้อย เมื่อซื้อไว้ นอกจากจะทำให้ “รกบ้าน” หรือ “รกราก” แล้วยังทำให้ “รกใจ” และร้อนใจด้วย

เมื่อคิดว่าจำเป็นแก่การดำรงชีวิตและจำเป็นต้องซื้อ (เพราะใช้ตลอดไป ถ้าใช้เพียงชั่วคราวควรเช่าหรือยืมใช้จะดีกว่ามาเก็บไว้ให้รกบ้าน พอถึงเวลาจะใช้ก็หาไม่เจอ เป็นต้น) ให้ซื้อด้วยการพิจารณาไตร่ตรองอย่าเชื่ออะไรง่ายๆ ให้คิดถึง “กาลามสูตร” เสมอ คือ



๑. อย่าเชื่อด้วยการฟังตามๆ กันมา
๒. อย่าเชื่อด้วยการถือสืบๆ กันมา
๓. อย่าเชื่อด้วยการเล่าลือ
๔. อย่าเชื่อด้วยการอ้างคัมภีร์หรือตำรา
๕. อย่าเชื่อเพราะตรรกะ (คิดว่าสมเหตุสมผล)
๖. อย่าเชื่อเพราะการอนุমান (คาดคะเนตามหลักเหตุผล)
๗. อย่าเชื่อด้วยการคิดตรองเอาตามสภาพ
๘. อย่าเชื่อเพราะเข้าใจกับทฤษฎีที่คิดไว้
๙. อย่าเชื่อเพราะเห็นรูปลักษณะที่น่าจะเป็นไปได้
๑๐. อย่าเชื่อเพราะนับถือว่าเป็นพระหรือครู



จะเชื่อต่อเมื่อมีคนที่ซื้อและใช้แล้วเกิดผลดี ไม่มีผลเสีย หรือมีผลเสียน้อยมาก โดยดูตัวอย่างจากคนอื่นที่ซื้อของสิ่งนั้นไปใช้แล้วเกิดประโยชน์และโทษอย่างไรบ้าง อย่าเชื่อคำกล่าวอ้างต่างๆ

“ฉลาดซื้อในตลาดสุขภาพ” จึงเท่ากับ **“ไม่ซื้อ”** เพราะสุขภาพไม่ใช่ของซื้อขาย และซื้อขายไม่ได้ ใครโฆษณาขาย **“บริการสุขภาพ”** หรือ **“สินค้าสุขภาพ”** รวมทั้ง **“การตรวจสุขภาพ (โดยผู้อื่น)”** ให้ถือว่าเป็น **“การหลอกลวง”** ไว้ก่อน

ส่วน **“ฉลาดซื้อ”** ในเรื่องอื่นให้คิดถึงความจำเป็น ประโยชน์และโทษ หรือผลดีผลเสีย และ **“จะซื้ออะไรใช้กาลามสูตร”** เสมอ

ผมไม่เคยลืมคำพ่อสอนไว้ **“ของดีไม่ต้องโฆษณา ของที่ต้องโฆษณาให้คิดว่าไม่ดีไว้ก่อน”**



(จากหนังสือฉลาดซื้อ ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๕๒)

ขงจื้อเตือนสติเจ้าแคว้นหลู่ให้เลิกมัวเมากับนางกำนัล กลับมาดูแลรับผิดชอบราชกิจ แต่ไม่เป็นผล ขงจื้อคิดว่ารับราชการที่แคว้นหลู่ก็ช่วยอะไรบ้านเมืองไม่ได้ จึงพาลูกศิษย์เดินทางไปหาแผ่นดินใหม่อยู่ ภรรยาถามว่าคราวนี้ไปนานเท่าไร ขงจื้อก็ตอบไม่ได้ สองพี่น้องตระกูลม่งมาส่งอาจารย์ ม่งเหอจีขอโทษอาจารย์ที่ตนไม่ขยันเมือง และถามว่าอาจารย์ยังถือว่าตนเป็นศิษย์หรือไม่ ขงจื้อตอบว่า “เมื่อผิดรู้จักแก้ไขก็พอ เหอจี เจ้ายังเป็นศิษย์ข้าเหมือนเดิม”



จิ้งโหยวเข้ามาบอกขงจื้อว่ารอดพร้อมแล้ว



ลูกชายและลูกสะใภ้ส่งขงจื้อออกเดินทาง



ภรรยาของขงจื้อรอส่งสามี



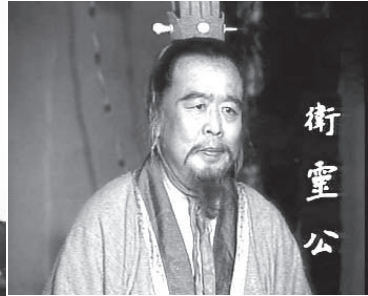
สองพี่น้องตระกูลมั่งมาส่งขงจื้อ



พระชายาหนานจื่อแห่งแคว้นวุย



ขบวนเดินทางของขงจื้อ



เจ้าแคว้นวุย

ขงจื้อเดินทางมาถึงแคว้นวุย ลูกศิษย์เห็นว่า มีผู้คนมากมาย จึงถามอาจารย์ว่า

หยางชิว : อาจารย์เมื่อมีประชากรมากมายเช่นนี้ควรทำอย่างไรดี

ขงจื้อ : ให้ราษฎรมั่งมีโดยเร็วชิว

หยางชิว : มั่งมีแล้ว ต่อไปล่ะ

ขงจื้อ : ให้การศึกษา รู้จักปฏิบัติตามกฎจารีตธรรมเนียม แบบนี้บ้านเมืองจะได้อยู่อย่างสงบสุข

เจ้าแคว้นวุยได้ยินข่าวขงจื้อ จึงให้ขุนนางเชิญขงจื้อเข้าเฝ้า พระองค์ทรงชื่นชมผู้มีความสามารถ หมี่จื่อเสียบพระบัญชาไปเชิญขงจื้อซึ่งพักอยู่ที่บ้านเหยียนจั่วโจวต้าฝู ก่อนที่หมี่จื่อเสียบจะกลับ ได้พบฉีป้ออี่ต้าฝูซึ่งมาพบขงจื้อเช่นกัน ขงจื้อแนะนำให้ลูกศิษย์รู้จักฉีป้ออี่โดยกล่าวว่า “ท่านผู้นี้คือฉีป้ออี่ต้าฝู คนที่ข้าเคยเอ่ยถึงเสมอ รับราชการได้ต่อเมื่อแผ่นดินมีธรรมเท่านั้น”



หมี่จื่อเสี่ย



เหยียนจั่วโจว



ฉีป้ออี้

ขงจื้อเล่าให้ฉีป้ออี้ฟังว่าไม่ได้รับราชการแล้ว และเดินทางมาแคว้นวู่เพื่อขอที่พักพิงเท่านั้น ฉีป้ออี้ผู้สูงวัยกว่าและรู้จักขงจื้อดีบอกว่า ถ้าแผ่นดินไร้ธรรม ตนจะอยู่ป่าต่างกับขงจื้อ แม้รู้ว่าทำไม่ได้ก็ยังทำ ขงจื้อยอมรับและกล่าวว่า “เพราะฉะนั้นข้าจึงมาแคว้นวู่ ถ้าสามารถร่วมอุดมการณ์กับผู้มีปรีชาในแคว้นวู่ นี่ก็คือความใฝ่ฝันของข้า”

ฉีป้ออี้ : ถ้าหากเจ้าอยู่แคว้นวู่ไม่ได้ตั้งใจละ จะทำยังไง

ผู้ที่ทำให้ขงจื้อผิดหวังคือหนานจื่อ พระชายาของเจ้าแคว้นวู่ พระนางต้องการมีอำนาจควบคุมขุนนาง ถ้าใครไม่เชื่อฟังพระนาง ก็จะไม่มีโอกาสเจริญก้าวหน้าในราชการ และอาจถึงขั้นถูกลดตอลอนจากตำแหน่งได้ พระนางขัดขวางไม่ให้เจ้าแคว้นวู่แต่งตั้งขงจื้อเป็นเสนาบดี จะเห็นเหตุผล

ของพระนางจากบทสนทนาต่อไปนี้

หนานจื่อ : ฝ่าบาท คิดจะใช้ขงจื่อจริงๆ หรือ

เจ้าแคว้นวู่ : เขาเป็นผู้ปรีชาโด่งดังไปทั่วหล้า ถ้าหากข้าใช้เขาแล้วทำให้ชื่อเสียงข้าจกรไกลทั่วหล้าได้เหมือนกัน

หนานจื่อ : ฝ่าบาทห่วงแต่ชื่อเสียงของตัวเอง ไม่เคยห่วงข้าเลย อย่างนี้แล้วข้าจะไม่โกรธได้อย่างไรละ ฝ่าบาทเคยบอกว่าใครไม่เคารพข้าก็เท่ากับทรยศฝ่าบาทเหมือนกัน

เจ้าแคว้นวู่ : ข้าเคยพูดก็จริง แต่ขงจื่อไม่เคยเสียมารยาทกับเจ้านี่

หนานจื่อ : เป่ล่าหรือ ขอดามหน้อย ขงจื่อมาแคว้นวู่ตั้งนานทำไมไม่มาพบข้าสักที

เจ้าแคว้นวู่ : เขาอาจจะไม่รู้ว่แคว้นวู่มีกฎแบบนี้ สุทัยนคิดมาก



ฉีป้ออี่และเหยียนจ้วโจวสนทนากับขงจื้อ

หนานจื้อ : เขาต้องรู้แน่ ขุนนางหลายคนพบปะเขาบ่อยๆ จะไม่บอกเขาบ้างหรืออีกอย่างหนึ่งฉีป้ออี่ที่ไม่พอใจข้านั้น เมื่อก่อนก็เคยรู้จักกับขงจื้อแล้ว ตั้งแต่ขงจื้อมาถึงฉีป้ออี่พบเขาหลายครั้ง พวกเขาอยู่ด้วยกันมีหรือจะไม่สนิทกัน จะต้องต่อว่าซ้ำลบล้างแน่ๆ เลย แบบนี้ไม่เสียมารยาทต่อข้าอย่างไรหรือ

เจ้าแคว้นวู่ : ขงจื้อไม่ใช่คนแบบนั้นเจ้าคิดมากไปเองมัง

หนานจื้อ : ไม่ว่าอย่างไรก็ช่าง ในเมื่อเขาไม่ยอมมาพบข้า ก็เท่ากับไม่ให้ความเคารพต่อข้า เมื่อไม่เคารพข้าก็จะต้องไปคบหาคนที่ข้าไม่พอใจ ในที่สุดแล้วเขาจะต้องทำเรื่องคิดไม่ซื่อ แล้วเกิดความเกลียดชังฝ่าบาทในที่สุด

เจ้าแคว้นวู่ : ขงจื้อไม่ใช่คนแบบนั้นจริงๆ สุหยิน เอ๋นี่สุหยิน ถ้าหากข้าส่งคนเชิญให้เขามาพบเจ้าละ จะดีไหม

หนานจื้อ : ข้าเป็นถึงพระชายา ต้องเชิญเขาด้วยหรือ ข้าอยากจะรู้ว่าเขาจะยอมมาพบข้าด้วยตัวเองหรือเปล่า

เจ้าแคว้นวู่ : อย่างนั้นก็หมายความว่าถ้าขงจื้อไม่ยอมพบเจ้า ข้าก็ใช้เขาไม่ได้แบบนี้หรือ

หนานจื้อ : แล้วฝ่าบาทจะว่ายังไงล่ะ

เจ้าแคว้นวู่ : แหม มันหนักใจนะ

ขงจื้อ ฉีป้ออี่ และเหยียนจ้วโจวปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับการแต่งตั้งขงจื้อ เหยียนจ้วโจวแนะนำให้ขงจื้อไปคารวะพระชายา ขงจื้อเล่าว่าหมีจื้อเสียคอยติดตามขงจื้อไปทุกแห่ง ฉีป้ออี่บอกว่า “สุหยินนะขอบระวางเจ้าชักช้า ไม่ยอมไปพบเขา นางก็ต้องส่งคนมาประกบเจ้านะซี” ขงจื้อประหลาดใจว่า “ถ้าทำตามธรรมเนียม จำเป็นต้องเข้าพบพระชายาด้วยหรือนี่”

หมีจื้อเสียเข้ามาได้ยินพอดี จึงพูดว่า “ขงจื้อ ข้าว่าท่านกล่าวผิดไปแล้วละ ธรรมเนียมส่วนธรรมเนียม แต่นี่มันแคว้นวู่ผู้ที่มาแคว้นวู่คิดจะรับใช้ราชสำนักจะต้องไปคารวะพระชายาเสียก่อนซี” แม้ว่าฉีป้ออี่จะ



กงชูชู



ขงจื้อและลูกศิษย์เดินทางออกจากแคว้นวู่

บอกว่ามีฐานะคุยกับขงจื้อ เชิญหมี่จื้อเสียดกลับ
ไปก่อน หมี่จื้อเสียดก็ไม่กลับ อ้างว่าคงไม่มี
ความลับอะไร ฉีป้ออึ้งจึงแยกตัวกลับไปเอง

ไม่ว่าขงจื้อจะไปไหน หมี่จื้อเสียดก็ตามไป
ทุกแห่ง วันที่เหยียนจิ้งโจวและคนในตระกูล
ของเขามอบตัวเป็นศิษย์ขงจื้อ หมี่จื้อเสียดก็
เข้ามาอ้างว่า เจ้าแคว้นวู่ให้มาอยู่เป็นเพื่อน
ขงจื้อ ขงจื้อเปื้อหน่ยยกการกระทำของพระชา
ยาหนานจื้อที่ให้คนมาคอยติดตาม เขา
เปรียบเทียบว่า “ท้องฟ้าในแคว้นวู่สงบก็จริง
เสียดตายเห็นแต่ดาวระยิบ ไม่เห็นพระจันทร์
ส่องแสง”

ในที่สุดก็ตัดสินใจออกจากเมืองวู่โดย
ไม่ลา เจ้าแคว้นวู่ทรงทราบดีว่าขงจื้อจากไป
เพราะการกระทำของพระชายาและหมี่จื้อเสียด
แต่พระชายากลับคิดว่าขงจื้อไปอาศัยกงชูชู

ก่อกบฏ เพราะกงชูชูเป็นปรปักษ์ต่อพระนาง
แม่เจ้าแคว้นวู่จะมีพระปรีชา ทรงเข้าใจทุก
อย่างดี แต่ก็ทรงขัดพระชายาไม่ได้

แท้จริงขงจื้อเพียงแต่หลงทาง ระหว่าง
ที่แหวะพักกลางทาง ศิษย์ของขงจื้อที่เป็น
ผู้นำทางขอโทษอาจารย์ที่จำทางผิด ทำให้
ทุกคนต้องลำบาก ขงจื้อกล่าวว่า “เส้นทางยาว
ไกลอาจจะหลงทางบ้าง ลำบากเล็กน้อย
เป็นเรื่องธรรมดา กินข้าวเถอะ”

กงชูชูรู้ว่าขงจื้อออกมาจากเมืองวู่
และคาดการณ์ว่าคงมีสาเหตุมาจากพระชายา
กงชูชูพอใจมาก เขาเอาของกำนันมามอบ
ให้ขงจื้อเพื่อชักชวนให้ร่วมกันกำจัดพระชายา
เพราะนาง “ไม่ใช่เพียงแค่แพศยา แต่ยังคง
อำนาจเอาไว้อีก ช่างเป็นที่น่าอดสูแก่แคว้น
วู่จริงๆ” ขงจื้อปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า
“ต่อต้านหนานจื้อกระทบถึงฝ่าบาท กระทบ

ถึงฝ่าบาทก็คือต่อต้านฝ่าบาท เหล่าขุนนาง
ต่อต้านฝ่าบาทผิดต่อกฎจารีตธรรมเนียม” การ
สนทนาต่อจากนี้คือ

กงชูชู : ขงจื้อเคยคิดหรือไม่ว่าฝ่าบาท
ลุ่มหลงนารีจึงเชื่อฟังหนานจื่อทุกอย่าง จึง
เป็นภัยต่อแคว้นวุ่ยอย่างร้ายแรง ถ้าหาก
ฝ่าบาทปกป้องหนานจื่ออีก ก็คงต้องเลือก
คนที่เหมาะสมปกครองบ้านเมืองต่อไป

ขงจื่อ : ได้เท่ากงชู ข้าเข้าใจเจตนาธรรม
ของท่านแล้ว แต่ว่าพวกท่านคงยังไม่เข้าใจ
นโยบายของข้านัก

กงชูชู : นโยบายของท่านก็คือปฏิรูป
กฎโจวกงปกครองบ้านเมืองใช่หรือไม่

ขงจื่อ : เมื่อได้เท่ากงชู ข้าใจนโยบาย
ของข้า ก็คงจะเข้าใจว่าข้าไม่อาจจะช่วยท่าน
ต่อต้านแคว้นวุ่ยได้

กงชูชู : ข้าเพียงแต่ต่อต้านหนานจื่อ
เท่านั้น

ขงจื่อ : ต่อต้านหนานจื่อควรปฏิบัติด้วย
ธรรม ไม่ควรที่จะไร้ธรรมต่อผู้ที่ไร้ธรรม

กงชูชู : ถ้าหากข้ายกทัพมาตี แล้วท่าน
จะไปคุยด้วยเหตุผลหรือ ถ้าเขาคิดจะจ้องเอา
ชีวิตท่าน ท่านจะคุยกับเขาด้วยเหตุผลหรือ
ตระกูลข้ารับราชการมาหลายสมัย แต่ตอนนี้

กลับถูกยึดทุกสิ่ง ถูกขับไล่มายังในที่กัณดาร
มาถึงตอนนี้หนานจื่อยังไม่ปล่อยข้าอีก
บีบคั้นให้ข้าต้องจนตรอก กวาดล้างตระกูลข้า
ท่านขงจื่อ คนแบบนี้ยังพูดด้วยเหตุผลได้
อย่างนั้นหรือ

ขงจื่อ : ได้เท่ากงชู ข้าเข้าใจความรู้สึก
ของท่านดี แต่ท่านเป็นขุนนาง ไม่ควรนำ
ความแค้นส่วนตัวมาทำให้บ้านเมืองพินาศ
ข้าว่าท่านควรยับยั้งตัวเอง

เมื่อหว่านล้อมขงจื่อไม่สำเร็จ กงชูชูก็ส่ง
กองทหารมาล้อมที่พักของขงจื่ออยู่ถึง ๓ วัน
เมื่อมีผู้เสนอให้ปล่อยขงจื่อไป กงชูชูกลับ
กล่าวว่า “ปล่อยเขาไปหรือ พวกเจ้าเคยคิดบ้าง
ไหม คนอย่างขงจื่อ ถ้ายอมอยู่ช่วยเรา ผู้คน
มากมายก็จะมาสาวมิภักดิ์เรา เหล่าข้าผู้ใน
แคว้นวุ่ยก็จะช่วยเหลือเรามากขึ้น เมื่อเป็น
เช่นนี้จะกำจัดหนานจื่อและสมุนก็จะกลายเป็น
เรื่องง่ายเหมือนพลิกฝ่ามือ”

ทหารพาขงจื่อมาพบกงชูชู ทั้งคู่พูดคุย
กันดังนี้

กงชูชู : ท่านขงจื่อ ข้าต้องการความ
ช่วยเหลือจากท่านเป็นอย่างมากจึงต้อง
ล่วงเกินท่านบ้าง ขอท่านอย่าได้ถือโกรธ



ลูกศิษย์ของขงจื้อช่วยกันแสดงความเห็น

สามวันมานี้ ข้าได้ทบทวนเป็นอย่างดี คำกล่าวของท่านมีเหตุผลมาก เป็นถึงตำราผู้ควรทำตาม กฎจารีตประเพณี ไม่ควรทำผิดจรรยา เมื่อเป็นเช่นนี้ ท่านขงจื้อยอมอยู่กับข้าแล้วสินะ

ขงจื้อ : ใต้เท้ากงซุ่ ข้ามาวันนี้ ความจริงเพื่อจะมาตักเตือนท่าน แต่ว่าตอนนี้คงไม่จำเป็นอีกแล้ว เพราะเมื่อครั้งที่ท่านกล่าวล้วนแต่เป็นคำเท็จ อาวุธพวกนี้บอกแก่ข้า สักวันหนึ่งท่านต้องใช้กำลังเพื่อบรรลุเป้าหมายของท่าน ใต้เท้ากงซุ่กำลังบ่งบอกถึงความวุ่นวายและความตาย ถึงได้เข้าใจจุดประสงค์ที่กักตัวข้าไว้ แต่ว่าข้าจะขอบอกท่าน ข้าจะไม่ยอมร่วมมือกับคนที่สร้างความเสียหายนะเด็ดขาด ถึงแม้ว่าจะกักตัวข้าชั่วชีวิต

ขงจื้อกล่าวจบก็เดินหันหลังกลับไปพร้อมจิ้งโหยว

กงซุ่ : ข้าก็ขอบอกท่านเช่นกัน ถ้าไม่ยอม จะกักตัวไว้ตลอดไป

ขงจื้อกับลูกศิษย์ปรึกษาหารือกันว่า จะทำอย่างไรต่อไป ในที่สุดก็ตกลงกันว่า จะตีฝ่าวออกไป ปรากฏว่าเป็นแผนของกงซุ่ซุ่ที่จะปล่อยขงจื้อไป เพราะคิดว่าถ้าการกระทำที่ไร้มารยาทต่อขงจื้อแพร่ออกไป จะไม่เป็นผลดีต่อการใหญ่ของตนเอง แต่เมื่อรู้ว่าขงจื้อกลับไปทางแคว้นวูย กงซุ่ซุ่เกรงว่าขงจื้อจะรายงานความเคลื่อนไหวให้เจ้าแคว้นวูยทราบ จึงนำทหารติดตามไปพบขงจื้อ ขงจื้อจำเป็นต้องรับปากว่าจะไม่กลับแคว้นวูย

แต่เมื่อกงซุ่ซุ่ถอยทัพไป ขงจื้อก็สั่งลูกศิษย์ให้กลับแคว้นวูย จิ้งโหยวทักท้วงว่า “ท่านทำเช่นนี้ทำลายชื่อเสียงของท่านนะ ท่านควรรักษาสัจจะนะอาจารย์” ขงจื้ออธิบายว่า “สาบาน ภายใต้การใช้กำลังไม่ถือเป็นคำสาบาน อีกอย่างหนึ่งกงซุ่ซุ่คิดการกบฏสักวันหนึ่งต้องเป็นภัย แบบนี้จะทำลายความสุขของราษฎรทั้งปวงในแคว้นวูย

อุดมการณ์ของข้าก็เพื่อหยุดยั้งความไม่สงบ
ในใต้หล้า เมื่อยับยั้งความวุ่นวายได้ ถึงแม้
ต้องเสื่อมเสียชื่อเสียงตัวเอง มันก็คุ้มค่าแล้ว
สวรรค์ต้องเห็นใจข้า”

เจ้าแคว้นวูยได้รับรายงานจากขงจื้อว่า
กงซุซู่จะก่อกบฏ แต่เชื่อว่ากงซุซู่ไม่มีทาง
ทำสำเร็จจึงไม่วิตกกังวล เจ้าแคว้นวูยต้องการ
รับขงจื้อมาช่วยงาน แต่พระราชายังคงคัดค้าน
คราวนี้อ่างว่า เกรงเหล่าขุนนางจะคิดว่าเกิด
ความลำเอียง พระนางขอให้ขงจื้อมาพบ ก็
จะอยู่เมืองวูยได้ง่ายขึ้น

เจ้าแคว้นวูย : สุหยิน ทำไมเจ้าต้องให้
ขงจื้อมาพบเจ้าให้ได้ล่ะ เพราะอะไร

หนานจื่อ : ก็เพื่อฝ่าบาทนั้นแหละ
ขงจื้อเล่นตัว ไม่มาพบข้า แสดงว่าลบลู่
ธรรมเนียมแคว้นวูย ถ้าหากว่าเราทำเป็นนิ่ง
เฉยจะต้องกระทบต่อชื่อเสียงของฝ่าบาท
ต่อไปผู้คนจะเอาเป็นเยี่ยงอย่าง ขัดจีนคำสั่ง
ไม่ให้ความยำเกรง

เจ้าแคว้นวูย : เรื่องไม่เป็นอย่างเจ้าพูด
หรอก ขงจื้อเป็นคนรู้จักมารยาทธรรมเนียม

หนานจื่อ : ฝ่าบาท การให้ขงจื้อมาพบ
ข้ามันผิดต่อมารยาทธรรมเนียมอย่างนั้นหรือ
หรือว่าคนอย่างข้าจะทำให้เขาเสื่อมเสีย

ชื่อเสียงไป ที่ข้าทำลงไปก็เพราะหวังดีต่อ
ฝ่าบาท ในเมื่อข้าไม่สำคัญ ท่านก็อย่ามาเข้า
ใกล้ข้าอีกก็แล้วกัน

เจ้าแคว้นวูย : เอาละ เอาละ ข้ารู้ว่า
เจ้าหวังดีต่อข้านะ สุหยิน ขอเพียงเจ้าไม่เห็น
ด้วย ข้าก็จะไม่ใช่ขงจื้อเด็ดขาด

ลูกศิษย์ของขงจื้อมีความเห็นต่างกันเป็น
สองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งคิดว่า ถ้าขงจื้อไปพบพระนาง
ขงจื้อจะเสื่อมเสีย และขงจื้อเคยบอกว่า
วิญญูชนบรรลุเป้าหมายด้วยความถูกต้อง
ควรไปหาเจ้านายที่มีปัญญาดีกว่า อีกฝ่าย
หนึ่งเห็นว่าถ้าไม่ไปพบ แล้วเจ้าแคว้นวูย
ไม่ใช่ขงจื้อ อุดมการณ์ของขงจื้อก็จะไม่สำเร็จ
การไปพบพระนางไม่ทำให้เสียหาย ดังที่
ขงจื้อเคยสอนว่า สีขาวแปดเปื้อนไม่ได้

เจ้าแคว้นวูยส่งฉีป้ออี่และเหยียนจิวโจว
มาเกลี้ยกล่อมให้ขงจื้อไปพบพระราชา
ฉีป้ออี่มีความเห็นว่า ถึงแม้ขงจื้อจะไปพระ
ราชาก็ไม่มีผลอะไร พระนางต้องการพบ
ขงจื้อเพราะต้องการอาศัยชื่อเสียงของขงจื้อ

วันหนึ่งมีชายอาวุโสได้ยินขงจื้อบรรเลง
ดนตรี จึงพูดกับเหยียนสุย ลูกศิษย์คนหนึ่ง
ของขงจื้อว่า “เสียงดนตรีนี้มีความในใจ ผู้
บรรเลงมีจิตใจที่วุ่น ไร้ผู้เข้าใจ จึงอาศัย

เสียงดนตรีเป็นสื่อ เมื่อไรผู้เข้าใจ ทำเป็นนึ่ง
เฉยก็ได้ เหตุใดจึงต้องฟังเสียงดนตรี น้ำ
ลึกว่ายข้ามไปทั้งอาภรณ์ น้ำตื้นถกขาเดิน
ข้ามไปก็พอ” เขียนสุยเล่าให้ขงจื๊อฟัง ขงจื๊อ
อธิบายว่า

น้ำลึกหมายถึงแผ่นดินไร้ธรรม มีคมิด
ไร้แสงจันทร์ มิวอาจเหี่ยวยา ปวงประชาได้
เพียงยอมรับชะตากรรม ฉะนั้นต้องข้ามไป
ทั้งอาภรณ์ น้ำตื้นหมายถึง แม้แผ่นดินมีคมิด
แต่ก็ยังพอมีหวัง ปวงประชาก็ยังฝ่าฟันไปได้
ดังนั้นสามารถออกข้ามน้ำได้ ผู้ที่กล่าว
เช่นนี้จะต้องเป็นปราชญ์ผู้หยั่งรู้ เจ้าเป็นศิษย์
หนึ่งในสิบที่ซำรัก ควรรู้อุดมการณ์ของข้า
ตั้งแต่วินาทีแรก ต้องเผชิญอุปสรรคมากมาย
เช่น การเข้าพบหนานจื่อ ถ้าไปพบก็ต้องเสีย
ชื่อเสียง หากไม่ไปพบ อาจทำให้ฉีป้ออ้อและ
เขียนจิวโจวถูกตำหนิ จะทำให้คนเข้าใจ
มันไม่ใช่เรื่องง่ายเลย เจ้าว่าควรทำอย่างไร

เขียนสุย : อาจารย์คิดว่าสิ่งใดควร ก็
สุดแล้วแต่ท่านเถอะ

ขงจื๊อ : ตั้งแต่เจ้าเป็นศิษย์ข้า ไม่เคย
กล่าวตำหนิข้าเลย แบบนี้ไม่ได้ช่วยจริง

ในที่สุดขงจื๊อก็ตัดสินใจเข้าพบพระชายา
พระนางบอกว่าจะช่วยให้ขงจื๊อดำรงตำแหน่ง

ต้าฝู ด้วยหวังว่า “คนทั่วหล้าจะได้รู้ว่าแคว้น
วู่มีสตรีคนหนึ่งที่สามารรถต้อนรับผู้ปรีชาด้วย
กฎธรรมเนียนที่ถูกต้องได้” ขงจื๊อจึงกล่าวว่า
การที่พระนางจะช่วยขงจื๊อนั้นก็ผิดธรรมเนียม
แล้ว บ้านเมืองจะวุ่นวาย จึงไม่อาจทำตามได้

เมื่อขงจื๊อรู้ว่าขงจื๊อไปพบพระชายา
เขาต่อว่าอาจารย์ว่า “ปกติท่านสอนพวกเรา
ว่ายังไง แต่ทำไมท่านกลับทำเช่นนี้ นาง
แพศยาเชิญก็ไม่ควรไป หรือว่าท่านหลงใหล
นางอีกคน” แม้จะถูกลูกศิษย์ต่อว่าอย่าง
รุนแรง ขงจื๊อก็ไม่ได้โกรธ เพราะเข้าใจความ
หวังดีของขงจื๊อ

ส่วนเจ้าแคว้นวู่รับฟังความเห็นจากพระ
ชายาว่า “เขาซื้อสัตย์ต่อฝ่าบาท ไม่เคยคิด
ร้ายเลย เรื่องนี้ข้าสบายใจแล้ว แต่ว่าเขาหัว
แข็งเหลือเกิน” จึงกล่าวว่า “คนหัวแข็งก็มีข้อ
ดีได้ คนเรานี้นิสัยก็ต่างกันนะ แต่ก็ต้องเป็น
ผู้มีปรีชาสามารถจริงๆ”

พระชายาใช้กลวิธีต่างๆ นานาอันผิด
ธรรมเนียมและไม่ให้เกียรติขงจื๊อ ฉีป้ออ้อยัง
รู้สึกอับอายที่แคว้นวู่ไรรมาททธรรมเนียม
ขงจื๊อถึงกับออกปากว่า “ข้ายังไม่เคยเจอ
พระองค์เห็นแก่สตรียิ่งกว่าธรรมเนียมเสียอีก”
ฉีป้ออ้อชวนขงจื๊อไปอยู่ด้วยและเปิดรับลูกศิษย์



ขงจื้อและลูกศิษย์ออกเดินทาง



ซือหม่าฝานทวยและซือหม่าหนิว

๔๕๓ ปี ก่อนคริสตกักราช เจ้าแคว้นวุย เจริญขงจื้อมาพบเพื่อปรึกษาปัญหาองค์ชาย คิดการกบฏ แต่ขงจื้อกลับพูดถึงเหตุที่ องค์ชายเป็นกบฏเนื่องจากอภัยที่พระนาง ประพฤติตัวไม่เหมาะสม ถ้าจะคลี่คลายเรื่องนี้ ควรทำตามกฎธรรมเนียม อย่าปล่อยให้พระ ชายทำตามอำเภอใจ เจ้าแคว้นวุยไม่สนใจ คำแนะนำของขงจื้อ ได้แต่ยืนยันว่ามา ปรึกษาเรื่องการรับศึก ไม่ใช่กฎโจวกง ขงจื้อ จึงอ้างว่าตนรู้แต่ปกครองบ้านเมือง ไม่เคย เรียนรู้เรื่องกลยุทธ์

ขงจื้อตัดสินใจเดินทางไปแคว้นจิ้น แต่ ได้ยืนยันว่าตัวหมิงตู้ต้าฝูและซุ่นหัวถูกฆ่าตาย ทั้งสองสนับสนุนกฎโจวกง ขงจื้อจึงล้มเลิก ความคิดเดิม แต่กลับเดินทางไปแคว้นซ่ง

ที่นั่น ซือหม่าฝานทวยครองอำนาจและกดขี่ ข่มเหงราษฎร เจ้าแคว้นก็ทรงเชื่อทุกอย่าง ตามที่ซือหม่าฝานทวยกราบทูล

คนของซือหม่าฝานทวยได้ยื่นขงจื้อ ดำเนินงานว่าไร้ความเมตตา ทำให้แผ่นดิน ปั่นป่วน วุ่นวาย ราษฎรต้องทนทุกข์ทรมาน ไม่เป็นสุข จึงนำความที่ได้ยื่นไปรายงาน ซือหม่าฝานทวย

ซือหม่าหนิวน้องชายของซือหม่าฝานทวย ชื่นชมขงจื้อมาก และแนะนำให้พี่ชายไปพบ ขงจื้อเพราะขงจื้อเชี่ยวชาญการปกครอง จะเป็น ผลดีต่อพี่ชาย เมื่อซือหม่าฝานทวยไม่ยอมพบ ขงจื้อ ซือหม่าหนิวให้เหตุผลว่า เจ้าแคว้น ให้ซือหม่าฝานทวยดูแลบ้านเมือง ถ้าซือหม่า ฝานทวยไม่ยอมพบขงจื้อจะเสียมารยาท



ขงจื้อพักขบวนนอกแคว้นช่ง

ธรรมเนียม บรรพบุรุษของขงจื้อก็เป็นอดีต
เจ้าผู้ครองแคว้นช่ง

ชื่อหมาป่าผ่านทิวไม้ให้ขงจื้อเข้าเมือง
และยังขับไล่ออกจากแคว้นช่งอีกด้วย ขงจื้อ
จึงเปิดรับศิษย์อยู่นอกเมือง เพื่อสอนมารยาท
ธรรมเนียมให้แก่ชาวช่ง วันหนึ่ง ขณะที่ศิษย์
รุ่นพี่กำลังสอนลูกศิษย์ชาวช่งให้มีความ
นอบน้อมโดยกล่าวว่า

ที่พวกเจ้าเห็นอยู่นี้คือมารยาทธรรมเนียม
ภายนอกเรียกว่าความเคารพ รู้จักมารยาทจะ
ได้รู้จักเคารพต่อผู้อื่น สามารถทำให้จิตใจเกิด
ความเมตตา ถ้าหากทุกคนสามารถรักใคร่
กลมเกลียว แผ่นดินทั่วหล้าก็จะมี ความ
รุ่งเรืองและผาสุก การให้ความเคารพนั้น
แสดงถึงความนอบน้อม ต้องเคารพซื่อสัตย์
ต่อฝ่าบาท ไม่ควรคิดหลอกลวงผู้อื่น



ฝึกมารยาทและความนอบน้อม



ใช้ความนอบน้อม



ชนะความหยาบกระด้าง



ขณะนั้นมีกลุ่มทหารรุกกันเข้ามาเพื่อโค่น
ต้นไม้ อ้างว่าชื่อหมาฝานทวยจะสร้าง
โรงไม้ จึงโยยสั่งให้หยุด บอกว่า “พวกเจ้า
ไม่ได้มาโค่นต้นไม้หรอก พวกเจ้ามาก่อนเรื่อง
ไซไหม จะบอกให้นะ ใครกล้าโค่นต้นไม้
ต้นนี้ ข้าจะฆ่ามันซะ”



ขงจื้อสั่งให้จิ้งโหยวเก็บอาวุธ เพราะว่า
กำลังไม่สามารถชนะใจคน ขงจื้อพยายาม
เจรจากับคนของชื่อหมาฝานทวย แต่ไม่เป็นผล
ขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งกำลังใช้ขวานฟันต้นไม้
ขงจื้อก็สั่งลูกศิษย์ให้ทำความเคารพ ลูกศิษย์
เดินมาเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบ ขงจื้อนำ
ลูกศิษย์ทำความเคารพ ชาวบ้านที่มุงดูอยู่
เห็นเช่นนั้นก็เข้ามาจะทำร้ายพวกที่โค่นต้นไม้
และมีขุนนางคนหนึ่งเข้ามายับยั้งการโค่น
ต้นไม้ด้วย



ชื่อหมาฝานทวยโกรธมาก สั่งคนให้ไป
ฆ่าขงจื้อ ขื่อหาสื่อสมกำลัง ยุยงให้ชาวบ้าน
ก่อการกบฏ ชื่อหมาหนีมาเตือนขงจื้อให้รีบ
หนีไป ขงจื้อกับลูกศิษย์ต้องแยกกันหนีโดย
นัดไปพบกันที่แคว้นจิ้น ก่อนที่คนของชื่อหมา
ฝานทวยจะบุกเข้ามาเผากระโจมที่พักของขงจื้อ
จบราบหมด



(อ่านต่อฉบับหน้า)

สลับปรับเปลี่ยน

* ดอกไม้ ประทุ แจกจัน ดินทราย ต้นไม้ใหญ่ แก้วน้ำ บันได ไข่มไฟที่สวยงาม
ขอบรั้วและสิมทางเดิน ต้นหญ้าที่โผล่สนาม บ้านนี้จะงามอย่างไรถ้าไม่มีเธอ

ได้ดูเกมของอเมริกันชื่อเกม WIFE SWAP ที่หากแปลเป็นไทยว่า ‘สลับคู่’ อย่างที่
เขาแปลไว้ก็อาจทำให้เกิดความเข้าใจไปในแง่กุศล จริงๆ แล้วเป็นการสลับ ‘แม่บ้าน’ (ผู้ทำให้
กฎกติกาของบ้านเปลี่ยนไป) ซึ่งไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ แต่เป็นเกมที่สร้างสรรค์มากสำหรับ
ครอบครัวที่เกี่ยวข้อง เพราะแค่ดูยังได้ข้อคิดดีๆ มากมายเกินคุ้มกับเวลาที่เสียไป

ฝรั่งช่างคิด คิดได้ไงไม่รู้ ทีมงานก็เก่งมากที่สามารถสรรหาแม่บ้านที่แตกต่างกันสุดขั้วมา
สลับหน้าที่กันในบ้านของแต่ละฝ่ายที่อยู่ห่างกันคนละเมือง

• คู่ที่หนึ่ง

แม่บ้านสมบูรณ์แบบผู้แบกรับงานบ้านทั้งหมด ดูเลลูกและสามีอย่างไม่มีที่ติด้วยทักษะ
ที่ถ่ายทอดต่อลูกสาวว่า ผู้หญิงมีหน้าที่ทำให้ครอบครัวมีความสุข สลับกับภรรยาที่เป็นผู้หญิง
ทำงาน (working woman) ไม่มีเวลาให้ครอบครัว ไม่ชอบเด็ก ทั้งลูกชายวัยรุ่นสองคนและ
สามีต้องปรนนิบัติรับใช้เธอ ขนาดนำอาหาร-เครื่องดื่มมาให้ถึงเตียงนอนเมื่อเธออยู่บ้าน และ
เพราะไม่ชอบให้ใครมาวุ่นวาย สมาชิกในครอบครัวจึงมีทีวี คอมพิวเตอร์ และเครื่องเล่นต่างๆ
เป็นส่วนตัว โดยต่างก็หาความบันเทิงเริงรมย์ตามอัธยาศัย ไม่ยุ่งเกี่ยวกัน พ่อลูกก็ไม่สนิทกัน

เมื่อสลับบ้าน ผู้หญิงสองคนจะรับทราบกฎกติกาของครอบครัวและทัศนคติของอีกฝ่าย
จากคู่มือที่แต่ละคนเขียนไว้ โดยสัปดาห์แรกทุกอย่างจะเป็นไปตามเดิม ผู้มาใหม่จะต้องปรับตัว
ให้เข้ากับสถานการณ์ไม่ว่าจะอึดอัด ไม่ชอบใจขนาดไหน จนสัปดาห์ที่สอง แม่บ้านคนใหม่จึง
สามารถสร้างกฎกติกาขึ้นใหม่ได้ ไม่ว่าสมาชิกของครอบครัวจะเห็นด้วยหรือไม่ ก็ต้องทำตาม

เกมนี้ใช้เวลาเพียงสองสัปดาห์ หลังจากนั้นสามีภรรยาทั้งสองคู่จะได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ก่อนกลับไปอยู่กับครอบครัวของตนตามเดิม

ในสัปดาห์ที่สองแม่บ้านสมบูรณ์แบปีให้นำเครื่องบันเทิงทั้งหลายออกจากห้องส่วนตัวของทุกคน ให้พ่อลูกมีเวลาทำกิจกรรมร่วมกัน เล่นกีฬาด้วยกัน เธอบอกสามีของผู้หญิงเก่งให้เป็นผู้นำให้มากขึ้นเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกชาย แม่บ้านไม่ควรใช้ลูกและสามีเหมือนทาส แม่ฝ่ายชายจะรู้สึกไม่พอใจเพราะเสียหน้าและประท้วงจนเธอต้องร้องไห้ แต่สุดท้ายก็ยอมรับ ในขณะที่ working woman ทำให้พ่อบ้านของอีกฝ่ายรู้จักทำงานบ้านและช่วยเหลือลูกอย่างเต็มใจ รวมทั้งยอมรับว่าที่แล่วมาไม่เคยรู้สึกเลวว่างานบ้านมากมายและหนักหน่าอย่างนี้

• คู่ที่สอง

แม่บ้านครอบครัวนักมั่งสวิตผู้เคร่งครัด อนาคตรับพลังจากดวงอาทิตย์แทนอาหาร หรือแม้กินอาหารก็เป็นผักผลไม้ไม่ปรุงแต่ง ไม่ใช่เตาและเครื่องอำนวยความสะดวก โดยสามีและลูกสาววัยรุ่นต้องยอมทั้งที่รู้สึกว่ามันไป และทั้งที่บางครั้งสามีก็ยังอยากกินเนื้อสัตว์บ้าง สลับกับแม่บ้านที่มาจากครอบครัวที่เป็นนักล่าสัตว์ มีหัวกว้างมากมายเป็นเครื่องประดับบ้าน และมีทัศนคติว่าอยากกินอะไรก็ไปล่ามาเพราะสัตว์เป็นอาหารของมนุษย์ ทั้งนี้ คงขึ้นอยู่กับวิถีชีวิตและถิ่นที่อยู่ที่ยังเป็นป่าด้วย

แน่นอน...แม่บ้านนักมั่งสวิตเจ็บปวดร้องไห้กับการต้องทำอาหารเนื้อสัตว์ในสัปดาห์แรก และออกกฎให้พ่อบ้านและลูกชายแสนชนทั้งสองของเขา ไปช่วยเธอนรงค์เรื่องการช่วยเหลือสัตว์ในสัปดาห์ต่อมา ออกกฎไม่ให้มีการทำโทษลูกที่เล่นกันรุนแรงและไม่เชื่อฟัง ไม่ให้เด็กกินน้ำตาลซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของพวกเขา ทุกคนต้องกินผักผลไม้ ธัญพืช ช่วยทำงานบ้านซึ่งพวกเขาไม่เคยทำ และฝึกไทเก๊ก ซึ่งสุดท้ายเธอก็สามารถทำให้คนในบ้านมีพัฒนาการที่ดีขึ้นจริง ในขณะที่แม่บ้านจากครอบครัวนักล่าสัตว์จัดบ้านของอีกฝ่ายให้เป็นบ้านมากขึ้น นำเตาและเครื่องใช้ที่ควรมีเข้าบ้าน จัดปาร์ตี้กินเนื้ออย่าง (แต่พ่อบ้านและลูกสาวของเขายังคงกินมังสวิรัต) เธอขอให้สามีของนักมั่งสวิตเป็นผู้นำให้มากขึ้น กลับบอกความต้องการของตัวเอง และลดเวลาทำงานลงจากวันละ ๑๕ ชั่วโมง มาให้ความอบอุ่นแก่ลูกสาวเพิ่มขึ้น

• คู่ที่สาม

แม่บ้านที่ต้องทำงานช่วงกลางคืน เลิกงานตอนเช้ามีดแล้วชอบไปบ่นต่อ ไม่มีกฎเกณฑ์ใดๆ ในบ้าน สามีและลูกอยู่กันตามประสา จะกินอะไร นอนตรงไหน ดูทีวีหรือเล่นเกมดึกแค่ไหนก็ได้ทั้งที่ยังเป็นเด็กเล็ก สลับกับแม่บ้านที่เข้มงวดกับลูกชายวัยรุ่นสองคนเป็นอย่างมาก โทร.ถามทุกชั่วโมงว่าอยู่ไหน ทำอะไรอยู่ ถ้าลูกปิดมือถือจะถูกทำโทษ พ่อเองก็ปกครองลูกแบบทหาร ขนาดสวมถุงมือขาวเพื่อตรวจสอบว่าลูกทำความสะอาดห้องเรียบร้อยแล้ว ยังมีฝุ่นตรงไหนบ้าง (แต่พ่อไม่ต้องทำอะไรเลย) บ้านนี้ดูเหมือนจะเป็นครอบครัวในอุดมคติ ลูกก็ดีจริง แต่น่าจะเก็บกด จึงหันไปเอาดีทางกีฬาจนได้รางวัลมากมาย

สัปดาห์แรกผ่านไปไม่ยากนักในบ้านที่ฝึกมาดีแล้ว แต่ก็เหน็ดเหนื่อยไม่น้อยสำหรับคนไม่เคย ในสัปดาห์ที่สอง ผู้หญิงที่โดยจริงแทบจะไม่เคยเป็นแม่บ้านก็ออกฤทธิ์ให้พ่อบ้านช่วยทำงานบ้าน ห้ามโทร.ตามลูก ยกเลิกกฎเหล็กเดิมๆ ทั้งยังเอาสล็อตแมชชีนกับโต๊ะเล่นไพ่เข้ามาในบ้าน เด็กๆ รู้สึกผ่อนคลายมากขึ้นแต่ก็ยังแอบไปซ้อมกีฬาแม้จะถูกห้าม ในขณะเดียวกัน แม่บ้านผู้เข้มงวดก็ฝึกเด็กเล็กและพ่อของอีกบ้านให้มีระเบียบวินัย เข้านอนเป็นเวลาในที่ทางอันควร โดยที่พวกเขาไม่รู้สึกรู้สึกับชีวิตประจำวันที่เปลี่ยนไป

แต่ช่วงที่สองครอบครัวมาพบกันก่อนจาก แม่บ้านผู้เข้มงวดถึงกับลงมือเอาอีกฝ่ายเนื่องจากทนไม่ได้ที่ถูกวิจารณ์ว่าเข้มงวดเกินไป เพราะเธอนึกหยามฝ่ายโน้นอยู่แล้วว่าเป็น ‘คนผิวขาวชั้นต่ำ’ และก่อนหน้านี้เธอก็รู้สึกลัวถูกเหยียดผิว เนื่องจากเธอและครอบครัวเป็นคนดำ แต่เป็นคนดำที่มีระดับ อย่างไรก็ตาม หลังจากแยกย้ายกันไปสงบสติอารมณ์แล้ว ทั้งสองฝ่ายก็แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้

• สรุป

จากการสลับสับเปลี่ยนหน้าที่กัน ทุกครอบครัวที่กล่าวมาล้วนมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น บ้านที่ไม่มีระเบียบวินัยก็มีระเบียบขึ้น บ้านที่ติงเครียดจากความกดดันต่างๆ ก็ลดความกดดันลง สามีที่ค่อนข้างเกรงใจภรรยาเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น สามีของภรรยา

ที่แสนดีรู้จักช่วยแบ่งเบาภาระ นักมังสวิรัตผู้เคร่งครัดเครียดน้อยลง ยอมกินอาหารปรุงแต่ง และยอมให้มีเครื่องใช้ที่จำเป็นในบ้าน พ่อแม่ที่เข้มงวดผ่อนปรนให้ลูกมากขึ้น ทุกครอบครัวมีเวลาให้กันมากขึ้น ทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น และมีความสุขมากขึ้น

สิ่งที่สวยงามที่สุดคือ จากการเล่นเกมสองสัปดาห์นี้ ทำให้ทุกคนรู้สึกถึงคุณค่าของคนในครอบครัวของตน และพร้อมจะเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อรักษาครอบครัวไว้ พวกเขาล้วนตื่นตื่นดีใจที่จะได้กลับมาใช้ชีวิตร่วมกันอีกครั้งในบรรยากาศใหม่

สิ่งที่น่าทึ่งคือฝรั่งช่างใจกว้าง หลายคนพูดตรงกันว่า เขาหวังที่จะได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ พวกเขากล้าที่จะเปลี่ยนแปลง แม้จะถกเถียงกันรุนแรงก็ยอมรับได้ถ้าตนเป็นฝ่ายผิด ให้น้ำหนักที่เหตุผลมากกว่าตัวบุคคล และให้อภัยได้ง่าย ที่สำคัญคือเมื่อรู้ว่าอะไรดีก็พร้อมที่จะทำ และทำจริงๆ ไม่เสแสร้งแกล้งทำหรือทำอย่างเสียไม่ได้ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เราไม่แน่ใจในคนไทยที่ดูเหมือนจะประนีประนอมมากกว่า ว่าจะเปลี่ยนแปลงได้อย่างเขาไหม ยอมรับที่จะให้คนอื่นมาจัดบ้านและจัดการกับคนของตัวเอง

ทุกคนมีความคิด ความชอบ และความเชื่อเป็นของตัวเอง แต่ก็ต้องรับฟังคนอื่นบ้าง แม้เด็กน้อยก็รู้จักทุกข์-สุข และถ้าได้รับการอบรมที่ดีที่เหมาะสม เขาก็จะรู้ควร-ไม่ควรได้ สำคัญคือต้องใส่ใจกัน ดูแลกัน ให้เกียรติกัน การอยู่ร่วมกันจึงจะมีความสุข เมื่อสถาบันครอบครัวเป็นไปด้วยดี อบอุ่น สังคมก็น่าอยู่ ผู้คนก็จะไม่บกร่องมากมายอย่างที่เห็น

ไม่ว่าในบ้าน ในที่ทำงาน หรือสังคมไหนๆ ก็ต้องการความพอดีพอเหมาะ กร้าวนักก็ลดลง บ้าง อ่อนมาก ไม่มีปากเสียงก็ต้องกล้าหาญขึ้น ขึ้นามากก็ลดบทบาทสักหน่อย เก่งเกินก็แบกรับภาระไปทั้งชีวิต (ไม่เห็น้อยบ้างก็แล้วไป) ต้องการความช่วยเหลือก็บอก ไม่ต้องกลัวเสียฟอร์ม

และสำหรับเรา หัวใจสำคัญที่ได้จากเกมนี้คือ **ต้องกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเอง** เพียงประเด็นเดียวก็สามารถ **‘พลิกฝ่ามือ’** ให้เป็นอะไรก็ได้อย่างที่อยากเป็น โดยไม่มีคำว่า **‘เป็นไปไม่ได้’** ในพจนานุกรมชีวิต



* เพลง ‘บ้าน’ ของ บอย โกสิยพงษ์

เก็บมาฝาก

บ้านสะอาด



ทำให้ลูกประสบความสำเร็จ



เก็บงานวิจัยของชาวมะกันมาฝากคุณพ่อคุณแม่ที่อยากให้ลูกประสบความสำเร็จในชีวิตค่ะ ฟังจากชื่อเรื่องแล้วอาจจะชวนงงสักหน่อยว่าเกี่ยวกันตรงไหน ลองมาดูผลการวิจัยของเขากันก่อนดีกว่าค่ะ

เริ่มจาก **คุณราเชล ดูนิฟอน** ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกนและทีมงาน ได้ทำการสำรวจรายได้ของครอบครัวจำนวน ๕,๐๐๐ ครอบครัว และติดตามเยี่ยมดูความสะอาดของบ้านเหล่านั้นทุกปีติดต่อกันถึงสี่ปี

ผลการสำรวจพบว่า ครึ่งหนึ่งของครอบครัวกลุ่มนี้ดูแลบ้านอยู่ในระดับสะอาดถึงสะอาดมาก อีก ๓๐ เปอร์เซ็นต์อยู่ในระดับสะอาดปานกลางถึงธรรมดา และอีก ๑๑ เปอร์เซ็นต์อยู่ในระดับไม่สะอาดจนถึงสกปรก จากนั้นอีกสี่สิบห้าปีต่อมา นักวิจัยกลุ่มนี้ได้สำรวจระดับการศึกษาและรายได้ของคนหนุ่มสาวที่โตมาจากครอบครัวเหล่านี้ รวมทั้งข้อมูลเรื่องระดับการศึกษาของพ่อแม่ และระยะเวลาที่พ่อแม่ใช้ในการทำความสะอาดบ้านเพิ่มเติมขึ้นจากเรื่องรายได้ของครอบครัว (คิดได้ยังไงก็ไม่รู้เนอะว่า เรื่องเหล่านี้จะเกี่ยวข้อสัมพันธ์กัน)

ปรากฏว่าหนุ่มสาวที่โตมาจากบ้านที่อยู่ในระดับสะอาดจนถึงสะอาดมากจะมีระดับการศึกษาสูงกว่า และเมื่อเป็น



ผู้ใหญ่จะทำงานมีรายได้มากกว่าหนุ่มสาวที่เติบโตมาจากบ้านที่ไม่สะอาดจนถึงสกปรกถึง ๓,๑๐๐ เหรียญสหรัฐต่อปี

ฉะนั้นการดูแลบ้านให้สะอาดน่าอยู่ เรียบร้อยและเป็นระเบียบสามารถสะท้อนถึงความสามารถในการจัดกิจกรรมทั้งหลายในชีวิตให้ลงตัว และมีชีวิตที่เป็นระเบียบ ซึ่งคุณสมบัตินี้เป็นตัวสำคัญในการคาดเดาถึงความสำเร็จของชีวิตในเวลาข้างหน้า

ผลการศึกษานี้
ได้นำเสนอต่อที่
ประชุมประจำปีของ
สมาคมเศรษฐศาสตร์
อเมริกันด้วย

ศาสตราจารย์

เฮอร์เบิร์ต กินทิส

นักเศรษฐศาสตร์
แห่งมหาวิทยาลัย
แมสซาชูเซตส์ สหรัฐฯ
วิเคราะห์เพิ่มเติมว่า
การที่เรารักษากัน
ให้สะอาด มีระเบียบ

แสดงให้เห็นว่าเป็นคนประณีต มีระเบียบ
วินัย รักความสะอาด ซึ่งมักจะเลยไปถึง
การใส่ใจในบุคลิกภาพภายนอกของตน
และสนใจความคิดเห็นของนายจ้าง ผู้ว่าจ้าง
จึงมักชอบคนประเภทนี้มากกว่าพนักงาน
คนอื่น

เป็นอย่างไบบ้างคะ ผลการวิจัยนี้มี
เหตุมีผลหนักแน่นพอที่จะให้คุณพ่อ
คุณแม่ลุกขึ้นมาเก็บกวาดบ้านช่องได้บ้าง
หรือเปล่า



**แต่ที่แน่ๆ บ้านที่สะอาดเป็น
ระเบียบย่อมทำให้สบายตาสบายใจ
และส่งผลดีต่อสุขภาพแน่นอนค่ะ**

(ขออภัย : ผู้เก็บมาฝากมิได้ระบุที่มา)





อนิสम्म กตํ กมฺมํ อนนตฺตฺตฺยา จินฺติตํ การงานที่ทำโดยไม่พิจารณาให้ถี่ถ้วน ย่อมมีแต่ผลร้าย

ระยะนี้เรื่องของ **เกษตรอินทรีย์** และ **เกษตรชีวภาพ** กำลังเป็นที่กล่าวถึงกันมาก เพราะเริ่มสำนึกแล้วว่าเกษตรเคมีไปไม่รอด เกษตรกรยิ่งทำยิ่งจน ทุกวันนี้แทบจะพูดได้เลยว่า ไม่มีเกษตรกรคนไหนเลยที่ไม่เป็นหนี้ เราพัฒนาผิดพลาดกันมานานแล้ว



เพราะไม่พิจารณาให้ถี่ถ้วน จึงมีแต่ผลร้ายอย่างทุกวันนี้ เริ่มตั้งแต่ **“การปฏิวัติเขียว”** ที่ทั่วโลกพยายามพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อขาย การปลูกพืชเชิงเดี่ยว การใช้ปุ๋ยเคมี และยาฆ่าแมลง รวมทั้งเครื่องจักรกลการเกษตร ได้ปรับปรุงครั้งใหญ่ทั่วโลก ตั้งแต่ปี ๒๕๐๑

แต่นำมาใช้ในประเทศไทยอย่างจริงจัง ราวปี ๒๕๐๘ เป็นต้นมา โดยเริ่มต้นจากการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวจากพันธุ์พื้นเมืองมาเป็นพันธุ์ลูกผสม เช่น พันธุ์ ก.ข. หมายเลขต่างๆ จนพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่เคยต้านทานโรคสูง เคยชนะการประกวดได้ที่ ๑ ของโลก คือพันธุ์**ปิ่นแก้ว**หายไป ทุกวันนี้พันธุ์ข้าวพื้นเมืองดีๆ ของไทยเราสูญพันธุ์ไปจนหมดสิ้น หาไม่ได้อีกแล้ว รวมทั้งพันธุ์พืชผักชนิดต่างๆ รวมถึงข้าวโพดก็เริ่มจะหมดไปเรื่อยๆ มีแต่พันธุ์ลูกผสมใหม่เข้ามาแทน ปลูกที่ต้องซื้อที่ไม่สามารถเก็บเมล็ดไว้ปลูกต่อได้ ราคาเมล็ดพันธุ์นั้นวันก็ยิ่งสูงขึ้นเรื่อยๆ ถ้าเกษตรกรไม่รู้จักรักษาพันธุ์พื้นเมืองไว้บ้างต่อไปของดีๆ ที่มีอยู่หมู่บ้านคูเมืองก็จะหมดสิ้นไปจากแผ่นดินไทย



ผู้เขียนจึงอยากให้เกษตรกรช่วยเก็บเมล็ดพันธุ์พื้นบ้านพื้นเมืองดีๆ ที่มีอยู่ เช่น พริก มะเขือ ฟัก แพง แตง ผักต่างๆ ข้าวโพด ข้าวพันธุ์พื้นเมืองต่างๆ ส่งไปแลกหนังสือ และ VCD คู่มือ

การทำเกษตรอินทรีย์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก การทำ น้ำหมักชีวภาพ และ ความรู้อื่นๆ อีกมากมาย โดยส่งตรงไปที่ **สมณะ เสียงศีล ชาตวโร ชมรม เพื่อนช่วยเพื่อน ตูปีณ.๖๗ ปทจ.นครปฐม ๗๓๐๐๐** และช่วยบอกด้วยว่า เป็น



เมล็ดพันธุ์อะไร มีคุณสมบัติพิเศษอย่างไร พร้อมรายละเอียดอื่นๆ เท่าที่จะบอกได้

ขณะนี้เรามีศูนย์รวมเมล็ดพันธุ์ พืชพื้นเมือง และกำลังขยายพันธุ์เพื่อ แลกเปลี่ยนกับเกษตรกรที่สนใจอยู่ที่ชุมชน ปฐมอโคก เราเรียกว่า **“คลังแก่นเชื้อ” (Seeds Bank) คลัง** คือที่เก็บรวบรวม **“แก่นเชื้อ”** คือเมล็ดพันธุ์ หรืออาจจะเป็น พืชที่ขยายพันธุ์ด้วยหัว เหง้า หน่อ หรือ กิ่งปักชำก็ได้ พืชพื้นเมืองบางชนิดใช้เป็น ทั้งอาหารและยา ซึ่งนับวันจะหายากถ้าไม่ ช่วยกันรักษาไว้

อาหารเป็นปัจจัยสำคัญของมนุษย์ ขาดอะไรก็ขาดได้ ไม่ถึงตาย แต่ถ้าขาด

อาหารอยู่ไม่ได้แน่ ตั้งแต่ยุคปฏิวัติเขียวมา ต่างก็คาดหวังว่า การเร่งผลิตด้วยเทคโนโลยี เกษตรแผนใหม่ ใช้ปุ๋ยเคมี ใช้พันธุ์พืช ลูกผสมจะทำให้เกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ ของประเทศมีระดับการครองชีพสูงขึ้น ฐานะดีขึ้น มีงานทำมากขึ้น และสุขภาพ ดีขึ้น

ยิ่งกว่านั้น ยังมีการคาดหวังในระดับ โลกอีกว่า **“การปฏิวัติเขียว”** จะช่วยแก้ ปัญหาความอดอยากหิวโหยในประเทศ กำลังพัฒนาที่ยากจน (เช่น แอฟริกา และเอเชียใต้) ให้หมดไปด้วยการผลิต อาหารเพิ่มมากขึ้น

แต่ทว่าหลังจาก “ปฏิวัติเขียว” ผ่านมาแล้วเกือบสามสิบปี ผลที่เกิดขึ้นจริงๆ กลับไม่เป็นไปตามที่คาดหวังเอาไว้ แต่ตรงกันข้ามอย่างหน้ามือเป็นหลังมือ

ในระดับโลกยังมีผู้คนมากมายอดอยากหิวโหย และเป็นโรคขาดอาหารล้มตายกันอยู่อย่างเดิม หรืออาจจะยิ่งกว่าเดิมเสียอีก ในระดับประเทศ ผู้ผลิตเองนั้นเกษตรกรลำบากยากจนยิ่งขึ้นกว่าเดิม และลูกหลานของเกษตรกรเองก็เป็นโรคขาดอาหารเช่นเดียวกัน ยิ่งไปกว่านั้น ผลของการใช้เทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่ ซึ่งเห็นการใช้เครื่องจักร และสารเคมีในไร่นาทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ หรือ

มลพิษในเขตเกษตรกรรมรุนแรงขึ้นทุกขณะ ซึ่งยากแก่การแก้ไขเป็นอย่างยิ่ง

ธนาคารเพื่อการเกษตรแห่งเอเชีย (ซึ่งเป็นสถาบันหนึ่งที่สนับสนุน “การปฏิวัติเขียว” มาแต่ต้น) ยอมรับว่าการปฏิวัติเขียวประสบความสำเร็จอย่างสิ้นเชิง และทำให้เกิดภาวะการว่างงานและขาดแคลนอาหารมากขึ้น ซึ่งผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงก็คือเกษตรกรนั่นเอง

หนทางแก้ไขที่อยากจะเสนอก็คือ ขอให้เกษตรกรลดการพึ่งพาทายนอกให้น้อยลง หันมาใช้เทคโนโลยีการผลิตที่พึ่งตนเองได้ และไม่ทำให้เกิดมลพิษ แต่จะ

ช่วยรักษาสุขภาพแวดล้อมให้ดีอยู่เสมอ รวมทั้งต้องช่วยกันอนุรักษ์และรักษาพันธุ์พืชพื้นเมืองที่สามารถขยายพันธุ์ต่อไปได้ เก็บเมล็ดไว้เพาะปลูกได้อีก จึงจะเป็นทางรอดของเกษตรกร และความอุดมสมบูรณ์ก็จะกลับคืนมาอย่างเดิม





ลุ้ลุ้ลุ้ลุ้ ลมเต ปญญ์ = รู้จักฟัง ย่อมได้ปัญญา

มีพุทธพจน์ที่กล่าวถึงความสำคัญของปัญญาไว้หลายบท เช่น “คนที่มีชีวิตอยู่ด้วยปัญญา บัณฑิตกล่าวว่า มีชีวิตที่ประเสริฐ” และ “ความเสื่อมแห่งปัญญา ชั่วร้ายที่สุดกว่าความเสื่อมทั้งปวง” ทุกคนก็อยากมีปัญญาเพื่อนำพาชีวิตไปสู่ความเจริญ ปัญญาจะเกิดขึ้นได้ด้วยเหตุ ๓ ประการ ได้แก่

๑. สุตมยปัญญา (ปัญญาสำเร็จได้ด้วยการฟัง)

๒. จินตามยปัญญา (ปัญญาสำเร็จได้ด้วยความคิด)

๓. ภวานามยปัญญา (ปัญญาสำเร็จได้ด้วยการอบรมจิต หรือการบำเพ็ญ)

ดังนั้นจึงต้องเริ่มต้นด้วยการฟังสิ่งที่ดีๆ มีสาระ เมื่อฟังแล้วต้องรู้จักนำมาคิด เมื่อคิดเห็นว่าอะไรดี มีประโยชน์ ก็ต้องลงมือปฏิบัติ บำเพ็ญให้เห็นผล



ทุกวันนี้คนไทยไม่ค่อยก้าวหน้าพัฒนา ก็เพราะไม่ค่อยจะฟังเรื่องดีๆ มีสาระ ชอบฟังแต่เรื่องบันเทิง ไร้สาระ มอมเมา ให้ฟังเพื่อฟุ่มเฟือย นิยายหรือละครน้ำเน่า ลังคมไทยจึงมีแต่เรื่องเน่าๆ มีแต่ปัญหา รอบด้าน ทั้งปัญหาเยาวชน ล่าส่อนทางเพศ ติดยาเสพติด ปัญหาความยากจน ปัญหาเสื่อมโทรมหลายๆ เรื่อง สื่อทาง วิทยุ ทีวี ก็มีแต่เพลงมอมเมา บันเทิง ไร้สาระ ตลก เกมโชว์ และโฆษณากว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์ รายการดีๆ มีสาระมี น้อยมาก และอยู่ได้ไม่นานเพราะขาดผู้ อุปถัมภ์รายการ นี่คือทิศทางของสื่อที่นำ ลังคมไปสู่ทางเสื่อม เป็นปัญหาที่แก้ยาก มานานแล้ว

โชคดีที่ขณะนี้ทางกระทรวงเกษตรฯ นำโดย ท่านผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรฯ **คุณสุนัย เศรษฐบุญสร้าง** ได้เห็น ความสำคัญของสื่อทางวิทยุกระจายเสียง ซึ่งกระทรวงเกษตรฯ ก็มีสถานีวิทยุ กระจายเสียงเพื่อการเกษตรอยู่แล้ว จึงได้ นัดประชุมปรึกษาหารือกับผู้อำนวยการ สถานีวิทยุ เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน และผู้ผลิตรายการหลายๆ ฝ่ายมาช่วยกัน วางแผน ผลิตรายการวิทยุที่เป็นประโยชน์ แก่พี่น้องเกษตรกร หรือผู้ฟังทางบ้านมาก ขึ้น การประชุมทุกครั้ง สมณะเสียงศีล ชาติวโร ก็ได้รับนิมนต์ให้เข้าร่วมประชุมด้วย พร้อมกับท่านเพาะพุทธ จันทเสฏฐโฐ ใน ฐานะที่จัดรายการวิทยุมานานนับสิบปี

ผลการประชุมตกลงให้ช่วยกันผลิตรายการวิทยุ โดยมีชื่อรายการว่า “รายการเศรษฐกิจพอเพียง” เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นไป ในช่วงเวลา ตั้งแต่ ๑๖.๐๐-๑๙.๐๐ น. ทุกวัน ไม่มีวันหยุด โดยแบ่งงานกันทำดังนี้

สมณะเสียงศีล ชาตวโร รับผิดชอบรายการเศรษฐกิจพอเพียงช่วงวันจันทร์ อังคาร พุธ เวลา ๑๖.๐๐-๑๗.๐๐ น.

สมณะเพาะพุทธ จันทเสฏฐโฐ รับผิดชอบรายการเศรษฐกิจพอเพียงช่วงวันพฤหัสบดี ศุกร์ เสาร์และอาทิตย์ เวลา ๑๖.๐๐-๑๗.๓๐ น. นอกนั้นเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน จัดรายการต่อทุกวันจนถึงเวลา ๑๙.๐๐ น. โดยจัดรายการสดตลอด ยกเว้นมีงานสำคัญจึงเปิดเทปหรือ CD แทน ปรากฏว่ารายการของเราเป็นไปได้ดีมาก มีโทรศัพท์โทรเข้ามาร่วมรายการ และจดหมายแจ้งผลการรับฟังวันละหลายๆ ฉบับ ถือว่าได้ผลเกินคาด



อยากให้ผู้อ่านติดตามรับฟังทาง
สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร
AM (สเตอริโอ) ๑๓๘๖ KHZ ตามวันและ
เวลาดังกล่าว และอย่าลืมโทรศัพท์เข้า
ร่วมรายการในช่วงรายการสดด้วย โทร.
๐-๓๔๓๐-๖๒๒๔ ทุกสายที่โทร.เข้าจะได้
รับแจกเทปและหนังสือ

ขณะนี้รายการวิทยุทั้งหมดที่
สมณะเสียงศีล ชาตวโร จัดได้แก่

๑. รายการวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง
ทางสถานีวิทยุเพื่อการเกษตร AM ๑๓๘๖ KHZ
ทุกวันจันทร์ อังคาร พุธ เวลา ๑๖.๐๐-๑๗.๓๐ น.
และวันเสาร์ เวลา ๑๖.๐๐-๑๗.๐๐ น.

๒. รายการเพื่อนช่วยเพื่อนทาง
สถานีวิทยุ ส.อ.ต.บางนา AM ๑๒๘๗ KHZ
ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๑๔.๓๕-๑๔.๕๕ น.

๓. รายการเพื่อนช่วยเพื่อนทาง
สถานีวิทยุ ทอ.๐๑๒ กำแพงแสน AM ๑๓๖๘ KHZ
ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๒๒.๐๐-๒๓.๐๐ น.

๔. รายการเพื่อนช่วยเพื่อนทาง
สถานีวิทยุ จทล.ลพบุรี AM ๑๑๙๗ KHZ
ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๑๔.๐๐-๑๔.๓๐ น.

๕. รายการเพื่อนช่วยเพื่อนทาง
สถานีวิทยุ มก.หาดใหญ่ สงขลา AM
๑๒๖๙ KHZ ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา
๐๕.๓๐-๐๖.๐๐ น.

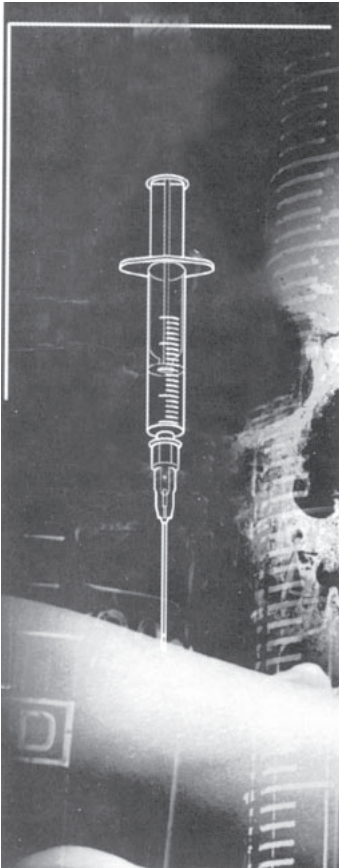
หวังว่าท่านผู้อ่านคงจะติดตาม รับ
ฟังรายการทางวิทยุดังกล่าว และ
เขียนจดหมายแจ้งผลการรับฟังไปที่
**สมณะเสียงศีล ชาตวโร ชมรมเพื่อนช่วย
เพื่อน ตู้ปณ.๖๗ ปทจ.นครปฐม ๗๓๐๐๐**
บอกด้วยว่ารับฟังรายการสถานีไหน ช่วง
เวลาอะไร และมีปัญหาสงสัยอะไรก็ถามได้
จะมีหนังสือและเทปดีๆ มอบให้ทุกคนที่
เขียนไป



โรงเรียน



ความตาย



ตายแล้วยังต้องเข้าโรงเรียน? แปลกดีนี่
โรงเรียนความตายมีด้วยหรือ?

ขณะมีชีวิต เหตุใดไม่ศึกษาจากโรงเรียนที่มี
อยู่มากมายหลายรูปแบบ

หนุ่มสาว วัยกลางคน จนวัยชรา ความ
ตายค่อยๆ กระจายมา จนเป็นส่วนหนึ่งของทุกชีวิต

รู้...(แต่ยังไม่คิด) คาดว่ายังไม่ถึง ขอ
สนุกสนานสำราญบานใจไว้ก่อน

ชีวิตจึงมีความผยอง ยะโส กลัวทำไมความ
ตาย มีหมอม มียา มี ๓๐ บาท ก็รอด

ประมาท ไม่รู้ความตายซบซ้อนซ่อนเงื่อน
เพียงไหน ตายเดี๋ยวนี้ก็เกิดเดี๋ยวนี้

เกิดเป็นอะไร เป็นตัวนอน นอนกินอาจม
สะดวกสบาย เพียงอ้าปากก็อยู่รอด

ความมีชีวิตจึงมีความหมายมากที่สุด เป็น
ที่ปรารถนาของคนทุกคน

คนเกิดมามีร่างกายพร้อมวิญญาณ ไม่อยากให้อวิญญาณหนีร่างไปไหนๆ ยึดไว้ ยึดไว้นานเท่านั้น เมื่อไม่สามารถให้ วิญญาณอยู่กับตัวแล้ว ต้องปล่อยมัน ออกไป ไปไหนไม่รู้ หรือไปโรงเรียนตาม หัวข้อเรื่อง

รู้แต่ว่าอีกไม่กี่เพลลา ร่างกายที่ ปราศจากวิญญาณจะ “เย็นหนาวชาซีด” จมูกมีสำลีสูดทั้งสองรู

ดวงตาปิดสนิท ลิ้นกำวล พยางค์ สุดท้ายเปล่งออกมาตามลมปราณที่อ่อน ระโหยว่า “พุทโธ”

โรคภัยไข้เจ็บ อุบัติเหตุ ภัยชรา และสารมรณะ สิ่งนี้เท่านั้นมาตาม วิญญาณไป

ชีวิตทางกายภาพยุติลง นั่นแหละ “ความตาย” ที่ทุกคนไม่ปรารถนา

หลีกเลี่ยงไม่ได้ ยิ่งหนียิ่งทรมาณ ยากหรือเศรษฐกิจหนีไม่พ้น

ทั้งความสัมพันธ์ที่มีต่อญาติหลาย แบบหลายแนว เป็นประวัติศาสตร์ ลูก หลานรับรู้และคิดถึง แต่เพียงทำบุญ เจ็ดวันผ่านไปทุกคนก็ “ลืม”

ลืมความเป็นลูก เป็นภรรยา สามี เสียสิ้น ดั่งน้ำในบ่อสงบลงจากหินก้อน เดียวทิ้งลงไป

ทั้งความรักความผูกพันที่แก้ไม่ ออกขณะมีชีวิตไว้ให้คนรุ่นหลังแก้

วิญญาณไปอยู่ไหน รู้ไม่ได้ มอง ไม่เห็น สลัดความรัก ความสดชื่น ชมชื่น รันทดหมดแล้ว ถ้าสามารถมองย้อนมา ขณะนั้นจะรู้ว่า ใครยังรัก ใครยังอาวรณ์ ใครหัวเราะ ร้องไห้ อาลัยรามากน้อยเพียงใด หรือใครบางหมู่ตายแล้วยังคิดคดโกงกัน เองโต่งตั้งจนสังคมนึกเกิดความรำคาญ

ขณะมีชีวิต จิตสำนึกบางจิตเป็น “มายา” ไร้เหตุ

เกิดจากความโลภ ขาดสติ เข้า ข้างตน ชอบยื่นทุกข์สู่ผู้อื่น เห็นน้ำตา ผู้อื่นเป็นน้ำทิพย์ที่นำดื่ม

มายาตัวนี้เรียก “จริต” ที่เป็นนาง ร้ายทำลายญาติ ทำลายอนาคตมนุษย์ให้ ดิ่งลงเหว

มีหรือมายารู้บุญรู้คุณใคร? มายา ถูกญาติตำว่า จิตสำนึกของคุณไม่ใช่ของคุณ จริงๆ ดอก มันหายไปพร้อมกับจิตที่เคย มีเมตตามาก่อนแล้ว จำได้ไหม?

การหล่นหายไปทั้งสองจิต คือ
จิตที่เป็นมายากับจิตสำนึก

คุณอันคับแคบจึงเต็มไปด้วยมนุษย์
ชายหญิง แย่งที่นอนกันทุกค่ำคืน ทับทวี
มากขึ้น จนเรียกได้ว่า “คุกแตก”

สิ้นเสียงปืนก้านัด ทะลุชั่วหัวใจ
นักโทษประหาร จบสิ้นกรรมที่ก่อไว้ นั้น
จบ “โรงเรียนความตาย”

รูพรุนจากกระสุนทะลุสู่กระสอบ
ทรายเบื้องหลัง เลือดกระเซ็นทั่วร่าง ทั้ง
สารรูปที่เคยส่งงาม หมดจด ไว้ให้ญาติ
เสียน้ำตา อาลัย แต่เป็นบุญนะที่... ใคร
หนอหยิบยื่นทัศนะใหม่ ไม่น่าเกลียด สู่
สังคมประหาร ให้ตายอย่างสงบด้วยการ
ฉีดสารมรณะเข้าเส้นเลือด

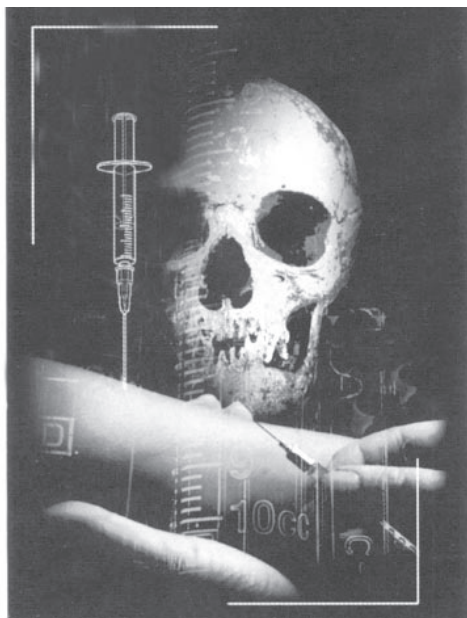
เข็มที่หนึ่ง ยานอนหลับ

เข็มที่สอง ยาคลายกล้ามเนื้อ

เข็มที่สาม สารพิษ ดับชีวิตให้เขา
ไปกำเนิดในโลกใหม่ เพราะจบการศึกษา
ในโลกนี้แล้ว

ยาสามเข็มกับเพชรฆาตสามคน
ทำตามหน้าที่

ไม่มีใครคนหนึ่งคนใดในสามคนรู้
ว่าตนคือ “เพชรฆาต”



จิตกังวลในบาปก็น้อยลง คิณนั้น
เขาหลับสนิท เขาทำหน้าที่สำเร็จแล้ว
แต่...ไม่ช้า จะมีมนุษย์ที่ต้องชดใช้กรรม
ตามมาและตามมาอีก ให้เขาทำหน้าที่ต่อไป
และต่อไป

โรงเรียนความตายมีหลายรูปแบบ
กับตนเอง กับนักโทษประหาร กับกรรม
สุดชีวิตทุกคน เหมือนกันและเหมือนกัน
จบโลกแหวกเป็นรูสี่ โรงเรียนความตาย
จึงยุติการสอน



'ความจริง'

ซบกำกับความจริงเหนือยหน่นายกชะล่ายกระสับ
ขมกำกับโลกโคกกรมองฟากช่อองชอย
...เมื่อबाटເື້ນເນີນນານໝູ່ນັ້ນຮ່າ

"มีชีวิต...ชีวิตนี้ไม่มีอะไร"

เพื่อเขียนรู้ बात แพส แพ้-ชนะ
เมื่อไหร่ไร, เลือดเนื้อ ยิ่งเหือดแห้ง
ซึ่งหยังดีเยี่ยมเยียนทุกปีเดือนหา
สัสต์ความจริงสิ้นส่นมาชะระนาชระวาย

ซ่อนทุกความจริงรู้ลึกไว้ลึกสุด
ที่เกลียดตกลัวที่สู้แต่ใหญ่ตกลัว
...ซึ่งจากขี้-สข ซุกซบตัวขบขบขบ

"มีชีวิต...ชีวิตนี้ไม่มีอะไร"

ส่นตากับความจริงอย่างเค็ด้าสข้อย
बाटແພສພ້ອມສັກຟັງແກສິ່ງໜຶ່ງໄຂ
ก็พบว่าการความจริงอันยิ่งใหญ่

มีเพื่อใช้ชีวิต สนิชขิง"

ทุกขี้สขุขลละคขขบชบชบชบชบชบชบชบ
ชีวิตยังปราชณาจะทักทาย
ประขี้นหน้าबाटແພສເຄຍແພ້ຟ່າຍ
ເພນີເື່ອນ້າຄວາມຕາຍຢ່າງຂູ້ຕັ້ງ
ชอติงชุตแฮมอิมได้เยี่ยมหัว
มีฮามหัวฮอนแฮฮอยແພ້ມ້ຍ
ซบปีเดือนหาสำซบปีนตัวขบขบขบ
คือต่อยคำปสขปีໄຂທີ່ແກ້ຂູ່ງ

สุขุมพจน์ คำสุขุม

(จาก นสพ. คม-ชัด-ลึก)





๕) *เคียดแค้นฆ่าเขา เขามาตอบ
เวรระจับไม้ได้ด้วยการจอบเวร
บัณฑิตจึงจอโหสิเชื่อมมิตรภาพ
ขณะที่คนพาลมวิโกรธแค้นอยู่*

อโหสิเชื่อมมิตรภาพ (กุนตินีขาดก)

พระศาสดาประทับอยู่ ณ พระวิหารเชตวัน ทรงเฝ้าถึงเรื่องราวของนักรเรียน
ตัวหนึ่ง ซึ่งอาศัยอยู่ในพระราชวังของพระเจ้าปเสน-
ทิโกศล ที่นครสาวัตถีในแคว้นโกศล

นักรเรียนตัวนั้น มีลูกน้อยอยู่ ๒ ตัว ปกติทั้ง
แม่กับลูกนก็ได้รับการเลี้ยงดูเป็นอย่างดี เพราะนางน
นั้นจะถูกใช้งานเป็นผู้ส่งสาส์นของพระราชินีไปยังที่อื่นๆ
อยู่เสมอๆ

มีอยู่คราวหนึ่ง เมื่อนางนกับไปส่งสาส์นแล้ว มี
พวกเด็กๆในราชสกุลพากันมาดูลูกน กจับลูกนเล่น
อย่างสนุกสนาน บังเอิญพลั้งมือบีบลูกนทั้งสองจนตาย
แล้วหลบหนีไปทั้งหมด

ครั้นนางนกลับมา เห็นลูกน้อยตายหมด ก็เศร้า
โศกเสียใจ โกรธแค้นอาฆาตยิ่งนัก เทียวสืบเสาะ





เรื่องราว กระทั่งรู้ว่าพวกเด็กๆเป็นผู้
ฆ่าลูกของตน จึงหาโอกาสแก้แค้นอยู่
ตลอดเวลา

ภายในพระราชวังนั่นเอง
มีเลี้ยงเสือโคร่งไว้ตัวหนึ่ง เพราะ
ความดุร้ายจึงถูกล่ามเอาไว้

อยู่มาวันหนึ่ง...พวกเด็กๆ
เหล่านั้นชวนกันไปดูเสือด่วนั้น นาง
นกเห็นเป็นโอกาสแล้ว จึงคิดก่อเวรว่า

**“เราจะแก้แค้นเด็กเหล่านี้
ที่ฆ่าลูกของเรา เวลาได้มาถึงแล้ว”**

ดังนั้นจึงทำให้เข้าร่วมกลุ่มกับพวกเด็กๆ หลอกล่อเด็กทั้งหลายให้เข้าไปใกล้ๆเสือ ยุให้
แหยมเสื่อเล่น เสือจึงตะบปใส่เด็กได้หลายคน แล้วฆ่าเด็กเดียวกันอยู่ที่ตรงนั้นเอง นางนกเห็น
เช่นนั้นแล้วก็สาสมใจ คิดขึ้นว่า

“บัดนี้ความปรารถนาของเราสำเร็จแล้ว เราได้ล้างแค้นแล้ว เห็นทีเราจะอยู่ที่นี้ไม่ได้
อีกต่อไป เราจะบินไปอยู่ที่ป่าหิมพานต์ดีกว่า”

ข่าวคราวเรื่องนี้กระจายมาถึงหูของ**ภิกษุ
ทั้งหลาย** พวกกันสนทนาที่ธรรมสภาว่า

“ท่านทั้งหลาย ได้ยินมาว่านางนกกระเรียน
ในพระราชวัง เป็นเหตุทำให้เด็กๆถูกเสือโคร่งกัดกิน
เพื่อล้างแค้นเด็กๆที่ฆ่าลูกของตน แล้วจึงหนีไปสู่อำ
หิมพานต์”

พระศาสดาเสด็จมาถึง พอได้ทราบ
เรื่องแล้ว จึงตรัสว่า



“มิใช่ในบัดนี้เท่านั้น แม้ในกาลก่อนนางนงกระเรียนก็เคยจองเวรมาแล้วเหมือนกัน”
แล้วทรงนำเรื่องราวนั้นมาตรัสเล่า

.....

ในอดีตกาล สมัยที่พระเจ้ากรุงพาราณสีทรงปกครองบ้านเมืองโดยธรรม ได้มีนงกระเรียนตัวหนึ่งถูกใช้เป็นผู้ส่งสาส์นระหว่างเมือง...



เหตุการณ์ได้เกิดขึ้น เช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้วใน
ข้างต้น...กระทั่งนางนกล้างแค้นได้สำเร็จ แล้วคิดจะจาก
ไป จึงไปทูลลากับพระราชา

“ข้าพระองค์ได้อาศัยอยู่ในพระราชวังนี้มาเนิ่น
นาน พระองค์ทรงอุปถัมภ์บำรุงเลี้ยงดูไว้เป็นอย่างดี
แต่มาบัดนี้ เพราะตกอยู่ในอำนาจของความโกรธแค้น
ทำให้จองเวรออกอุบายฆ่าเด็กเหล่านั้นตอบแทน
ข้าพระองค์ก่อเหตุขึ้นแล้ว ไม่อาจจะอยู่ในที่นี้อีกต่อไปได้
จึงขอลาไปสู่ป่าหิมพานต์ พระเจ้าข้า”

พระราชาทรงสดับแล้วก็เห็นใจ มิได้
ทรงแค้นเคือง มีพระทัยโหดกรรมให้ แล้ว
ตรัสยับยั้งไว้ว่า

“ผู้ใดก็ตาม เมื่อคนอื่นทำ
กรรมอันชั่วร้ายให้แก่ตนแล้ว และตนก็ได้ทำ
ตอบแทนแล้ว ย่อมรู้สึกได้ว่า เราได้ทำตอบ
แก่เขาแล้ว เวรของผู้นั้นย่อมสงบลงด้วย
อาการเพียงเท่านี้ ดูก่อนนางนงกระเรียน
เจ้าจงอยู่ที่นี้เถิด อย่าไปที่อื่นเลย”



แม้จะตรัสขอร้องเช่นนั้น นางนกระเรียนก็ยังตอบว่า
“มิตรภาพของผู้ที่ถูกทำร้ายกับผู้ที่ทำร้าย ย่อมเชื่อมกันไม่ติดอีก ใจของข้าพระองค์
ไม่ยอมให้อยู่ที่นี่ เพราะเหตุนั้นข้าพระองค์ขอทูลลา”
พระราชายังคงตรัสให้สติแก่นางนก และทรงขอร้องอีกครั้ง
“มิตรภาพของผู้ที่ถูกทำร้ายกับผู้ที่ทำร้าย ย่อมกลับเชื่อมติดกันได้อีกในพวกบัณฑิต
ด้วยกัน และจะไม่เชื่อมกันติดได้เลยใน
พวกคนพาล ดังนั้นนางนกระเรียนเอ๋ย
เรากับเจ้าพึงอยู่ด้วยกันเถิด เจ้าอย่าไปเลย”
ตรัสห้ามอยู่อย่างนี้ นางนกก็ยัง
ยืนกรานที่จะจากไป แล้วก็บินไปสู่ป่า
หิมพานต์ ตามที่ต้องการ

.....

พระศาสดาทรงแสดงชาดกนี้จบ
แล้ว ตรัสว่า

“นางนกระเรียนในกาลก่อนนั้น
ได้มาเป็นนางนกระเรียนตัวนี้เอง ส่วน
พระเจ้ากรุงพาราณสีก็คือ เราตถาคต”



ฉวมพุทธ

ศุกรี ๑๕ ต.ค. ๒๕๔๔
(พระไตรปิฎกเล่ม ๒๗ ข้อ ๖๗๐
อรรถกถาแปลเล่ม ๕๘ หน้า ๖๖๑)

เราพูด (คิด) ในฐานอะไร?



گویคำสำรับงค
สุวดี

เพราะโลกนี้คือละครโรงใหญ่ ที่ทุกชีวิตจะต้องเล่นให้ถูกบท หน้าที่
ตัวละครแต่ละตัวสวมหมวกหลายใบ จึงต้องระวัง
อายุที่เพิ่มขึ้น บทบาทก็มากขึ้น
หยิบบทเล่นลับสน อนาคตย่อมยุ่งเหยิง!

ชาตินี้ทำไม่สำเร็จ ล้มเหลวไม่เป็นท่า
อย่าโทษฟ้าดิน ตัวเองต่างหากที่โง่
ไม่ชัดเจนเล่นบทยอะไร
รู้จักตัวเอง ย่อมวางตัวเหมาะสม
พุดจาเหมาะเจาะ ชีวิตมีแต่ความสำเร็จ
ไม่ทุกข์ระทมหม่นหมอง

หยุดการเดินทางสักนิด
ที่เราพุดหรือคิดอยู่ในฐานะอะไร
ระหว่างเรากับเขา?

ระหว่างเขากับเรา?
เขาเป็นใคร? เราเป็นใคร?
คำตอบไม่ง่าย แต่การใคร่ครวญ
บ่อยๆ จะเกิดความเชี่ยวชาญ แก้ปัญหา
ได้ง่ายขึ้น



หลายๆ ครั้ง หลายๆ เหตุการณ์
ยิ่งแก้ยิ่งสับสน ด้วยเหตุพุดผิดบท
บทผู้ใหญ่กลับพุดเป็นเด็ก
บทเป็นเด็กกลับพุดเป็นผู้ใหญ่
บทหัวหน้ากลับพุดเป็นลูกน้อง
บทลูกน้องกลับพุดเป็นหัวหน้า
บทพ่อแม่กลับพุดเป็นลูก
บทลูกกลับพุดเป็นพ่อแม่... ฯลฯ
ก็มุดตัวเอง ดูชุดละครที่ใส่ ถ้าม
ตัวเอง

เราควรพุด (คิด) ในฐานะอะไร?

ความสัมพันธ์ระหว่างเรากับเขา
ไกลแค่ไหน เหนียวแน่นเพียงใด อยู่
ระดับมุมเดียวกัน หรือเอียงสูงต่ำ
หากสูง-ต่ำ ตัวเรายืนอยู่ฝั่งไหน?
คิดสักนิด เราพุด (คิด) ในฐานะ
อะไร?

วลีเล็กๆ แต่ก็ทำให้ชีวิต
ประสบความสำเร็จมานักต่อนัก
ไม่บาดเจ็บ ไม่บอบช้ำ
สังฆธรรมจากทิศ ๖ เป็น
ข้อควรปฏิบัติกับบุคคลผู้เกี่ยวข้อง
กับเรารอบตัว



แต่บนเวทีชีวิต แม้ยืนอยู่บน
ฐานะของทิศ ๖ แต่ฝ่ายตรงข้ามเขายอม
รับหรือไม่

หากไม่ยอมรับ เราต่างหากที่
ต้องปรับกระบวนท่า

เมื่อรู้ว่าเขาวางเราไว้ในตำแหน่งอะไร
เราย่อมวางตัวและพูดจาได้เหมาะสม

เราพูด (คิด) ในฐานะอะไร?

ชีวิตนี้ต้องคล่องแคล่ว ดุจนักกีฬา
บนสนามใหญ่ บางครั้งเราอาจเป็นศูนย์
หน้า ศูนย์หน้าอาจเป็นปีกซ้าย ปีกซ้าย
อาจเป็นปีกขวา

ปีกขวาอาจวิ่งไปเป็นเบ็ด... ก็ไม่แปลก
ตำแหน่งที่เลื่อนไหล คำพูดที่เหมาะสม
จึงมีใช้อยู่กับที่ ต้องพลิก ต้อง
ขยับให้เหมาะสม

เราพูด (คิด) ในฐานะอะไร?

บางทีก็มีใช้แค่บทบาทสมมติ

ในบางครั้งก็ขึ้นอยู่กับอารมณ์

อารมณ์บูด อารมณ์เสีย อารมณ์

อหังการของฝ่ายตรงข้าม

เราจะพูดอย่างไร เราจะคิดอย่างไร

ต้องใคร่ครวญให้รอบคอบ

มีใจน้ำหนักใจ แต่เป็นเรื่องสนุก

สนาน ที่เราจะวางตัวให้เหมาะสม พูด

ให้เหมาะสม หรือแม้แต่คิดให้ถูกวิธี

เมื่อใคร่ครวญ ตริตรวง

ความสำเร็จของชีวิตย่อมไม่นาน

เกินรอ

มิใช่ร่ำรวย แต่จะเป็นคนแก้

ปัญหาชีวิตได้แตกฉาน

ความฉลาดย่อมมาก่อน แต่เรื่อง

ร่ำรวย บางทีก็เป็นผลพลอยได้ที่ไม่ตั้งใจ



ชีวิตก็เท่านั้น จะเอาอะไรกันนักหนา



เมื่อวานนี้ไปงานศพแม่ผู้อำนวยการวัฒนธรรมจังหวัด มีแขกมากมายตั้งแต่ระดับผู้ว่าราชการจังหวัด ส.ส. และหัวหน้าหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งประชาชนทั่วไป เต็มวัดไปหมด ต้องยกเก้าอี้มาเสริม ๒-๓ ครั้ง จันเองก็ได้รับเชิญให้ไปร่วมงานด้วย เพราะรู้จักกับเจ้าภาพเป็นการส่วนตัวมานานแล้ว

ตอนจะจัดงาน นัดกับเพื่อนร่วมงานไว้ ๒-๓ คน พอถึงเวลาจริงๆ ต้องไปรถเขตรเพราะเอารถตู้ไป ประหยัดดี จันก็เลยได้ร่วมขบวนกรด้วย มีรองเขต ๒ ท่าน หัวหน้าฝ่าย ๓ คน ผู้ตรวจ ๑ และจันกับเพื่อนอีก ๓ คน เต็มรถพอดี

พอเข้าไปในงาน ก็ได้รับการต้อนรับจากเจ้าภาพเป็นอย่างดี นั่งไปสักพัก หัวหน้าฝ่ายสะกิด “เฮ้ย นั่นเจ้านายแกนี่หว่า เรียกชื่...” “ไม่เอาหรอก ปล่อยให้เขาไปเถอะ ถ้าเรียกจริงๆ จะอยู่กับไหมคะ...” “เออๆ เฉยๆ ไว้ดีแล้ว”

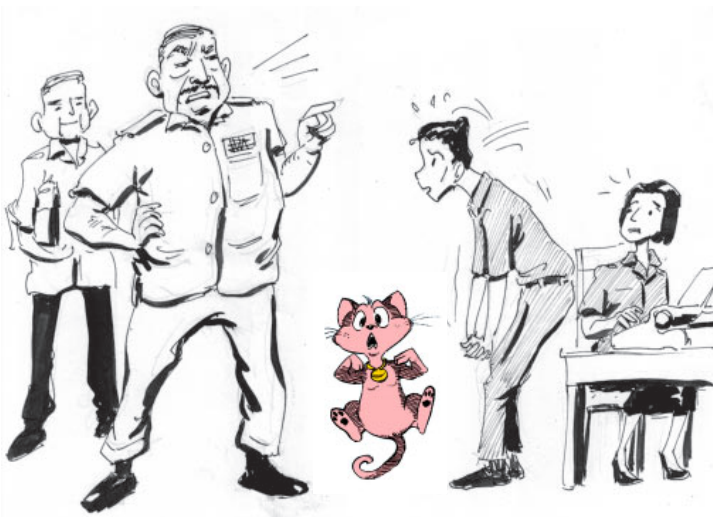


เจ้านายนั่งถัดขึ้น
ไปสองสามแถว เพราะ
พยายามมองหาให้คนเรียก
แต่ไม่มีใครเรียกเลย
ต้องนั่งตรงที่มีครูเกษียณ
นั่งอยู่ ๒ คน เขาเรียก
ให้หนึ่ง

ท่านพยายามมอง
ไปที่คนเข้าออก เพราะ
นั่งอยู่ใกล้ทางออก เห็น
คนรู้จักก็รีบกวักมือเรียก
หลายคนเดินมายกมือไหว้
แล้วเดินจากไป



คนนั้นพยักหน้าแล้วเดินเลี้ยวไป ไม่เข้ามาทักทายด้วยเลย
แล้วเดินจากไป



ทำให้เห็นได้ว่า
พอหมดอำนาจก็หมด
ทุกอย่าง คนเคยเข้า
มาทักก็จางหาย คนเคย
ทักทายนก็ตีจาก ไม่รู้ว่า
ตอนเป็นอาจารย์ใหญ่
ระดับ ๙ ทำอะไรไว้บ้าง
จึงมีสภาพเช่นนี้ อาจ
จะมากกว่าที่แสดงฤทธิ์
เดชในสำนักงานที่ฉันทำ
อยู่ก็เป็นได้

เพราะฉันเห็นครูที่อายุมากๆ แถวบ้าน
เดินไปทางไหนมีแต่คนยกมือไหว้และทักทาย
หลายคนเกษียณแล้วได้เป็นประธาน อบต.
เป็น อบต. ก็ดูท่านใจดีและยิ้มแย้มแจ่มใส น่า
เข้าใกล้

งานนี้เป็นงานพระราชทานเพลิงศพ
มีคนแต่งชุดขาวมารับไปพระราชทานมากกว่า
ที่เห็นในงานไหน ประมาณ ๑๔ คนแน่ะ
เจ้าหน้าที่ของสำนักงานวัฒนธรรมมาช่วย
ต้อนรับแขกเต็มที ดูแล้วกลมเกลียวกันดี

ได้ยินเสียงอ่านสวดดีผู้ตาย สรุปความว่า
ตอนท่านมีชีวิตอยู่ได้ทำอะไรให้สังคมบ้าง ลมยศ
สรรเสริญไม่ติดตามใครไปได้ นอกจากกรรมดี
กับกรรมชั่วเท่านั้นที่จะพาท่านไปในที่ต่างๆ
นั่นนะซี แล้ววันนี้เราทำดีหรือยัง



คติวันนี้

สิ่งที่ติดตัวเราไป คือ กรรมดีและกรรมชั่ว
แล้วเราจะเลือกเอาอะไรไป

ปลูกฝ้ายไว้นาแผ่นดิน

เขียนโดย

ลูเซีย บาเกตาโน่



แปลจากภาษาสเปน

โดย

รัศมี กฤษณมิมข

พิมพ์ครั้งที่ ๒ : ๒๕๔๒



ผลกำไรจะนำไปช่วยเหลือเด็กยากจนในชนบท

ราคาเล่มละ ๘๐ บาท (รวมค่าส่ง) สั่งซื้อได้ที่

นางรัศมี กฤษณมิมข ๒๐๒๕/๑๓๖ ถ.เจริญกรุง ๗๗ วัดพระยาไกร
บางคอแหลม ปท.วัดพระยาไกร กรุงเทพฯ ๑๐๑๒๐ โทร.๐-๒๒๑๖-๕๑๕๐
โทรสาร. ๐-๒๒๑๖-๕๑๕๑

เริ่มลงในฉบับที่ ๑๐๘



(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

เมื่อ ทาสีโรงเรียนเสร็จ ฉันพอใจและอิมเอมใจยิ่งนัก อยากให้วันเปิดเทอมมาถึงเร็วๆ เพื่อจะได้ดูว่าเด็กๆ มีปฏิกิริยาเช่นไร

พวกเขาจะตอบสนองอย่างไรในภาคเรียนนี้ เตเรซ่า มาติลเด่ และ อับเบร์โต้ ซึ่งอายุใกล้ ๑๔ ปีกันแล้วจะกลับมาเรียนอีกไหมนะ หรือพ่อแม่เขาจะตัดสินใจให้ทำงานแทน

ฉันตรวจดูบัตรรายการของห้องสมุด ที่เด็กผู้หญิงรุ่นโตสองคน ทำหน้าที่ดูแลอยู่ตลอดฤดูร้อนแล้วก็เกิดกำลังใจ แม้ว่าจะไม่มีความสม่ำเสมอในการอ่านมากนัก แต่เกือบทุกคนก็ได้อ่านอะไรกันบ้าง เป็นไปได้หรือว่า กระทั่งโฆเซผู้ยังไม่สุข จอมชนที่ไม่ค่อยชอบเรียน ยังอุตส่าห์ยืมเรื่อง *จากโลกสู่ดวงจันทร์* ของจูลส์ เวิร์น พระเจ้าช่วย ไม่น่าเชื่อเลยจริงๆ ในสมุดชื่อให้ยืมนั้นจะเห็นชื่อแก๊งค์หลายหน แกยืมเรื่อง *โคจรรอบดวงจันทร์* *ห้าสัปดาห์บนลูกบอลลูกแปดสิบล้านรอบโลก* *ใต้ทะเลสองหมื่นโยชน์* แกคงชื่นชอบผลงานของจูลส์ เวิร์น เป็นอย่างยิ่ง และฉันก็ตีใจแทบคลั่ง

แกไม่ได้เขียนอะไรลงในบัตรรายการเลยแม้แต่ใบเดียว และนั่นก็คือลักษณะของโฆเซ อาราน่า ไม่ค่อยมีระเบียบ ไม่แน่ไม่นอน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ขอให้แกอ่าน แล้วอย่างอื่นจะตามมาภายหลัง

ฉันอยู่กับโสมเซ่ขณะเลิกมิสซา และบอกแกว่าฉันตั้งใจที่แก้ไขเวลาว่างในช่วงฤดูร้อน ให้เป็นประโยชน์ แกเป็น ‘เด็กของโรงเรียน’ ที่อ่านหนังสือมากที่สุด

ฉันรู้สึกว่าการดูสับสนอย่างไรพิกล ทำทางแกไม่ยอมทำให้ฉันอยู่ใกล้ แต่ฉันไม่ยอมปล่อยแกไป

“ครูว่าดีออกที่เธอชอบจูเลีย เวร์น เธอหัวเราะก๊องหรือเปล่าตอนที่พอไปถึงดวงจันทร์แล้ว มีแม่ไก่ซึ่งนำหนังสือพิมพ์แอบใส่เข้าไปในยานอวกาศนะ”

“แน่ล่ะ ครู” เขาตอบเบาๆ

“แล้วเธอก็รู้สึกทิวและเย็นยะเยือกในขณะที่อ่านผจญภัยของกัปตันฮัทธาร์สไซท์ใหม่”

“ใช่ครับ ครู” เขาตอบ

“พอโรงเรียนเปิดแล้ว เรามาเขียนบัตรรายการซึ่งแนบอยู่กับหนังสือทุกเล่มที่ให้อืมด้วยกันดีไหม โสมเซ่”

“ผมรู้สึกว่าคุณกำลังเรียกผมอยู่ครับ” แกพูดอย่างไม่มีปี่มีขลุ่ยว่าแล้วก็หมุนตัววิ่งจากไปทางบ้านของแก

ฉันขำที่แกรู้สึกเงินต่อคำชมของฉัน เด็กน้อยที่น่าสงสาร แกเกรและไม่เคยชินกันคำชม ในช่วงโมงเรียน แม้ตัวแกจะอยู่แต่ก็เหมือนไม่อยู่ บางครั้งแกถึงขนาดนอนหลับเลยทีเดียว

“เธอคิดอะไรนะ โสมเซ่” จำได้ว่าฉันถามแกวันหนึ่งที่แกไม่ยอมตอบคำถาม

“คิดถึงแม่ว้าวครับ มันคงจะออกลูกแล้วล่ะครับ”

โสมเซ่เป็นคนที่กระโดดโลดเต้นดีใจมากกว่าใครเพื่อน ในวันที่แกเห็นห้องเรียนใหม่ในวันเปิดเทอม เสียงกรีดร้องของแกดังลั่นกลบของเพื่อนๆ ซึ่งทุกคนก็ต่างตะเบ็งเสียงแข่ง



กันทั้งนั้น แกขออนุญาตนั่งข้างๆ รูปกระต่ายกับต้นไม้ แต่วันถัดมาฉันต้องย้ายไปที่อื่นเพราะแกทำให้ห้องเรียนวุ่นวายโดยการยิงถั่วไปที่รูปกระต่าย รวากับว่าแกกำลังล่าสัตว์และเพื่อนๆ ก็หัวเราะครื้นเครงกับการกระทำของแก

ฉันแปลกใจมากที่แกรักการอ่าน ในวันเปิดเรียนแกยืมหนังสือไปเล่มหนึ่งแล้วมาคืนในวันจันทร์ จากนั้นก็เล่มอื่นอีกแต่แกแอบๆ ยืม พยายามไม่ให้ฉันเห็น

ตอนแรกฉันคิดว่าแกแอบเล่นอะไรอยู่ ฉันรู้จักเด็กของฉันดี บางทีก็แอบเล่นนักสืบหรือผู้ร้าย แอบเอาคบเหลาติดินสอของฉันไปเหลาติดินสอแล้วเอามาคืนอย่างระมัดระวัง “ไม่ใช่กับเหลาติดินสอหรอกครับครู” เฟิร์นนั้นโด่ดแข็งแรง เมื่อฉันถามว่า ทำไมชอบแอบครูอยู่ใต้โต๊ะแล้วเอ้อมมือมาหยิบคบเหลาติดินสอ

แผนที่เหมือนแร่ทองคำต่างหาก ที่แกแอบหยิบมาลอกเป็นความลับ โดยไม่ยอมทำให้ไอ้บอดเดี้ยมรู้!



บางทีโม่เซ่ออาจกำลังเล่นขโมยสมบัติอยู่เช่นกันก็ได้ ฉันไม่ว่าอะไรหรอก เด็กๆ ก็ต้องมีจินตนาการบ้าง

มีอยู่วันหนึ่งที่เราเหลือกันอยู่สองคนสุดท้ายในห้อง ฉันประกบตัวแล้วถามโม่เซ่อว่า

“เป็นไงเรื่องที่ยืมไปอ่านนะ”

“ไม่ยากเติมบัตรรายการหรือ โม่เซ่อ”

“ไม่ครับ ผมไม่รู้ว่าจะเติมยังไง”



“ครูจะสอนเธอเอง เรามานั่งทำด้วยกัน ตรงนี้ใส่ชื่อหนังสือ นี่ก็ชื่อผู้แต่ง เห็นไหม แล้วตอนนี้เราก็จะบอกว่า

มันเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร บอกครูหน่อยซิว่า มิเชล สโตรกอฟ เป็นใครกัน แล้วเขาทำอะไรบ้าง”

“ผมรู้สึกว่ เขาจะเป็นชาวไร่ชาวสวนอะไรทำนองนี้ ผมจำไม่ค่อยได้แล้วครับ”

“จำได้สิ เธอต้องจำได้ที่เขาเป็นบุรุษไปรษณีย์แห่งซาร์ เขาต้องเดินทางข้ามประเทศเพื่อจะเอาสาส์นไปบอก”

“อ้อ ใช่ครับ”

“แล้วพวกตาร์ทาโรสทำอะไรเขาละ”

“ซโมยสาส์น แล้วเอาม้าของเขาไปด้วย”

“นี่ไมเช่ ครูถามจริงๆ เธอได้อ่านหนังสือพวกนั้นหรือเปล่า”



เด็กน้อยตื่นเต้นกระวนกระวาย แกก้มหัวลง และทำทางยอมรับผิดชอบ ฉันจึงใจอ่อน เป็นไปได้ที่แกจะยืมหนังสือทุกอาทิตย์เพียงเพื่อจะอวดนักเรียนคนอื่นๆ ว่าแกอ่านหนังสือมากที่สุด บางทีแกอาจจะอยากเป็นบรรณารักษ์กระมัง จึงพยายามขนาดถึงขั้นโกหกก็ยอม ฉันไม่ตีแกหรอกเพราะแกเป็นเด็กว่าจริง เปิดเผย ไม่มีปมด้อยใดๆ ว่าแต่ว่าแกทำไปทำไมนะ

“ผมอ่านอยู่หรอกครับ แต่ผมก็ลืมไปแล้ว ผมจำอะไรไม่ได้เลยครับ”

“เธออยากจะเป็นบรรณารักษ์ไหม” ฉันลองถามดูเพื่อจะเป็นด้วยเหตุนี้

“เอ่อ...ไม่หรอกครับ ผมคงทำมันไม่ได้หรอกครับครู เวลาที่ไม่มี ตอนนี้มีลูกเฝ้าอยู่ที่บ้านหลายตัว และมี



เครื่องทำความร้อนให้มันด้วย ผมต้องดูแลลูกไก่ พวกมันรู้จักผม มีตัวหนึ่งสีดำนีลัยแย่
ยิ่งกว่ายูดาส^{๑๗} เสียอีก มันจิกทุกตัวเพราะหวงอาหาร พอผมไปแล้วก็...

แกหยุดกระตือรือร้นที่จะเล่า แล้วมองฉันอย่างตลกอกตลกใจ

“มันเป็นความจริงครับครู ผมไม่ได้อ่านหนังสือที่ยืมไปแม่แต่เล่มเดียวครับ”

ฉันรู้สึกสงสารเมื่อเห็นดวงตาสีฟ้าที่ดงามของแกเอ๋อไปด้วยน้ำตา อีกทั้งใบหน้า
ของเด็กสุขภาพดีอย่างแกก็มีสีแดงระเรื่อด้วยความอาย

“มันไม่เลวร้ายขนาดนั้นหรอกไอเซ่ ถ้าเธอไม่ได้อ่านก็ไม่มีไร แต่บอกครูหน่อย
ซิว่าเอาหนังสือไปทำไมในเมื่อไม่ชอบอ่าน”

“นี่ละครับที่บอกไม่ได้ เดี่ยวพ่อผมจะโกรธเอา”

ฉันงงไปหมด มันเกี่ยวอะไรกับพ่อเขาด้วยนะ

ฉันอนุญาตให้แกไปได้ แล้วเตรียมเก็บกวาดห้องเรียนโดยไม่วาย
คิดถึงไอเซ่ เมื่อออกจากห้องก็พบแกรออยู่ที่ประตูแล้ว

“ครูไม่โกรธผมใช่ไหมครับ”

“ไม่โกรธหรอก”

“งั้นผมขอยืมอีกเล่มได้ไหมครับ”

เด็กคนนี้ทำทางจะสติไม่ตี ฉันไม่รู้จะหัวเราะหรือร้องไห้ดี แล้ว
ความคิดหนึ่งก็แวบขึ้นมาทันที ทำไมฉันถึงคิดไม่ออกก่อนหน้านั้นนะ

“พ่อของเธอเป็นคนอ่านหนังสือพวกนี้ใช่ไหม”

แกมองฉันอย่างอกสั่นขวัญแขวน นัยน์ตาเบิกโพลง

“ใครบอกครูครับ”

๑๗ ยูดาส อิสคาริโอท คือหนึ่งใน ๑๒ สาวกของพระเยซูผู้ทรยศต่อ
พระองค์

“เปล่า อ้อ ! มีสิ ครูจะบอกความจริงให้ก็ได้ ก็ลูกไก่อีดำของเธอไงล่ะ วันนั้นมัน มาหาครูที่บ้าน แล้วบอกว่าพ่อของเธอชอบอ่านหนังสือ โดยเฉพาะของจูลส์ เวิร์น แต่ เรื่องนี้ต้องเป็นความลับระหว่างเรานะเพราะเขาไม่อยากให้ใครรู้ เอาเถอะพ่อหนู เธอน่าจะ บอกครูเสียแต่แรก เอ้า...เข้าไปหยิบหนังสือเล่มหนึ่งแล้วไม่ต้องกังวลใจไปหรอก ครู ไม่บอกใครทั้งนั้น”

ฉันกลับบ้าน มีก้อนสะอื้นจุกอยู่ที่ลำคอ ไม่รู้ว่าเป็นเพราะเคঁร้ำใจที่ ‘เด็กของ โรงเรียน’ ไม่อ่านหนังสือ หรือดีใจที่ได้รู้ว่าผู้ใหญ่... พ่อของเด็กคนหนึ่งได้ใช้ห้องสมุด ของเราให้เป็นประโยชน์ ฉันสะเทือนใจเมื่อรู้ว่าผู้ใหญ่ตัวโตๆ คนหนึ่งอย่างโฆเซโซ่ อาราน่า ต้องแอบอ่านหนังสือของจูลส์ เวิร์น ทุกวันอาทิตย์โดยไม่อยากให้ใครรู้

ช่างเป็นลักษณะของชาวเบิเรเซออย่างแท้จริง ที่คิดว่ากาอ่านหนังสือเป็นการสูญเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ ผู้คนจะคิดอย่างไรกัน ถ้าทราบว่โฆเซโซ่ใช้เวลาช่วงบ่ายวันหยุดอ่านหนังสือ แทนที่จะไปทำ ความสะอาดคอกม้า รดน้ำผัก หรือเล่นไฟในร้านเหล้า ดังที่บรรดา ชายอกสามศอกเขาทำกัน

หากหนังสือของนักเขียนชาวฝรั่งเศส ในห้องสมุดสำหรับ เด็กของเราหมดละ เขามีต้องอ่านเทพนิยายกริมม์ หนังสือของเอนิค ไบลตัน หรือของคาร์ล เมย์ หรอกหรือ

ฉันคิดถึงเรื่องนี้ตลอดวัน หนังสือมีอยู่หลายเล่ม แต่จะ ทำอย่างไรที่จะให้เขายืมโดยไม่รู้ลึอกาย ฉันไม่เคยคุยกับเขาเรื่อง นี้เลย จึงไม่มีโอกาสที่จะให้เขาอ่านหนังสือที่น่าจะอ่านได้ ฉัน จะทำอย่างไรดีนะ



ในที่สุดก็คิดออก ฉันขอให้บาทหลวงโฆเซ่ มารี เอาเครื่องพิมพ์ดีดมาให้ในวันถัดมา และพิมพ์จดหมายขึ้นมาจากฉบับหนึ่งเพื่อส่งไปให้พ่อแม่ของเด็กๆ ทุกคน พร้อมกับบัญชีรายชื่อหนังสือที่มีในห้องสมุดและพร้อมจะให้ยืม

นับแต่นั้นเป็นต้นมา ห้องสมุดของเราก็เปิดบริการแก่ผู้ใหญ่ด้วย เด็กๆ จะเป็นผู้นำกลับมาคืนเมื่อพ่อแม่อ่านจบ ฉันลงท้ายจดหมายพร้อมกับเชิญชวนให้พวกเขามายืมหนังสือไปอ่าน

ฉันถ่ายเอกสารเท่าจำนวน 'เด็กของโรงเรียน' และแจกจ่ายให้เด็กๆ ทุกคนในวันรุ่งขึ้น

ฉันไม่อาจพูดว่ามันเป็นความสำเร็จ สองสัปดาห์แรกไม่มีหนังสือเล่มไหนออกจากห้องเลย ฉันคิดว่าความคิดของฉันล้มเหลวเสียแล้ว ทว่าวันหนึ่งโฆเซ่โซ่ได้มาที่โรงเรียน เขาเริ่มบทสนทนาโดยถามไถ่ถึงการเรียนของลูกชาย พลางปรารภว่าไม่รู้จะจัดการอย่างไรดี เพราะโฆเซ่เป็นเจ้าปีศาจน้อยจริงๆ ไม่มีทางที่จะให้เขานั่งดูหนังสือตรงหน้าได้ ถ้าแม่เปลอแกก็จะไปอยู่ในคอกม้า หรือแถวเล้าไก่

โฆเซ่โซ่แสร้งทำเป็นไม่สนใจ แต่เขาจ้องไปที่หนังสือพลางพูดว่า เป็นความคิดที่ไม่เลวเลยที่ให้พ่อแม่เด็กยืมหนังสือไปอ่าน เพราะมีอะไรดีๆ มากมายในหนังสือ

ถ้าเพียงแต่เขาจะมีเวลามากกว่านี้... อีกร้อยเขาก็ไม่คอยเข้าใจบางตอนเพราะไม่ใช่คนมีความรู้

“คุณหาเวลาว่างเล็กๆ น้อยๆ ได้เสมอนี่คะ และมันจะช่วยโฆเซ่ได้มากด้วย แกจะกระตือรือร้นขึ้นขึ้นหากเห็น

คุณอ่านหนังสือ และรู้ว่ามันเป็นเรื่องจริงจังของผู้ใหญ่ คุณไม่คิดอย่างนี้หรือคะ”

ฉันเห็นเขามีสีหน้าเข้มขื่นขื่น แต่รีๆ รอๆ เพราะไม่รู้จะทำอะไรต่อไป

“เอ่อ...ถ้าคุณครูจะกรุณา...”

“คุณชอบเรื่องเกี่ยวกับอะไรคะ”

“เอ่อ...เรื่องอะไรดีล่ะ ผมชอบประวัติศาสตร์ครับ”

“เยี่ยมเลยคะ เอาหนังสือไปสักเล่ม แล้วพยายาม

ถ่ายทอดนิสัยรักการอ่านของคุณให้ลูกชายด้วยนะคะ”



เขาหยิบหนังสือเรื่องเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ของชาติ ของเปเรซกัลโดส ไปอย่าง

เปรมปรีดี ยิ่งกว่านั้นฉันปลื้มใจมากที่เขาไม่สนใจว่าใครจะเห็นเขาถือหนังสือเดิน

อยู่ในหมู่บ้าน ไม่มีผู้ใหญ่คนอื่นๆ ในหมู่บ้านมาใช้บริการห้องสมุดเลย ถ้า

ไม่นับมิเกลและบาทหลวงโฆเซ่ มารี ตั้งแต่แรกพวกเขาาก็แลกเปลี่ยน

หนังสือกันอ่านอยู่แล้ว จึงไม่นับว่าได้มาจากการเสนอความคิดของฉัน

แต่โฆเซ่ใช้ อาราน่า มายืมหนังสือที่โรงเรียนไม่เว้นแม้แต่เสาร์เดียว

ถึงห้องสมุดของฉันจะมีผู้อ่านแต่เพียงผู้เดียวก็ยังคุ้มอยู่ดี

แล้วดูสิว่าเกิดอะไรขึ้น พ่อเจ้าประคุณโฆเซ่ ซึ่งไม่เคยอ่าน

หนังสือเลย สามารถขอสารานุกรมเกี่ยวกับโลกของสัตว์ได้ด้วยวิธี

การที่น่าทึ่ง

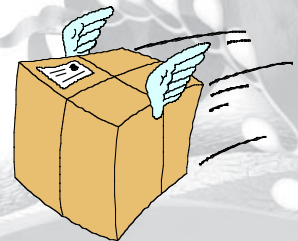
ฉันได้รับพัสดุที่ใหญ่เจ้าหน้าที่คุณครูของโรงเรียนเบอริเซอา

(นาบาร์รา) หลังจากคุยกับแกได้ไม่กี่วัน

หนังสือ ๑๒ เล่มทอรวมกันมา พร้อมจดหมายที่

สุภาพอ่อนหวานว่า ขอให้รับหนังสือเหล่านี้ไว้เพื่อเป็นของขวัญ

ให้แก่นักเรียนของฉันโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ



รู้สึกว่าการสำนักพิมพ์จะได้รับจดหมายอันน่าประทับใจจาก ด.ช.โมเซ่ ซึ่งไม่ได้บอกนามสกุลและที่อยู่ไว้ จดหมายฉบับนี้ได้เล่าเรื่องห้องสมุดของเราทุกอย่าง พยายามว่าไม่มีหนังสือเกี่ยวกับสัตว์ที่เก๋อยากจะอ่านเลย เกทราบตีว่าครูได้สั่งซื้อเอกสารและหนังสือด้วยเงินที่ได้จากการขายเห็ด ผักและชา แต่ไม่เคยมีหนังสือเกี่ยวกับสัตว์เลย มันแพงมากหรือครับ พอจะบอกได้ไหมว่ามันราคาเท่าไรกัน

ในชั้นเรียนของฉันมีโมเซ่อยู่โมเซ่เดียว การที่เกทราบตีเขียนจดหมายแล้วส่งไปรษณีย์ไปนั้น ฉันว่าเป็นเรื่องอัศจรรย์ยิ่งนัก โดยเฉพาะเป็นจดหมายที่ซื้อบริษัทเงินกระทั่งบรรณาธิการยังประทับใจ จึงได้ส่งของขวัญมีค่ายิ่งขึ้นมาให้เรา

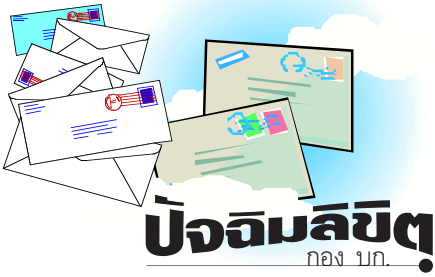
ฉันเกิดความอยากรู้อยากเห็น และเป็นห่วงในฐานะครู จดหมายแกละสะกดคำผิดสักกี่ตัวกันนะ

ในระหว่างที่ 'เด็กของโรงเรียน' ยังไม่มา ฉันก็เปิดโต๊ะเรียนของโมเซ่ มันใจว่าแกละไม่เขียนจดหมายโดยไม่ร่างก่อนแน่ๆ ฉันก็หาพบฉบับร่างมีไม่น้อยกว่า ๑๙ แผ่น มีการขีดขีด บางแผ่นก็ลบแล้วลบอีกจนสกปรก บ้างก็ลายมือไม่สวยหรือเขียนไม่ตรงบรรทัด ไม่ต้องสงสัยว่านี่แหละคือจดหมาย

แกละเขียนได้ดีทีเดียว เป็นธรรมชาติและลงท้ายจดหมายว่า
"โดยความเคารพ จากโมเซ่"

สิ่งที่เกิดขึ้น (และแน่ใจได้ว่าเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ชนะใจผู้จัดการ) ก็คือเกทราบตีต้นจดหมายอย่างง่าย ๆ ว่า 'สำนักพิมพ์ที่รัก'





เวลาที่เรารู้สึกว่าเหนื่อยหรือไม่ชอบใคร
เราจะรู้สึกว่าการคิดเยอะเกินไป
แต่รู้ว่าการคิด
เช่นนี้ไม่ใช่สิ่งที่ดี เราจะวางอย่างไรดีคะ

วัชรพร จันทรัมย์ / นนทบุรี

ทบทวนดูว่าเขาทำอะไรผิดอะไร
ทำไมไม่ชอบเขา ความผิดของเขาเป็นเรื่อง
ที่แก้ไขได้ง่ายๆ หรือเปล่า การเปลี่ยน
จิตนิสัยไม่ใช่เรื่องง่ายๆ นะคะ ดิฉันหัด
พูดคุยเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ขึ้นมาได้
บ้างก็ต้องใช้เวลากว่าสิบปี เรื่องง่ายๆ แต่
นี่แต่ยากมากสำหรับดิฉัน คนบางคนมี
จิตชอบเปรียบเทียบ เข้าทำนองแก่งแย่ง
แข่งขัน บางคนชอบบงการ เยอะแยะคะ
จิตคน จาระไนไม่หมด เรามีหน้าที่เรียน
รู้ว่าแต่ละคนเป็นอย่างไรก็พอคะ จะได้
ปรับพฤติกรรมตนเองให้เหมาะสม เช่น
ถ้าเขาเป็นคนเห็นแก่ตัวมาก เราก็ต้อง
พยายามเสียสละให้มาก ถ้าเขาไม่ค่อย

รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น เราก็ต้อง
รับฟังคนอื่นให้มากขึ้น รับรองอย่างนี้
คบกันยั่งยืนแน่นอน อย่าไปหวังให้คนอื่น
เปลี่ยน เปลี่ยนตัวเรามากกว่าละ



ทำอย่างไรดีกับสิ่งที่พูดมาทั้งหมด
ทำไมค่อยได้

ศมน ศรีสมุทร / ขอนแก่น

ต้องหัดคะ สูตรสำเร็จของดิฉันคือ
หัดฝึกใจตัวเองวันละนิดวันละหน่อย
เพราะดิฉันเป็นคนพลังจิตอ่อน ตั้งตบะทำ
อะไรยากๆ ไม่ค่อยได้ ขนาดเรื่องที่ชอบ
อยากจะทำ เช่น เขียนบันทึกทุกวัน ยัง
ทำไม่ได้เลย แต่ไม่เป็นไร เรื่องที่เราชอบ
ไม่ทำเสียบ้างก็ได้ ที่สำคัญคือสิ่งที่ไม่ชอบ
เช่น การพูดคุยเรื่องทั่วไปโดยไม่มีจุด
มุ่งหมาย (ดิฉันชอบคุยเป็นเรื่องเป็นราว
แล้วพูดสั้นๆ ไม่ต้องพรรณนามาก) พอ
เห็นคนรู้จักเดินมาแต่ไกล สัญชาตญาณ
ของดิฉันคือหลบ ซี้เกียจหัก แต่ไม่หลบ
หรือ หักหักทาย ผู้คนบ้าง นี่แหละที่
ดิฉันหัดมาสิบกว่าปี

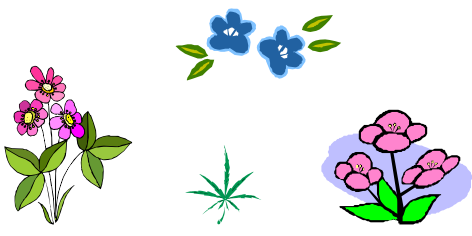




เมื่อตั้งใจมุ่งมั่นกระทำความดีเป็น
สิบปี มุ่งมั่นว่าทำความดีสุกทน แล้วคงจะ
ได้ดีและได้รับอิสระ แต่นี่สุกทนเป็นระยะเวลา
๒๕ ปี ก็ยังไม่เห็นความดีสัมฤทธิ์ผล ชักจะ
ท้อเหมือนกันว่า ได้ดีจริงหรือไม่ ตอบ
หน่อยครับ

ผดุงเกียรติ์ บุรณพงษ์ /ลำพูน

มีอีกทฤษฎีหนึ่งคู่กับ “ทำดีได้ดี” คือ
“ชั่วหนึ่งทีพาดิร้อยหนปน” หมายความว่า
ทำความชั่วครั้งเดียวก็ลบล้างความดีที่ทำ
มาตั้งร้อยครั้งเสียหายไปด้วย ถ้าทำ
ความชั่วมาร้อยครั้ง ต้องทำความดีเท่าไร
ถึงจะทดแทนได้ เราทุกคนก็ไม่มีใครจำ
ได้ว่าเคยทำความผิดบาปอะไรมาในชาติ
ไหนบ้าง แถมชาตินี้ยังก่อกุศลอีกไม่ใช่หน่อย
ก็ต้องรีบทำความดีให้มากๆ ละละ ความ
ดีถึงจะมีฤทธิ์เหนือความชั่วได้ พระท่าน
สอนว่า ทำดีไม่ได้ดีเพราะทำดียังไม่มากพอ



มีคนมามอง อ่านหนังสือทุกวัน
ที่รถนักเรียน โมโห ต่อมาคิดได้ จงชนะ
ความโกรธด้วยความไม่โกรธ จึงไม่สนใจ
หนีไปทำธุระที่อื่น เรียกว่าเมตตาใช้ไหม?
สัมมาสติคือการปฏิบัติอยู่ในสติปัฏฐาน ๔
อยากทราบสติปัฏฐาน ๔ มีอะไรบ้าง?

ไมตรี ศรีทรายคำ /ลำพูน

สติปัฏฐาน ๔ มี กายานุปัสสนา
เวทนานุปัสสนา จิตตานุปัสสนา และ
ธัมมานุปัสสนา ท่านสอนให้พิจารณากาย
เวทนา จิต ธรรม ตามความเป็นจริง
อย่าไปยึดเป็นตัวตนบุคคลเราเขา ในมหา
จิตตาริสกสูตร พระไตรปิฎกเล่ม ๑๔ ข้อ
๒๕๒-๒๕๙ อธิบายว่า สัมมาสติคือสติ
ละมิจฉาสังกับปะ ละมิจฉาวาจา ละ
มิจฉากัมมันตะ และละมิจฉาอาชีวะได้
อย่าไปสนใจภาษาที่ได้ละ แค่คอยติดตาม
กาย วาจา ใจตัวเองว่าเบียดเบียนตนเอง
และผู้อื่นหรือไม่ ถ้าเบียดเบียนก็จะเสียให้
ได้ คุณรู้ว่าตัวเองโกรธ และพยายามละ
ความโกรธอยู่ ก็เป็นสัมมาสติ





**ท่าใจให้ยื่น ทำยังไฉ่ แม่สามีมชอบ
พูดแบบมีนัย แบบไม่พอใจเรา ทำยังไฉ่
จะอยู่เฉยโดยไม่โกรธ ตอนเนี้ดิฉันพยายาม
อยู่แต่ยากจ๋ว**

พิพรรณพร /สงขลา

ท่านไม่พอใจเรื่องอะไรละคะ เรา
แก้ไขได้ไหม ถ้าคั้นไม่พบว่าท่านไม่พอใจ
เรื่องอะไร เพราะทำอะไรก็ไม่ถูกใจสักที
ลองใช้สูตรที่ดิฉันค้นพบดูก็ได้คะ ผู้ใหญ่
ไทยชอบให้คนเอาใจแล้วก็เชื่อฟัง ให้ความ
สำคัญ ทำตัวอ่อนน้อมถ่อมตน ก่อน
ออกไปทำงานและกลับจากงานก็สวัสดิ์
ถ้าไปธุระข้างนอกก็บอก จะไปเที่ยวก็ชวน
ท่านไปด้วย หรือให้ท่านช่วยคิดว่าจะไป
เที่ยวไหนกันดี ไปไหนกลับมาก็ซื้อของมา
ฝาก แล้วก็หาข้อดีของท่านมาพูดชมแต่
พอควรนะคะ อย่าให้มากเกินไป
พยายามให้ท่านมีบทบาทร่วมกับเรา
ดิฉันค้นพบสูตรนี้โดยบังเอิญ ดิฉันเป็น
คนที่รักครูบาอาจารย์มาก ดิฉันก็ทำทุก
อย่างที่แนะนำคุณนั่นแหละ ยกเว้นให้
ท่านมีบทบาทร่วมแล้วก็ถามความเห็น
พออาจารย์สั่งงาน ดิฉันก็ทำตามความคิด


ของตัวเองทุกอย่าง โชคดีเจอแต่อาจารย์ที่
ส่งเสริมให้ลูกศิษย์คิดเอง ก็เลยเป็นที่รัก
ของครูบาอาจารย์ตลอดมา พอเรียนจบ
มาทำงาน ดิฉันไม่ได้รักเจ้านายเหมือนรัก
อาจารย์ จึงไม่ได้ทำอย่างนั้นอีก ผลคือ
เจ้านายไม่ค่อยชอบ คนที่เจ้านายชอบก็ทำ
อย่างนั้นแหละ คุณเป็นลูกสะใภ้ไม่มีสิทธิ์
ไม่ชอบแม่ของสามี เพราะฉะนั้นควรทำ
ตัวให้ท่านรัก ถึงยากก็ต้องทำ เพื่อความ
สงบสุขของครอบครัว ลูกของคุณก็จะ
เรียนรู้และเคารพคุณปู่คุณย่าด้วย



จะมีวิธีใดแก้ไขคนใจร้อน โมโหง่าย

กนิริศ ศรีวราดิเรก /ชลบุรี

ดิฉันก็ไม่ค่อยได้อยู่กับคนที่โกรธเสีย
ด้วยซิคะ ไม่ค่อยคบคนมีกิเลสมากๆ ค่ะ
เพราะไม่รุ้จะทำตัวอย่างไร สำหรับญาติ
พี่น้อง ดิฉันจะพูดตรงไปตรงมาว่าดิฉันไม่
ใช่ที่ร่องรับอารมณ์ใคร ทำให้เขารุ้ว่าการ
แสดงอารมณ์โกรธโดยไม่ยับยั้งชั่งใจนั้น
เป็นการเบียดเบียนคนอื่น แต่ก็อย่าง
ที่บอกไว้ข้างต้นว่าจะให้คนอื่นเปลี่ยนจริต




นิสัยนะเป็นเรื่องยาก ถ้าจำเป็นต้องคบ
หาคนซื่อโกรธ เวลาเขาโกรธ เราก็หยุด
พฤติกรรมทุกอย่าง ไม่พูด ไม่แสดง
อาการใดๆ เลย ทำเหมือนกับว่าไม่มีเขาอยู่
หรือไม่ก็เดินหนีแยกไป โดยจิตใจเรา
ปรกตินะคะ ไม่ได้โกรธ ไม่ได้สงสาร
เห็นใจ ไม่มีอารมณ์อะไร เข้าใจธรรมชาติ
ของเขา พอเขาหายโกรธ ค่อยมาพูดกันใหม่



**อยากให้อใจสงบ ระวังอารมณ์
โมโหของตนเอง ควรจะปฏิบัติหรือคิด
อย่างไรเพื่อให้ตนเองมีความสุขสงบได้**

ปริชาติ รอดเจริญ / พิจิตร

คิดถึงโทษของความโกรธสละ เวลา
โกรธหน้าตาก็ดูไม่ได้ คำพูดที่ออกจาก
ปากก็ฟังไม่ได้ กิริยาอาการก็ดูไม่ค่อยจะ
ได้ โกรธมากๆ อาจทำให้ตัวสั้น ทำร้าย
สุขภาพตัวเอง หรืออาจทำร้ายคนอื่น
หัดเจริญเมตตา ให้อภัย เข้าใจและยอม
รับผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่จะทำได้ คน
เราก็เคยทำผิดกันมาทั้งนั้น ไม่เห็นโกรธ
ตัวเองเลย ทบทวนตัวเองให้มากๆ เถอะ



ค่ะ ลองกระหนาบตัวเอง ทำผิดเมื่อไร
ต้องลงโทษตัวเอง ระวังเรื่องนี้ไม่มีเวลา
โกรธคนอื่นแน่

**อยากทราบวิธีทำใจให้สงบ บางที
ได้ยินอะไร ทำไมต้องฟังชานและเหมือน
วิตกกังวลด้วย**

พิษณุโลก

ทำงานมากๆ ค่ะ พระท่านสอนว่า
คนจิตว่างไม่มีเวลาว่าง คนที่ว่างมาก
จิตใจจะไม่ว่าง



**อยากทราบแนวทางในการทำสมาธิ
อย่างง่าย ๆ ค่ะ**

สมหมาย พลศิรินทร์ /ขอนแก่น

พระไตรปิฎกบอกว่า สัมมาสมาธิ
เกิดจากการคิด การพูด การกระทำ และ
การประกอบอาชีพที่สัมมา คิดดีคือไม่คิด
เรื่องกาม พยาบาท และความเบียดเบียน
พูดดีคือไม่พูดโกหก ส่อเสียด หยาบคาย
เหลวไหล ทำดีคือไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์
ไม่ประพฤตินิดในกาม ประกอบอาชีพดี
คือไม่โกง ล่อลวง ตลบตะแลง มอบตน



ในทางผิด และเอาลาภแลกกลาง ทรัพย์
ง่าย ๆ ก็คือรักษาศีลนั่นเอง ดิฉันรับ
ประกันว่ารักษาศีลได้ดีจะมีสมาธิแน่นอน



การฝึกสมาธิ ทำอย่างไร ใจจึงจะ
นิ่ง สงบได้นานา ละความโกรธ ความ
โมโหหลงได้บ้าง ทว่าไม่หมดบางครั้ง ยังมี
ความโกรธ โมโหอยู่ แสดงว่าใจยังไม่นิ่ง

สุวิมล คุณิซกุล / อุทัยธานี
รักษาศีลค่ะ ต้องทำให้ได้จริงๆ



๑. คนส่วนใหญ่ มักทำทุกอย่างได้
เพื่อผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง แต่ถ้าเรา
ไม่เป็นไปตามกระแสกับเขา เราจะไม่เป็น
กษาวในฝูงกาดำหรือ?

๒. การยึดมั่นในความดีกับการไม่ติด
“ดี” นั้น มีอะไรเป็นส่วนแบ่ง?

๓. ผมเคยถูกคนทักว่า “ควรดี
แบบทางสายกลาง” คือทำดี-ทำเลวบ้าง
ไม่จั้นจะอยู่ยาก เพราะเกณฑ์การตัดสิน
คนในทางโลกกับทางธรรมไม่เหมือนกัน

ดื่ก็ไม่ต้องดิ้นรนเกินไป เพราะจะทำให้หัวใจ
เสียเปรียบเขาตลอดไป จากคำพูดดังกล่าว
ขอความคิดเห็นด้วยครับ

๔. ทำบุญด้วยการให้ทานกับการซื้อ
บุญ มีความหมายต่างกันหรือไม่ อย่างไร?

๕. “บุญ” คือ ความสุขทางใจที่เรา
ทำอะไรแล้วไม่ผิดกฎหมาย และไม่ขัดต่อ
ศีลธรรมใช่หรือไม่?

มานพ ไตรเจริญวัฒน์ / กรุงเทพฯ

๑. ต้องเป็นแน่นอน แล้วไม่ดีตรง
ไหน

๒. ความทุกข์ี่ไงคะ ถ้ายึดมั่นจะทุกข์
แต่ถ้ามั่นคงในความดีจะไม่ทุกข์ แล้วก็
ไม่ถือสาคนอื่นด้วย

๓. ความดีในทางธรรมคือไม่
เบียดเบียนผู้อื่น และเสียสละ ใครก็ชอบ
ทั้งนั้นแหละค่ะ ทางสายกลางไม่ได้แปล
ว่ากลางระหว่างความดีกับความชั่ว ทาง
สายกลางคือทางแห่งความดีเท่านั้นค่ะ
เป็นกลางระหว่างการเสพสุขกับการ
ทรมานตนเอง ระหว่างมากเกินไปกับน้อย
เกินไป ความดีไม่มีมากเกินไป ความชั่วก็
ไม่มีน้อยเกินไป พระพุทธเจ้าทรงสอนไม่



ให้สันโดษในกุศลธรรม และทรงสอนว่า
ความชั่วไม่ทำเสียเลยดีกว่า

๔. ถ้าให้ทานแค่รูปแบบ แต่ใจ
ไม่ได้เกิดการละกิเลส ไม่ได้เกิดจิตเมตตา
ก็ไม่ได้บุญหรอกค่ะ เพราะบุญหมายถึง
การชำระกิเลส

๕. ต้องละกิเลสด้วย แค่ไม่ผิด
กฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม ไม่พอ



**จิตมันไม่ยินดีในการตัดกิเลส
ดิฉันยังไม่สิ้นกิเลส ทิ้งแต่ขอลอยไปตั้งหลัก
สักพัก**

จรรยา ดวงภูมิเบศ / กรุงเทพฯ
อย่าใช้เวลานานนักนะคะ เดี่ยวหลัก
จะมันคงจนถอนตัวไม่ได้



**๑. มีอายุมากแล้ว ควรจะปฏิบัติ
ธรรมอย่างไร ทุกวันนี้จะสวดมนต์ก่อนนอน
นั่งสมาธิ กลางวันอยู่บ้านก็จะทำงาน
เล็กน้อย ตามกำลังของตน**

๒. ชอบอ่านหนังสือมาก ทำ

**อย่างไรจะให้ลูกหลานหันมาอ่านหนังสือบ้าง
ลูกหลานชอบดูโทรทัศน์มาก ให้ข้อคิดเขา
ก็เฉย ไม่พูดคุยด้วย**

บัวลอย ยศยิ่ง / ลำพูน

๑. ตามดูอารมณ์ด้วยค่ะ ดูว่ายังมี
ความโลภ โกรธ หลงหรือไม่ แล้ว
ควบคุมอารมณ์ให้ได้

๒. ชวนเขาอ่าน ให้หนังสือที่มี
เนื้อหาตามที่เขาสนใจ พาเขาไปร้านหนังสือ
ให้เลือกหนังสือเอง แล้วถ้ามีสติกมาก
พอ ก็มอบหมายให้เขาอ่านหนังสือหรือ
ค้นคว้าเรื่องราวบางอย่างมาให้ เรื่องที่ให้
ค้นก็ควรจะผลมกันทั้งเรื่องสมัยเก่าสมัย
ใหม่ที่เรานสนใจบ้าง ที่ได้ก็สนใจบ้าง แล้วก็
ให้รางวัลเขา อย่าหวังถึงขนาดให้เขาชอบ
อ่านด้วยตัวเองเลยค่ะ เอาแค่หาวิธีให้เขา
ได้อ่านก็พอ



**การอ่านหนังสือเป็นเวลานานทำให้
รู้สึกง่วงเป็นประจำ มีวิธีที่จะไม่ให้ง่วงได้
หรือเปล่าครับ**

หย่ง ศรีสวรรค์ / น่าน



เอาใจใส่เรื่องที่ทำานให้มากคะ อ่านแล้วคิดตามไปด้วย เขียนไปด้วย ตั้งคำถามแย้งเรื่องที่กำลังอ่าน ถ้ายังง่วงก็ขยับตัว ทำกายบริหารทำต่างๆ ไปด้วย ลูกขึ้นเดินอ่าน อ่านออกเสียง ล้างหน้า แล้วก็หยุดอ่าน เปลี่ยนไปทำงานอื่น เช่น รดน้ำต้นไม้ กวาดบ้าน ซักผ้า ฯลฯ แล้วค่อยกลับมาอ่านใหม่



เป็นคนมีปัญหาเยอะ แต่ยังไม่เจอใครตอบปัญหาได้หมด ก็ยังคงศึกษาค้นคว้าอ่านหนังสือต่อไป โลกนี้ “อจินไตย” จริงชอบคำนี้มาก เพราะพุทธศาสนายอมรับความจริงเช่นเดียวกับวิทยาศาสตร์ สิ่งที่มนุษย์ไม่รู้มีอีกมากในจักรวาลอันกว้างใหญ่ไพศาล ปัญหาของการปฏิบัติธรรมคือควบคุมกิเลสไม่ค่อยได้ ปล่อยยา มากไป ศีลไม่สะอาด ศีลไม่บริสุทธิ์ สมาธิเฉยไม่ดี ปัญญา ก็ยังไม่มี ยังตั้งใจสู้อต่อไปตราบชีวิตจะตาย

ธนา กิ่งชุม / กระบี่

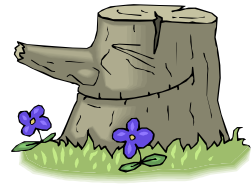
ถูกต้องที่สุดคะ



ทำอย่างไรจะอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี ในอาชีพเกษตรกรโดยไม่พึ่งพารายได้จาก ทางอื่นเสริม

จำรัส เลือดี / พิธีกร

พัฒนางานอาชีพให้มีผลเพียงพอเลี้ยงชีวิต ปลูกทุกอย่างที่กิน อยากรกินอะไรปลูกเอง ทั้งข้าว ผัก ผลไม้ สมุนไพรใช้เป็นยา ถ้าเหลือจึงค่อยขาย คุณลองศึกษาวิธีทำกสิกรรมธรรมชาติดูสิคะ จะลดรายจ่ายในการทำกสิกรรมได้ แล้วคุณและครอบครัวก็ต้องลดค่าใช้จ่ายลงด้วย เลิกเล่นการพนัน งดเที่ยวดูการละเล่น เที่ยวกลางคืน ดื่มน้ำเมา คบคนชั่ว และเกียจคร้าน เหล่านี้คืออบายมุข นำชีวิตไปสู่ความเสื่อม มีคนประสบความสำเร็จด้วยวิธีนี้มากมาย แล้วเขาก็ภาคภูมิใจอย่างยิ่งในอาชีพสร้างอาหารเลี้ยงโลก





เคยปฏิบัติที่จะลดอาหารมือเย็น ทำให้เป็นโรคกระเพาะ ปวดท้อง เป็นอยู่หลายเดือนกว่าจะหาย ผมจะอย่างไรจึงจะปฏิบัติได้ครับ! ช่วยแนะนำด้วย

มานพ ทองดี /กาญจนบุรี

ลดอาหารมือเย็น แปลว่าไม่กินมือเย็นเลยหรือเปล่าคะ ถ้างดเลยไม่ได้ ก็ค่อยๆ ลดปริมาณลง แล้วก็เปลี่ยนเป็นอาหารเหลว เช่น น้ำเต้าหู้ น้ำข้าวโพด น้ำลูกเดือย บางทีอาการปวดท้องก็ไม่ได้มีสาเหตุมาจากการอดอาหารเท่านั้นนะคะ อาจเป็นเพราะความเครียด อดนอน โกรธ ตอนที่คุณอดอาหารเย็น คุณวิตกกังวลหรือเปล่า เช่น กลัวว่าจะหิว กลัวจะขาดอาหาร ความวิตกกังวลนี้อาจจะเป็นต้นเหตุก็ได้ ทุกวันนี้ดิฉันกินอาหารมือเย็นอยู่ แต่ก็ยังปวดท้องเวลาอดนอน แล้วก็หมกมุ่นกับงานมากเกินไป นอนให้พอก็หาย ที่จริงควรจะทำร่างกาย แต่จัดสรรเวลาไม่ได้ เราจะอดอาหารมือเย็นได้ ถ้าลดความโลภ ความโกรธ ความติดยึดลงได้อีก พยายามต่อไปแล้วกันนะคะ



๑. การกินอาหาร ๑ มื้อ ใน ๑ วัน เขาทำกันอย่างไร ผมทดลองลดมือก็ทำไม่ได้ รู้สึกว่าทรมาน กำลังไม่มี (อ่อนแรง)

๒. ต้องการให้บุตรได้สัมผัสชุมชน สันติโคก ควรจะไปกี่ไทม์เวลาใดจึงจะเหมาะสม

วิชัย จิรไพโรจน์ /ชุมพร

๑. ดิฉันตอบตามที่รู้แล้วกันนะคะ แต่ยังไม่สำเร็จ คือต้องรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ให้เพียงพอ ไม่กินอาหารรสจัด สมณะท่านแนะนำว่าจะกินก็มือก็ได้ แต่กินข้าวเปล่า หรือเพิ่มได้แต่ถั่วงาผักสดผักลวกเท่านั้นนะคะ ท่านว่าถ้าไม่กินของอร่อย ก็จะไม่อยากกินเองนั่นแหละ

๒. ที่จังหวัดตรังมีสังฆสถานทักษิณ อโศก โทรศัพทไปถามทางและเวลาที่เหมาะสมได้ที่หมายเลข ๐-๗๕๒๒-๖๑๙๖



ผมป่วย ถ้าจำไม่ผิด ก็เขาปีที่ ๑๑ แล้วครับ และผมเองก็พยายามมาตลอด พอไปอยู่ที่สีมาอโศกและได้คุยกับสมณะ



เรื่องที่ผมป่วย ท่านสมณะบอกว่าผมสุขภาพร่างกายแข็งแรง แต่จิตผมป่วย และให้หยุดกินยา แต่ผมไม่กล้าหยุด เพราะกลัวว่ามันจะเป็นขึ้นมาอีก และหมอเขาก็ไม่ให้หยุดยา

เรวัต สังเกตกิจ / สุรินทร์

ไม่ทราบว่าคุณเป็นโรคอะไร ถ้ามีอันตรายถึงชีวิตก็ไม่แนะนำให้หยุดยา แต่ถ้าเป็นโรคที่ต้องรักษานาน ลืมกินยาลักมือสองมือก็ไม่เป็นไร อาจจะไม่กินยาได้ หยุดยาแล้วก็ต้องเข้มแข็งพอที่จะดูแลตัวเองอย่างจริงจังตามวิธีใหม่ที่เลือกเรื่องอย่างนี้อยู่ที่ใจ ถ้ากลัวหรือจิตใจยังไม่พร้อมก็อย่าทำ เพราะจะเกิดความวิตกกังวล ทำให้ป่วยหนักขึ้นไปอีกได้ ดิฉันมีเพื่อนบางคนที่ไม่หยุดยา หายป่วยแล้วก็มีบางคนก็ยังต้องรักษาตัวเองอยู่



๑. ทานที่ให้อาหารแล้วมีผล หมายความว่าอย่างไร

๒. ยัญที่บูชาแล้วมีผล หมายความว่าอย่างไร

๓. สัจเวทย์ที่บวงสรวงแล้วมีผล หมายความว่าอย่างไร

ชูศักดิ์ เชื้อมสกุล / กรุงเทพฯ

๑. การให้มีผลคือผู้ให้ได้ละความตระหนี่ ได้เสียสละ ผู้รับได้วัตถุสิ่งของที่เขาให้และได้เรียนรู้การให้ เกิดความซาบซึ้งใจในเมตตาจิตของผู้ให้

๒. การบูชาขันธ์ในศาสนาพุทธคือการทำพิธีที่สนับสนุนการปฏิบัติธรรม เช่น การประกาศตนเป็นพุทธมามกา การอุปสมบท การบวรณา ที่จริงก็ไม่มีพิธีอะไรมาก เพียงแต่บอกกล่าวกันอย่างเป็นทางการเท่านั้นเอง ไม่ต้องจุดธูปเทียนบูชาเช่นไหว้แต่อย่างไร พิธีกรรมมีผลทำให้ผู้ประกอบพิธีกรรมตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนั้นๆ เช่น การทำพิธีอุปสมบทเป็นสิ่งเตือนใจผู้เข้าพิธีอุปสมบทว่าตนเองมีเพศต่างจากคฤหัสถ์แล้ว จะต้องระมัดระวังพฤติกรรมของตน เป็นโอกาสที่รับฟังคำแนะนำของพระอุปัชฌาย์ว่าจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร และเป็นการประกาศให้ผู้อื่นรู้ว่าตนอุปสมบทแล้ว เหมือนเป็นพยาน



๓. สิ่งveyที่บวงสรวง คือการตอบแทนผู้ใหญ่ ผู้มีพระคุณ เราก็ดองดูแลอุปฏฐากจัดหาสิ่งทีสมควรรให้ท่าน การสิ่งveyทำให้กฎแห่งกรรมปรากฏผลเร็วขึ้น ผู้ใหญ่ ผู้มีพระคุณได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้น้อยหรือคนที่ตนช่วยเหลือ ก็จะมีอ้อมใจ มีกำลังใจทีจะทำความดีต่อไป ลังคมก็จะเต็มไปด้วยคนดี



๑. *พ่อแม่ ใครมีพระคุณมากกว่ากัน เพราะอะไร*

๒. *อยากจะให้เขาในสิ่งทีดี ทีเรากิด แต่เขาไม่ชอบ ควรทำหรือไม่ อย่างไร?*

วิยะดา โลห์จินดา /กรุงเทพฯ

๑. ใครทำหน้าที่ได้ดีกว่า คนนั้นก็ มีพระคุณมากกว่า หน้าที่ไม่ใช้แค่ทำให้เกิด แต่ต้องเลี้ยงดูให้อาหาร ทั้งอาหารกาย อาหารใจ อบรมบ่มนิสัย ปกป้องคุ้มครองและสนับสนุนในทางทีสมควร

๒. ให้เขาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ แต่ไม่บังคับ ต้องใช้ศิลปะทีจะโน้มน้าวชักจูงใจ ทีสำคัญต้องปฏิบัติตนเป็น

ตัวอย่างด้วย และทำโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนว่าเขาจะต้องเป็นอยางทีเรากิดและปลูกฝัง เช่น จะสอนให้เขารับฟังความเห็นของคนอื่น เราก็ดองฟังความเห็นของคนอื่นด้วย มีโอกาสเหมาะๆ ก็บอกเล่าให้เห็นประโยชน์การรับฟังความเห็นของผู้อื่น เวลาทีเขาจะเอาแต่ใจตัวเอง เราก็ดือนทุกครึ่งไป เราอาจจะเห็นว่าคำสอนของเราเปลี่ยนเขาไม่ได้เลย แต่มันซึมซับเข้าไปในจิตใจเขาแล้ว ในอนาคตคำสอนของเราจะมีประโยชน์สำหรับเขา



ดิฉันไปช่วยงานศพน้องสามี มาวัดธรรมยุต มีพระมีชีอยู่เ็นวัดเดียวกัน ดิฉันกับสามี ความเห็นเดียวกัน แตกต่างกับคนหมู่มากุมนั้น ดิฉันทำอาหารมังสวิรัต น้ำเต้าหู้ไปกินกัน ๒ คน คนในวงงานเขาแทบไม่ร่วมวง เขากินเนื้อสัตว์กัน ดิฉันรินน้ำให้แม่ชี แม่ชีบอกต้องประเคนแบบพระสมควรหรือไม่ เวลาพระสวด แม่ชีก็สวดไปกับพระ ดิฉันว่าไม่สมควร แม่ชีปรนนิบัติ



พระบณกุฎิเดียวกันสองต่อสอง พระกับชีรุน
เดียวกัน ผิดวินัย ดูพระทมองมัวมากระษะนี้
ดิฉันพูดว่าทำบุญให้กันไม่ถึง เขาก็เถียงว่าถึง
ดิฉันไม่รู้จะขึ้นจงอย่างไรก็เลยตามเลย
กรรมใครของคนนั้น

อดทน เชื่อเนียม /ชยันนาท

คุณก็ทำเท่าที่ทำได้แล้วกัน มีโอกาส
บอกลัจจะก็บอก แต่ไม่ต้องถึงกับโต้เถียง
หรือพยายามจะให้เขาเชื่อ การเปลี่ยน
ความเชื่อเดิมๆ ไม่ใช่ทำได้ง่ายๆ “**เครื่องครัด
ที่ตน ผ่อนปรนผู้อื่น**”



๑. **อยากทราบชื่อสวรรค์ชั้นต่างๆ ชื่อ
ผู้ดูแลสวรรค์ชั้นนั้น ควรปฏิบัติตนอย่างไร
จึงจะถึงสวรรค์ชั้นต่างๆ**

๒. **อยากทราบชื่ออรรคมุขต่างๆ
ทำความซื่ออย่างไรจึงจะตกนรกมุขต่างๆ**

วรากร วางนำ /ลำปาง

๑. **รูปปั้นพระพุทธรูปองค์ที่เป็นจตุตา
และยอดแหลม มีความหมายว่าอย่างไร
(บนเศียร)**

๒. **ปางไสยาสน์ มีความหมายว่า
อะไร**

๓. **การนั่งสมาธิ กับการเดินจงกรม
มีผลต่างๆ กันอย่างไร**

ธนา บุรีศรี /จันทบุรี

ขอภัยด้วยนะค่ะที่ไม่สามารถตอบ
คำถามเหล่านี้ได้ เพราะคิดว่าไม่เกี่ยวข้องกับ
กับการปฏิบัติธรรมตามหลักพุทธศาสนา
วิธีขึ้นสวรรค์ก็คือรักษาศีล วิธีตกนรกคือ
ละเมิดศีลเหมือนคนทุกวันนี้แหละค่ะ
โลกลูกเป็นไฟเพราะคนละเมิดศีลกัน
กลายเป็นว่าการรักษาศีลเป็นเรื่องผิดปรกติ
ส่วนการนั่งสมาธิกับการเดินจงกรมอาจจะ
มีผลต่างกันเล็กน้อยโดยนัยละเอียด แต่
โดยทั่วไปแล้วไม่ต่างกัน คือทำให้จิต
สงบได้



**คิดว่าโลกปัจจุบันนี้เสื่อมโทรมลงมาก
มีปัญหามาจากผู้คนที่เสื่อมศีลธรรม บาง
ครั้งรู้สึกท้อลอบกับการทำดี ยิ่งเสีย-
สละออกไปก็เหมือนยิ่งพบคนเห็นแก่ตัวเพิ่ม**



มากขึ้น จะทำอะไรที่จะให้ผู้คนที่ยัง
หลงผิดอยู่กลับมาเสียสละให้ส่วนรวมมาก
กว่านี้

สุรศักดิ์ สุตะปัญญา/ เชียงใหม่

อย่าคิดทำอะไรเพื่อเปลี่ยนแปลงโลก
แต่ทำเพื่อลดกิเลสตัวเอง เปลี่ยนแปลง
ตัวเอง



๑. ทำอย่างไรให้คนในชุมชน
ตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณี
อันดีงามของไทย

๒. ทำอย่างไรครอบครัวจะแข็งแรง
หมายถึง มีพร้อมทั้งความรัก ความอบอุ่น
ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน การรู้
สำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิก
ในครอบครัว?

สมเกียรติ์ สกุลศึกษาดี / เชียงใหม่

ทั้งสองคำถามนี้ตอบได้สั้นๆ ว่าทุก
คนต้องรักชาติล ซึ่งดูท่าว่าจะยากมาก
แต่ถ้าเราทำได้ ครอบครัวจะมีความสุขขึ้น
มาก และครอบครัวของเราก็จะมีส่วน

เหลือทิ้งพลังปัญญา แรงกายและวัตถุเงิน
ทองไปช่วยพัฒนาชุมชน



ปัญหาชาวพุทธ ไม่ถือปฏิบัติบูชา ไป
เน้นเพียงอามิสบูชา โดยเฉพาะนิยมการ
ปฏิบัติธรรมแบบนั่งหลับตา สวดมนต์ รับศีล
แต่ไม่ถือศีล นิยมนั่งหลับตานานเท่าไรคือ
ว่าดี เรื่องสวดก็จะมีคาถากันอุปัทวันตราย
ต่างๆ เช่น คาถาชินบัญชร คาถานี้มีสาร
โปรโมทกันอย่างแพร่หลาย ชาวพุทธตาม
ชนบทยังถือทักสิริดั้งเดิมอยู่มาก เช่น ต้อง
ถวายหมากพลูบูทรีแต่พระสงฆ์ ทำอย่างไร
จึงจะแก้ทักสิริเหล่านี้ได้โดยบัวไม่ช้ำน้ำไม่ขุ่น
อีกประการหนึ่ง ชาวพุทธตามชนบทมักจะ
เห็นการก่อสร้างเป็นงานสำคัญกว่างานศ
าสนธรรมมาก!

สมบูรณ์ กาญจนบุตร / สกลนคร

ถ้ามองปัญหาสังคม ก็มีเรื่อง
มากมายให้ต้องแก้ไขจนไม่รู้จะเริ่มที่จุดไหน
ดิฉันขอแนะนำให้ท่านผู้อ่านตั้งใจ
เปลี่ยนแปลงตัวเองดีกว่านะคะ เริ่มจาก
เรื่องง่ายๆ ใครทำอะไรได้ เขียนมาบอก



วิธีการแลกเปลี่ยนกับผู้อ่านท่านอื่นดีกว่า
 พวกเราทำกันได้เลยหลายๆ คนจะเกิดพลังไป
 แก้ไขสังคมได้แน่นอน



กิจกรรมชาติที่โลมกระทำลวงมา
 บนโลกใบนี้ จะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมโดย
 รวมทั้งเลวร้ายของคนในพื้นที่นั้นหรือไม่ เช่น
 แผ่นดินไหว อุทกภัย วาตภัย ภูเขาไฟระเบิด
 (ผมเกิดใกล้บริเวณแผ่นดินที่เขาคเคยบอกว่า
 เป็นปล่องภูเขาไฟกระโดง อ.เมือง
 จ.บุรีรัมย์)

วัชรศุตร์ม ทัพยเมธี /ลพบุรี
 บางทีก็ไม่ใช่เพราะคนในพื้นที่เท่านั้น
 เคยได้ยินเขาว่าเด็ดดอกหญ้าสะเทือนถึง
 ดวงดาวไหมคะ ประเทศที่เขาใช้ทรัพยากร
 มากๆ แล้วต้องมาเบียดเบียนแย่ง
 ทรัพยากรประเทศอื่น ทำให้เดือดร้อนกัน
 ทั่วไปหมด เห็นไหมคะ สภาพธรรมชาติก็
 เปลี่ยนแปรไป ทุกคนในโลกก็ต้องรับผล
 เหมือนคนใดคนหนึ่งในครอบครัวติดการ
 พนัน ครอบครัวก็แตกสลายได้




อยากถามว่าหนังสือโครงการทิ้งห้อง
 ทำไมไม่พิมพ์ในหนังสือดอกหญ้าครับ
 เอาจางตอนนิตา หน่อย่า เป็นการโฆษณา
 ไปในตัว เพื่อว่าคนนั้นรู้คนนี้รู้ว่าน่าอ่าน
 เขาจะสั่งหนังสือไปอ่านครับ ให้เขียนว่า
 ตอนหนึ่งในห้องห้องท่านั้น รุอ่านก็เข้าใจแล้ว
 ล้ำเลิศ แสนสุข /หนองคาย
 จะลองปรึกษากันดูนะคะ



๑. เมื่อไหร่จะเก็บเงินค่าหนังสือบ้าง
 ครับ จะเป็นรายปี หรือราย ๒ ปีก็ได้
๒. ท่านเห็นด้วยการแข่งกีฬา
 โอลิมปิกหรือไม่ครับ เพราะอะไร
๓. ช่วยบอกวิธีทำบุญโดยไม่ต้องใช้
 เงินด้วยครับ เนื่องจากไม่น่าจะทำได้

ส่ง พบลาก /นครปฐม

๑. ถ้าเราเก็บเงินเมื่อไร แสดงว่า
 สิ้นหวังที่จะกอบกู้ศีลธรรมกลับมาสู่โลก
 แล้วละคะ เพราะไม่มีคนเสียสละอีกแล้ว
๒. ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการละ
 เล่น เป็นอบายมุข ไม่เห็นมีประโยชน์อะไร



๓. วิธีที่ไม่ต้องใช้เงินคือรักชาติ
เป็นวิธีที่ถูกต้องที่สุดและได้ผลดีที่สุด



๑. หากจนเข้าร่วมการปฏิบัติตัว เป็น
ระยะๆ ในเรื่องของธรรมะ ไม่ทราบว่าจะจัด
อบรมได้ไหมคะ

๒. อยากให้ลงว่ามี VDO เรื่องอะไร
จำหน่ายบ้าง จะได้เลือกว่าจะสั่งซื้ออะไร
จะได้ไหม

๓. หนังสือ “ดอกบัวน้อย” หายไป
ไหน อยากให้ทำต่ออีกจังเลย เด็กๆ ที่เคย
อ่านจะชอบมาก ตามหาประจำค่ะ


๔. มีคำกลอนรวมเล่มของคุณอิสรา
คุณฉาน ชาคริต หรือเปล่า ชอบมากเลยา

นวรรตน์ สิทธิพรหม / อุดรธานี

๑. ลองไปที่ชุมชนดินหนองแดน
เหนือ จังหวัดอุดรธานีนะคะ ติดต่อที่
โทรศัพท์ ๐-๖๘๕๑-๓๓๓๕

๒. เคยลงไปแล้วค่ะ

๓. ยังพิมพ์อยู่ค่ะ ถ้าจะสมัคร
สมาชิกก็เขียนไปบอกได้ค่ะ



๔. อีสรารวมเล่มแล้ว ๔ เล่ม
ความสุขอยู่ตรงนี้, งดงามในความง่าย,
บนเส้นทางสายอดทน, และดอกหญ้า
กลางนาคร ราคาเล่มละ ๕๕ บาท แต่
ฉาน ชาคริตยังไม่ได้รวมค่ะ



ตามที่สมาคมได้จัดส่งหนังสือ
ดอกหญ้าและสารอโศกให้สมาชิกในหมู่บ้าน
เดียวกันนี้ บางคนก็ไม่อยู่ บางคนก็ไม่สนใจ
แต่ทางสมาคมก็ยังส่งเป็นประจำ เพราะ
คงไม่รู้ข้อมูล ถ้าผมจะส่งข้อมูลให้ทราบ
ทางสมาคมจะคิดอย่างไร

ทองอินทร์ วรรณกุล / อำนาจเจริญ
ดีค่ะ เราจะได้เก็บหนังสือไว้ให้คน
ที่สนใจ



ถ้าดิฉันอยากให้ลูกดิฉันเข้าไปอยู่ใน
สังคมอโศก ดิฉันควรแนะนำลูกอย่างไร
และเขาต้องอายุเท่าไรค่ะ ต้องจบชั้นไหนคะ



ต้องมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง ตอนนี
ลูกชายคนโตอายุ ๖ ขวบ ลูกผู้หญิงคนเล็ก
อายุ ๒ ขวบ ๙ เดือน ลูกชายเขาไม่ค่อย
ฟังคำบอกของพ่อแม่ ถ้าไม่ถือไม้ธูปหรือใช้
อารมณ์ในเชิงบังคับ เขาจะไม่ทำเลยนะ จะ
ทำอะไรดีนะ ดิฉันอยากให้สมาคมช่วยส่ง
สารอโศกมาให้อ่านด้วยจะได้ไหมคะ

คัมภีร์วรรณ โสภกา / กภาพสินธุ์

ตอนนี้ดิฉันยังไม่มีหมายเลขสมาชิก
ที่ได้หนังสือมาก็เพราะเพื่อนแนะนำให้
ไม่ทราบว่าดิฉันควรทำอะไรคะ การที่เรา
พูดโกหกและทำให้ผู้อื่นมีความสุขจะเป็น
บาปไหมคะ เพราะบางคนยอมรับความจริง
ไม่ได้ ชอบคุณค่ะ

สำรอง โนนไทย / เชียงใหม่

ช่วยบอกชื่อ ที่อยู่โดยละเอียดและ
แจ้งความจำนงไปอีกทีนะคะ



ผมต้องการหนังสือแบบนี้จะหาได้
ที่ไหนครับ

ด.ช.สุชิน ชุ่มผักแว่น / พิษณุโลก

อยากทราบละเอียดของการสมัครเป็น
สมาชิกใหม่ และจะสมัครเป็นสมาชิกได้โดย
หรือไม่คะ?

รัตน์นิดา สุระธนากร / น่าน

บอกชื่อ ที่อยู่โดยละเอียดและแจ้ง
ความจำนงขอเป็นสมาชิก ไปที่สมาคม ผู้
ปฏิบัติธรรม ๖๗/๓๐ ถ.นวมินทร์
บึงกุ่ม กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐ และทุกครั้งที่
ได้รับหนังสือ กรุณาตอบรับหนังสือและ
บอกเล่าการปฏิบัติของตนเองด้วยนะคะ
เราอยากรู้ว่าคุณได้ประโยชน์อะไรบ้างจาก
การอ่านหนังสือ



รับสมัครสมาชิกใหม่ มีพื้นที่หนึ่ง
สมัครไปจาก จ.เชียงใหม่ ตั้งแต่ตอนเปิด
รับสมัครงานบัดนี้ยังไม่ได้หนังสือดอกทพญา
เลยคะ

อัจฉราภรณ์ สุดจิตต์ / สุโขทัย

อาจจะผิดพลาดในการส่ง ถ้ายัง
ไม่ได้รับอีก ช่วยแจ้งไปอีกครั้งนะคะ





ไม่ทราบว่าจะทำไมไม่เห็นมีหมายเลขสมาชิกเลยคะ ตั้งแต่รับหนังสือครั้งแรกก็ไม่มีเพราะเหตุใดคะ เดือนหนึ่งส่งให้อ่านก็ฉบับคะ เล่มที่ ๑๒-๑๓ ก็ไม่ได้รับเลยคะ อยากอ่านมากกา

พิกุล ศรีคงรักษ์ / จันทบุรี

ดอกหญ้าออกราย ๒ เดือนคะ ปีละ ๖ ฉบับ บางฉบับที่ไม่ได้รับ อาจผิดพลาดในการส่งบ้าง ต้องขออภัยด้วยทุกฉบับจะแจกหมด ไม่มีหนังสือเหลือส่งชดเชยให้คะ



เคยเป็นสมาชิกรสมาชิกลแล้ว แต่ไม่เห็นมีการตอบรับหรือได้เลขสมาชิก ได้รับแต่ใบเสร็จรับเงินที่บริจาคเข้าไป แต่ไม่ได้รับหมายเลขสมาชิกเลยคะ

วัฒนาพร บุญหนุน / ลำพูน

ได้รับหนังสือหรือยังคะ



อยากให้หนังสือลงรูปถ่ายของคุณอิสราครับ เพราะอ่านบทความหรือข้อความใด ๆ ท่านเขียนแบบอ่านแล้วสะดุดตา คำพูดคมแบบนักเขียนครับ

ธงชัย นุทกิจ / นครสวรรค์

เห็นหน้าแล้วอาจจะอ่านกลอนไม่เพราะเหมือนเดิมนะ



ข้อความใด ในหนังสือดอกหญ้าหรือสารอโศกนั้น ดิฉันจะสามารถนำไปเผยแพร่แก่ผู้อื่นได้หรือไม่ หากข้อความเหล่านั้นจะมีประโยชน์ เผยแพร่ความรู้ คดีสอนใจ ฯลฯ เนื่องจากดิฉันเห็นว่ามิข้อความดี ๆ หลายข้อความที่สมควรเผยแพร่ และขอทราบประวัติของคุณอิสราที่แต่งบทประพันธ์ที่น่าปกคานในด้วยได้ไหมคะ

สุตา จันทะองค์ / พิษณุโลก

เผยแพร่ได้ แต่กรุณารักษาเนื้อความในต้นฉบับด้วยนะคะ ประวัติคุณอิสรา รออีกหน่อยนะคะ





จะเอาของดีในศาสนาพุทธ มาให้
คนรู้น้อยได้ไหม? วิธีการคือค้นจากหนังสือ
เอามาตีแผ่ให้คนได้อ่านได้เข้าใจ ขุดร่
ทองคำจากดินมาใช้ได้ไหม? พระก็เฝ้า
ของดี แต่วิธีการเผยแพร่ยังไม่ดีพอรอการ
แก้ไข

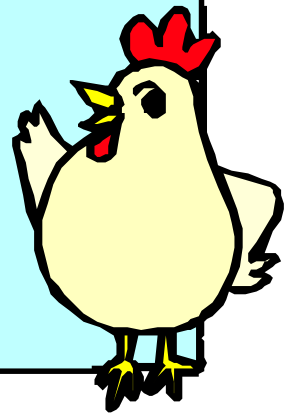
บุญสงค์ เนตรแสน / ร้อยเอ็ด

ถ้าคุณบุญสงค์จะทำเอง ก็ทำได้
เลยค่ะ แต่เวลาเผยแพร่ ช่วยอ้างด้วย
นะคะว่าคัดลอกมาจากไหน และหนังสือ
บางเล่ม เขาสงวนลิขสิทธิ์ ต้องระวังด้วย



สัตว์ทุกประเภทกลัวโทษทัณฑ์
สัตว์ทุกประเภทกลัวความตาย
เปรียบตนกับสัตว์ที่สูญหายแล้ว
ไม่ใคร่ร่ำเอาจง ไม่ใคร่รใช้ให้ใครร่ำ

◆ ส.ร้อยดาว
ถอดความจากธรรมบท





เพียงได้ทำในบางสิ่งอย่างที่คิด
เพียงน้อยนิดในบางเศษของเส้นเอ็น
เพียงชีวิตในบางศึกสู้ฝ่าฟัน
เพียงวาระวันในบางคราให้จดจำ
เพียงมั่นคงในบางที่ที่ท้อแท้
เพียงแน่วแน่ในบางใจเมื่อกลืนกล้ำ
เพียงอดทนในบางหนหากตรากตรำ
เพียงถ้อยคนในบางคำ **“ทำสิ่งดี”**

* สู่แดนดิน คงคาสุริยฉาย
เสียงนาเสียงกา